

REFERAT By- og Miljøudvalget 2018-21 d. 10-08-2020

Mødedato Mandag d. 10. august 2020 kl. 19:58

Mødested Udvalgsværelse 1

Indholdsfortegnelse

Meddelelser.....	3
Orientering om affaldsmåling nr. 14, forår 2020.....	5
Orientering om plantning af blomsterløg 2020.....	8
Ny idrætshal ved Nordens Plads - programoplæg og mulige anlægsscenarier.....	9
Alhambravej 13-15 - Fældning af træ.....	14
Byggesagsbehandlingen, status.....	16
Forslag til beslutning fra rådmand Balder Mørk Andersen om krav til entreprenører.....	20
Puljen til åbne idrætsanlæg 2020 - disponering af restmidler.....	22
Orientering om cykelparkeringsanalyse 2020 og beslutning af måltal for cykelparkering.....	27
Høring om delvis fredningsophævelse Allégade 7, 9 og 11.....	33
Forslag til beslutning fra 2. viceborgmester Michael Vindfeldt og rådmand Thyge Enevoldsen om f.....	35
Klage over afslag på tilladelse til fældning af træ.....	38
Godkendelse af ændret finansiering for skybrudsprojekt på Mariendalsvej, etape tre.....	40
Cykelstier og klimatilpasning på Frederiksberg Allé øst.....	42
Cykelsikkerhed - oplæg til kampagne.....	45
Orientering om graffitimåling nr. 15, forår 2020.....	48
Områdeudvikling Finsensvej Vest oprettes som områdefornyelse.....	51
Forsøg med inddæmning af mikroplast og brug af alternativ tømiddel på kunstgræsbaner.....	53
Godkendelse af forprojekt for skybrudsprojekt på Pelargonievej.....	56
Lukket.....	60

Punkt 199: Meddelelser

00.22.04-P35-4-19

Sagsfremstilling

a. Ændring af besigtigelsestidspunkt – Delvis nedlæggelse af Solbjerg Parkkirkegård
Planlagt besigtigelse mandag den 17. aug. 2020 kl. 08.15-09.15 flyttes til mandag den 14. sept.
Sagen behandles på udvalgs mødet den 14. september 2020.

b. Besigtigelse – Frederiksberg Allé 15-17 – fra erhverv til 8 lejligheder
Besigtigelse af ejendommen Frederiksberg Allé 15-17 – fra erhverv til 8 boliger - foreslås berammet mandag den 17. august 2020 kl. 08.15.
Sagen behandles på udvalgs mødet den 17. august 2020.

c. Besigtigelse – Bakkegårds Allé 11 – Etablering af altaner mod gade
Besigtigelse af ejendommen Bakkegårds Allé 11 – Etablering af altaner mod gade - foreslås berammet mandag den 17. august 2020 kl. 08.45.
Sagen behandles på udvalgs mødet den 17. august 2020.

d. Opsætning af test-pylon (informationsstander) på Den Grønne Sti
Forvaltningen og sekretariatet for supercykelstier ønsker at opsætte informationspyloner ved supercykelstierne. Det er ønsket at bruge pylonerne til at informere om det samlede netværk af ruter, interessante mål langs den aktuelle rute og lignende og derigennem tilbyde relevant information til både nye og eksisterende brugere. Det overordnede formål med pylonerne er, at de skal tjene som markedsføring for netværket af supercykelstier og medvirke til at få flere til at cykle – og få de, der allerede cykler, til at cykle mere.

Som et led i udviklingen af informationspylonerne vil der blive opsat ni test-pyloner på forskellige supercykelstier i hovedstadsområdet. Det er ønsket at afprøve pylonerne i forskellige miljøer henholdsvis ved stationer/vigtige stoppesteder, ved grønne/rekreative områder og i bynære miljøer. Test-pylonerne finansieres af supercykelstisekretariatets fællesmidler.

På Frederiksberg planlægges der opsat en test-pylon på Den Grønne Sti lige syd for Thorvaldsensvej ved Landbohøjskolens have. På pylonen kan der eksempelvis komme lokal information om oplevelser i Landbohøjskolens have. Informationen målrettes supercyklister og andre pendlere, der hver dag cykler forbi haven, og som måske ikke ved, at haven er åben og fuld af oplevelser. Forvaltningen vil gå i dialog med KU Science vedrørende placering og information på test-pylonen.

Test-pylonerne vil efterfølgende blive evalueret. Er evalueringen positiv, vil test-pylonerne blive udskiftet med permanente informationspyloner. Pylonernes design skal kunne sikre, at de kan opsættes alle relevante steder dvs. i storbymiljø, forstæder og ved naturområder. Dette kræver en god balance mellem synlighed og diskretion. Der vil i designet af informationspylonen på Frederiksberg så vidt muligt blive taget højde for retningslinjerne i designmanualen. Tidsplan for opsætning af test-pylonerne er på nuværende tidspunkt følgende:

Uge 36: Opsætning af test-pyloner

Uge 38-39: Brugertest (observationer og stopinterviews)

Uge 40: Evaluering og nedtagning af test-pyloner

Der findes endnu ingen detaljeret plan for eventuel opsætning af de permanente informationspyloner.

e. Dødsulykke på Rolighedsvej

Fredag den 31. juli kl. 02:54 skete en tragisk ulykke på Rolighedsvej med dødelig udgang, idet en mandlig cyklist, efter at have kørt frontalt ind i en bus, fik så omfattende skader i hoved og maveregion, at han desværre omkom af sine kvæstelser. På nuværende tidspunkt har forvaltningen fået disse oplysninger om uheldet:

Bussen kørte ad Rolighedsvej imod vest. Cyklisten kørte på vejbanen (ikke på cykelstien) ad Rolighedsvej imod øst. Buschaufføren så, at cyklisten cyklede slingrende imod ham. På et tidspunkt slingrede cyklisten over i bussens vejbane. Buschaufføren svingede derfor over i modsatte vejbane for at undgå at påkøre cyklisten. Cyklisten slingrede herefter over i den anden vognbane, hvor bussen nu befandt sig. Buschaufføren forsøgte at bremse, men påkørte cyklisten. Cyklisten brugte ikke cykelhjelm. Da den påkørte fik tilført store mængder donorblod, var det ikke muligt at teste den dræbte for alkohol eller stoffer. Buschaufføren blev testet og fundet negativ.

f. Beslutningsforslag fra Ruben Kidde om mulighed for ny METRO-linje (M6)

Ruben Kidde har til kommunalbestyrelsen fremsat forslag til beslutning om undersøgelse af muligheden for en ny metrolinje fra Ny Ellebjerg til Hellerup, der skal gå ind og erstatte den nu-værende togbane i terræn. Samtidig ønskes mulighederne for anlæg af en "grøn kile" med super-cykelstier langs strækningen undersøgt. Kommunalbestyrelsen har videresendt sagen til behandling i By- og Miljøudvalget.

Transportministeriet udgav i maj 2017 en rapport "Omlægning af S-banen til metrodrift" (resumé af denne rapport med tilhørende Faktaark er vedhæftet indstillingen). På denne baggrund blev der i december 2017 indgået en politisk aftale "Fremtidens Togtrafik i Hovedstadsområdet" mellem Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Det Radikale Venstre og Dansk Folkeparti, om at analysere mulighederne for, at S-togene fremover kører automatisk og førerløst på samme måde som metroen. Projektet vil kunne gennemføres i årene 2022-2030, hvor den første fase netop er en pilotfase på Ringbanen (Hellerup-Ny Ellebjerg), som er et lukket togsystem på S-banen. Efterfølgende har ministeriet i september 2018 Ministeriet udgivet en ny analyse ("Analyse af organiseringsmodeller for gennemførelse af automatisk S-togsdrift i en OPP-konstruktion")

Med baggrund i Ruben Kiddes forslag har forvaltningen kontaktet Transportministeriet for at få en status på projektet. Ministeriet har nu oplyst, at der ikke forventes nogen politisk afklaring før ultimo 2020/primo 2021. Forvaltningen vil - når der er nyt fra ministeriet - orientere udvalget om tidsplanerne for det videre arbejde med indførelsen af førerløse tog på strækningen Ny Ellebjerg-Hellerup. Samtidig vil forvaltningen vurdere muligheden og behovet for at etablere en "grøn kile" med f. eks. anlæg af supercykelstier langs banen.

g. Forsøg med inddæmning af mikroplast og brug af alternativ tømiddel på kunstgræsbaner
På grund af udbygning af sagen flyttes den til udvalgsrådet den 17. august 2020.

h. Borgermøde om lokalplan for Værnedamsvej

Der afholdes borgermøde tirsdag den 18. august fra kl. 18-20 vedr. Forslag til Lokalplan 224 (området ved Prins Henriks Skole på Værnedamsvej), der er i offentlig høring. Mødet afholdes i rådhuset, og på grund af restriktioner for samlingsstørrelser, vil interesserede borgere skulle tilmelde sig via NemTilmeld på kommunens hjemmeside. Det samlede antal deltagere inkl. borgere, politikere, forvaltning, rådgivere og teknikere er maks. 100. Mødet livestreames via Facebook og vil – med visse forholdsregler i forhold til afstand mm. – blive afholdt efter samme format som øvrige borgermøder.

Punkt 200: Orientering om affaldsmåling nr. 14, forår 2020

04.01.00-G01-54-20

Resume

By-, kultur- og miljøområdet har modtaget den nyeste affaldsmåling, som er nr. 14 i rækken. Resultatet viser en lille stigning på 8 procent i antallet af registrerede stykker affald siden sidste måling, men det er det andet laveste resultat målt i samtlige målinger, så der er fortsat tale om en positiv udvikling. Resultatet skal dog ses i lyset af Corona og med hjemsendelsen af kommunens renholdelsesmedarbejdere in mente. Målingens samlede antal registrerede stykker affald tæller 6.116 styk, og cigaretskod er fortsat den mest udbredte affaldstype. Sagen forelægges til udvalgets orientering.

Beslutning

By- og Miljøudvalget tog orientering om affaldsmåling nr. 14, forår til efterretning.

Indstilling

By-, kultur- og miljøområdet indstiller,
at orientering om affaldsmåling nr. 14, forår 2020 tages til efterretning.

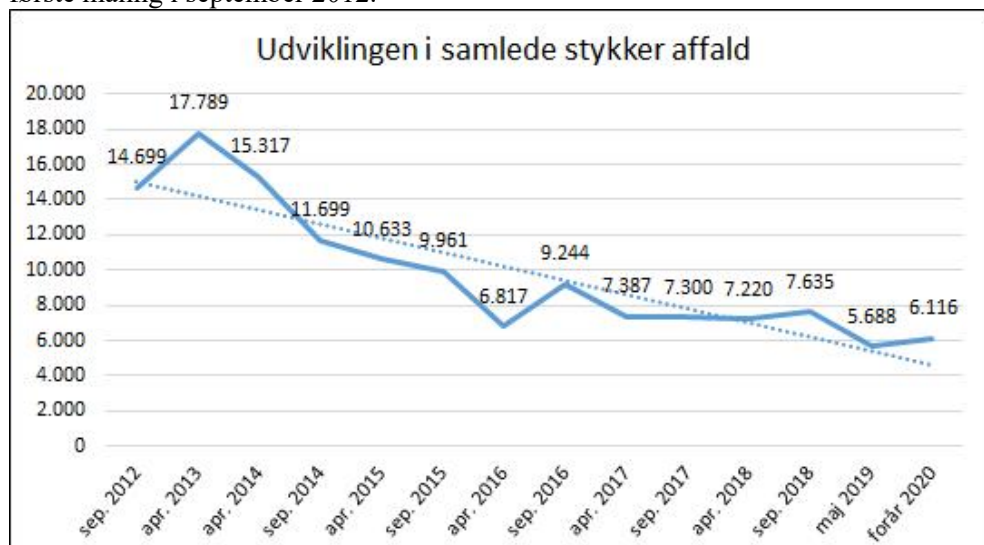
Sagsfremstilling

By-, kultur- og miljøområdet har siden efteråret 2012 fået foretaget en affaldsmåling to gange årligt - og siden 2019 én gang årligt - på seks udvalgte vejstrækninger på Frederiksberg. Det drejer sig om Nordre Fasanvej, Falkoner Allé, Gammel Kongevej, H.C. Ørstedes Vej, Finsensvej og Peter Bangs Vej. Her optælles henkastet affald på en rute på 500 meter på begge sider af vejen samt 15 cm ud på kørebanen.

Denne måling er udført i april 2020, nærmere bestemt i uge 17, hvor stort set al mandskab i Frederiksberg Gartner- og Vejservice, som renholder kommunens veje, var tilbage på fuld kraft efter at have været hjemsendt som følge af Corona. På grund af denne hjemsendelse, har der været et efterslæb, idet der i hjemsendelsesperioden kun var nødberedskab ift. renholdelsen med fokus på de mest kritiske funktioner som f.eks. tømning af udsatte affaldskurve. Det vil sige, at der i hjemsendelsesperioden ikke blev kørt med fejmaskiner, og der ikke blev snappet affald langs vejene, ligesom ikke alle affaldskurve blev tømt hver eneste dag. Dette har fungeret, da der samtidig ikke var så mange mennesker i byen. Herudover har de grønne områder været benyttet til børnehaver og skoleelever fra de vendte tilbage i midten af april til udgangen af juni, så her har der været et større arbejde forbundet med renholdelsen. Alt i alt vurderes det, at Corona-hjemsendelsen har haft en indflydelse på dette års resultat.

Resultatet af den nyeste måling

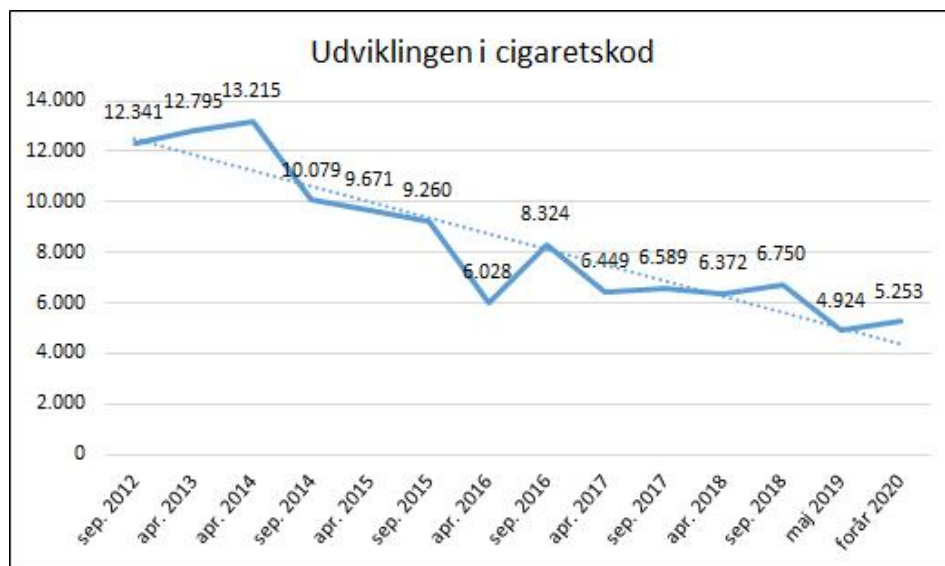
Siden sidste måling i foråret 2019 er der sket en mindre stigning i antallet af registrerede stykker affald på 8 procent (den aktuelle rapport er vedlagt i bilag 1). Målingens samlede antal registrerede stykker affald tæller således 6.116 styk, hvilket er det næstlaveste antal i alle 14 målinger. Figuren herunder viser udviklingen i samlede stykker henkastet affald siden første måling i september 2012.

I figuren ovenfor ses det, at tendensen stadig er for nedadgående.

Idet cigaretskod i alle målinger er den største affaldsfraktion, følger udviklingen i antal registrerede stykker cigaretskod den overordnede udvikling i affaldsmængden. Andelen af cigaretskod er i denne måling 86 procent af hele

affaldsmængden, og siden sidste måling er antallet steget med 7 procent. Trods den lille stigning er niveauet det næstlaveste i samtlige målinger, og tendensen er stadig dalende, hvilket ses i nedenstående figur.

Det fremgår af ovenstående figur, at der i denne måling samlet set er registreret 5.253 cigaretskod.

Efter cigaretskod er kategorien Andet, som blandt andet dækker over cigaretpakker, tændstikker, blade, grene og slikkepinde, den næstmest udbredte affaldsfraktion, som i denne måling tæller 6 procent af den samlede affaldsmængde. Andelen heraf er steget 27 procent.

Andre affaldsfraktioner er faldet og steget mere procentvis, men målt i absolutte tal er disse udsving ikke af væsentlig størrelsesorden, og derfor ej heller af større betydning for det samlede resultat. Et eksempel herpå er kategorien Byggeaffald, der er steget med hele 250 procent, hvilket dog kun svarer til 5 styk.

Ruternes fordeling

Mængden af henkastet affald er faldet mest på Falkoner Allé og steget mest på H.C. Ørstedes Vej (med henholdsvis 16 procent og 44 procent). De øvrige veje er steget en smule men ikke bemærkelsesværdigt.

Der er optalt flest cigaretskod på H.C. Ørstedes Vej og Gammel Kongevej (henholdsvis 1.063 og 1.058 stykker), som ligeledes er de ruter med flest registrerede stykker affald samlet set (henholdsvis 1.241 og 1.212 stykker). Omvendt er der registreret færrest skod på Peter Bangs Vej og Falkoner Allé (henholdsvis 717 og 753 stykker), som på samme vis er de to ruter med færrest stykker henkastet affald i alt (henholdsvis 862 og 868 stykker).

Det er vigtigt at være opmærksom på, at målingens optællingsmetode udtrykker et øjebliksbillede af affaldsmængden på de seks ruter. Den aktuelle vejsituation og andre faktorer såsom byggearbejder, arrangementer i byen, kampagneførelser mv. har hermed indflydelse på målingens resultater. Antallet af og udviklingen i registrerede stykker affald på de enkelte ruter er altså ikke et direkte udtryk for kommunens indsats for at holde Frederiksberg pæn og ren.

Renholdelsestiltag

Renholdelsesindsatsen er højt prioriteret i Frederiksberg Kommune og omfatter blandt andet daglig fjernelse af henkastet affald på kommunens veje og grønne arealer. Der er pt. også afsat midler til aftenrenhold. Denne indsats har afledt et generelt løft af byens renholdelsesniveau. Byens aktiviteter er, også efter normal arbejdstid, stadig stigende, og ordningen bidrager til, at udsatte steder såsom metrostationer, bymidten og hovedstrøg renholdes også uden for normal arbejdstid. Hertil kommer, at aftenholdet har mulighed for at afhjælpe pludseligt opstået renholdelsesbehov efter normal arbejdstid. Endeligt medvirker ordningen til, at renhold af byens udsatte steder er overstået inden morgentrafikkens begyndelse, ligesom aftenbrugerne af byrummene oplever et generelt renere Frederiksberg.

Et andet væsentligt tiltag for at holde Frederiksberg ren og pæn er kommunens renholdelseskampanjer, der afholdes ca. hvert andet til tredje år. Desuden er der på budgettet afsat midler i 2019 og 2020 til afholdelse af kommunens grønne frivillighedsdag, hvor borgere og erhvervsliv m.fl. kan hjælpe med at samle affald på byens veje og i de grønne områder. Sidste år var der stor tilslutning, og der forventes en lignende succes i år.

By-, kultur- og miljøområdet vurderer:

By-, kultur- og miljøområdet vurderer, at der er mange faktorer, der kan have været medvirkende til den lille stigning i antallet af registrerede stykker affald på de Frederiksbergske veje, særligt for så vidt angår cigaretskod. En særlig faktor for årets måling er, at kommunens renholdelsesmedarbejdere var hjemsendt på grund af coronasmittefaren umiddelbart forinden, at denne affaldsmåling blev udført, som kan have været en medvirkende faktor til den lille stigning.

Overordnet set er der dog tale om en positiv udvikling over årene, og siden foråret 2013 er den samlede optalte affaldsmængde reduceret med 11.673 stykker, hvilket svarer til et fald på knap 66 procent. Naturligvis har kommunens

indsatser og daglige renholdelse en indflydelse på de flotte tal, men også ændrede rygevaner, klimadagsordenen, større fokus hos borgere på henkastet affald mv. kan være faktorer, der er medvirkende til udviklingen.

Økonomi

Sagen har i sig selv ingen økonomiske konsekvenser for kommunen.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

By- og miljøudvalget

Bilag

Bilag 1. Affaldsmåling nr. 14, forår 2020

Punkt 201: Orientering om plantning af blomsterløg 2020

04.01.09-G01-6-20

Resume

I forbindelse med vedtagelse af budget 2017, blev det besluttet, at der skal plantes 50.000 blomsterløg om året i de kommende år. Løgene tælles i år lagt til forskning af henholdsvis Den Grønne Sti, Borgmester Godskesens Plads, Aksel Møllers Have og Allégade anlægget. Sagen forelægges for udvalget til orientering.

Beslutning

By- og Miljøudvalget tog orientering om plantning af blomsterløg 2020 til forskning af henholdsvis Den Grønne Sti, Borgmester Godskesens Plads, Aksel Møllers Have og Allégade anlægget til efterretning.

Indstilling

By-, kultur- og miljøområdet indstiller, at orientering om plantning af blomsterløg i 2020 til forskning af henholdsvis Den Grønne Sti, Borgmester Godskesens Plads, Aksel Møllers Have og Allégade anlægget, tages til efterretning.

Sagsfremstilling

I forbindelse med vedtagelse af budget 2017 blev det besluttet, at der skal plantes 50.000 blomsterløg om året i de kommende år. Der har således hvert år i budgettet været afsat 100.000 kr. til blomsterløg, idet bevillingen udløber i 2020.

Af aftalen for Frederiksberg Kommunes Budget for 2017 fremgår det, at partierne har aftalt, at det mangeårige fokus på at skabe en smuk by med mange blomster i de kommende år skal forstærkes ved hvert år indtil 2020 at plante 50.000 blomsterløg.

I 2019 blev der lagt løg i Grøndalsengen, Rosenhaven og på pladsen ved Peter Bangs Vej og Kærlighedsstien. Forvaltningen har lagt følgende plan for plantning af blomsterløg i efteråret 2020.
Den Grønne Sti:

- På stierne græsarealer ved Roskildevej og Peter Bangs Vej.

Borgmester Godskesens Plads:

- Langs kanten af den firkantede græsplæne.

Aksel Møllers Have:

- På den nye græsplæne mod Godhøbsvej.

Allégade anlægget:

- I de nye staudebede langs grusstien
- Flere flerårige tulipanløg i blomsterslangen.

By-, kultur- og miljøområdets vurdering

Det er forvaltningens vurdering, at plantning af løg de nævnte steder vil bidrage til en væsentlig forskning af områderne, og at blomsterne vil give en smuk og varieret oplevelse for byens borgere.

Økonomi

Der er i budget 2020 afsat midler på 100.000 kr. til plantning og drift af løgplantninger. Midlerne vil blive anvendt til indkøb af blomsterløg og løgning af løg.

Borgmesterpåtegning

Nej

Punkt 202: Ny idrætshal ved Nordens Plads - programoplæg og mulige anlægsscenarier

04.04.00-P20-1-19

Resume

Det fremgår af Budgetaftalen 2020, at der skal udarbejdes et konkret forslag for en etablering af en ny idrætshal ved Nordens Plads set i sammenhæng med byudviklingen i området. Der er på den baggrund udarbejdet et programoplæg, som forelægges i denne sag. I arbejdet har det været forudsat, at en ny idrætshal etableres på den eksisterende kommunale grund, hvor blandt andet den nuværende specialskole (Skolen ved Nordens Plads) er placeret. Derfor har der også - på et overordnet niveau - været arbejdet med en mulig fysisk løsning for specialskoleområdet fremover, jf. også Budgetaftalen for 2020. Udvalget forelægges analyserne til orientering, idet det anbefales, at det videre arbejde med en eventuel ny idrætshal ved Nordens Plads sker i tæt sammenhæng med planerne for området i øvrigt.

Beslutning

By- og Miljøudvalget vedtog, at oversende sagen til budgetdrøftelserne, idet der ikke er taget stilling til de forskellige scenarier, der er indeholdt i oplægget.

Indstilling

By-, kultur- og miljøområdet indstiller,

1. at programoplæg om en ny idrætshal ved Nordens Plads og mulige anlægsscenarier - inkl. ny specialskole og nytænkning af området (scenarie B) - tages til efterretning, og
2. at det videre arbejde med mulighederne for placering af en idrætshal i området sker i tæt sammenhæng med øvrige planer i området ved Nordens Plads, en kommende helhedsplan for selve Nordens Plads samt i forhold til masterplansarbejdet på specialskoleområdet, idet det lægges til grund, at der ikke arbejdes videre med det angivne scenarie A.

Sagsfremstilling

Det fremgår af Budgetaftalen for 2020, at der frem mod forhandlingerne om Budgetaftalen for 2021 - som led i arbejdet med etablering af flere store idrætshaller på Frederiksberg - skal udarbejdes et konkret forslag for etablering af en ny idrætshal ved Nordens Plads set i sammenhæng med byudviklingen i området.

Foruden denne beslutning fremgår det også af Budgetaftalen for 2020, at "... der ønskes igangsat en grundig analyse af kommunens specialskoleområde. Og at analysen skal afdække, om de nuværende tilbud passer med efterspørgslen, herunder hvordan såkaldte mellemtilbud i tilknytning til den almene skole kan realiseres. Potentialer ved en samorganisering af de nuværende specialskoler skal afdækkes for at sikre en fortsat høj faglig kvalitet." Tilsvarende udarbejdes der en samlet masterplan for bygningsmassen på skoleområdet.

Begge disse analyser har betydning for prioriteringerne i forhold til en idrætshal ved Nordens Plads - herunder placeringen heraf - da selve specialskolens placering og størrelse samt eventuel flytning heraf kan komme i spil. Det samme gælder i forhold til at igangsætte udarbejdelse af en ny helhedsplan for selve Nordens Plads, hvorfor en ny idrætshal i dette område potentielt ville kunne placeres på flere måder afhængigt af en mulig samlet og tværgående udvikling af hele byområdet.

I det udarbejdede programoplæg, der er vedlagt som bilag 1, er en ny idrætshal forudsat etableret på den eksisterende kommunalt ejede grund, hvor den nuværende specialskole (Skolen ved Nordens Plads) er placeret, hvilket understøtter den tætte sammenhæng mellem de særskilte indsatser i Budgetaftalen 2020. Programoplægget peger derfor også - på et overordnet niveau - på en mulig fysisk løsning for specialskoleområdet fremover, såfremt en placering af en ny specialskole fortsat skal være ved Nordens Plads.

Ny idrætshal ved Nordens Plads - potentialer og vision

Der er både idrætsfaglige, byudviklingsfaglige og socialt bæredygtige potentialer i at etablere en ny idrætshal ved Nordens Plads - som et nyt tiltag i den videre udvikling af byområdet, der gennem de senere år har fået et betydeligt løft med istandsættelse af Domus Vista Center, med projekterne Betty 1-3 bag Domus Vista, med grønne byrum og ny landskabsplan (Generationernes Byrum/Betty 4) samt nyt Medborgercenter. Desuden planlægges yderligere skybrudssikring, ligesom der er igangsat en ny helhedsplan for selve Nordens Plads. Hertil kommer den igangsatte analyse om en såvel organisatorisk som bygningsmæssig (renovering/nyanlæg/flytning) udvikling af specialskoleområdet, der vil have afgørende betydning for en placering af en ny idrætshal i området og for en fremtidig udvikling af byområdet generelt.

Set fra et idrætsfagligt perspektiv vil en ny idrætshal tilgodese foreningsidrættens behov for mere indendørs kapacitet og skabe fysiske rammer lokalt til idræt og bevægelse også til selvorganiseret idræt, skoleidrætsundervisning, lokale motionsgrupper, sociale idrætstilbud samt øvrige folkeoplysende og bevægelsesfremmende aktiviteter. Idrætshallens indhold, målgrupper og udearealer vil være lokalt tilpasset, og hallen vil kunne bidrage aktivt til en fremtidig udvikling af byområdet og til udviklingen af fællesskaber på tværs af aktiviteter, brugergrupper og generationer.

Ønsket om flere idrætshaller på Frederiksberg har også været en del af de seneste års fokusområder og høringssvar fra Frederiksberg Idræts-Union (FIU) og heriblandt - og på vegne af foreningsidrætten - med et ønske om en ny idrætshal ved Nordens Plads. FIU's input er vedlagt sag som bilag 2.

Programoplæg - indhold og forudsætninger

Programoplægget er udarbejdet i perioden januar-maj 2020 i et tæt samarbejde mellem Frederiksberg Kommune, Elkiær + Ebbeskov Arkitekter (ekstern rådgiver) og udvalgte aktører. Programoplægget beskriver og illustrerer, hvordan en ny idrætshal programmatisk, volumenmæssigt og lokalt synerгимæssigt (indendørs/udendørs) kan indarbejdes på og tilpasses denne placering ved Nordens Plads. Helt konkret skitserer programoplægget to forskellige scenarier, herunder:

Scenarie A (ny idrætshal i relation til nuværende bebyggelse/nuværende grund)

Ny idrætshal etableret på eksisterende grund (matr. 71f) helt tæt på nuværende specialskole, hvor ungdomsskolen også huses.

Scenarie B (samlet nytænkning af grunden med nye bygninger)

Ny idrætshal som del af en samlet nytænkning af hele grund (matr. 71f): Med etablering af ny idrætshal, ny specialskole, ny ungdomsskole, nye boliger, nye grønne uderum samt ny og forbedret trafik- og parkeringsløsning til en sådan nytænkt grund.

Mulige alternativer til fremtidige anlægsscenarier, som ligger ud over opdraget for programoplægget (jf. Budgetaftalen for 2020 og de nævnte indsatser) kunne være en "flytning" af en ny idrætshal (Nordens Plads Hallen, jf. nedenfor) ud på selve Nordens Plads, en genopførelse af en ny specialskole andetssteds på Frederiksberg og/eller en yderligere/anden bestykning med andre byfunktioner, boliger mv. på en nytænkt kommunal grund. Selve programoplægget omhandler dog alene de ovenfor nævnte scenarier A og B.

Forudsætninger og krav

En realisering af scenarie A eller B indebærer en række foreløbige forudsætninger og krav, som kort er uddybet nedenfor. Disse er fagligt kvalificeret på tværs af forvaltningen inkl. med ledelsen af specialskolen og ungdomsskolen - ligesom det idrætslige er med FIU.

Det skal bemærkes, at det ikke vil være muligt at opfylde en række af disse foreløbige forudsætninger og krav i scenarie A.

Nordens Plads Hallen

Programoplæggets indhold og anlægsøkonomi vedr. ny idrætshal tager afsæt i de faglige analyser og idéoplæg om nye idrætshaller på Frederiksberg (idrætshal basis minimum 2.000-2.300 m²), som kommunen i dialog med FIU har udarbejdet og tiltrådt 2015-2019. Foruden de seneste års høringssvar fra FIU med ønske om en ny idrætshal ved Nordens Plads (på min. 2.000-2.300 m²). De tidligere oplæg er i den nævnte proces januar-maj 2020 blevet yderligere fagligt og lokalt kvalificeret med opdaterede og supplerende krav, ønsker og input fra forvaltningen, FIU og skolerne.

Dette har resulteret i en af både forvaltningen, FIU og skolerne anbefalet planløsning for idrætshallen kaldet "Nordens Plads Hallen" (2.600 m²), og hvis program (indendørs/udendørs), snitflade/tilpasning til området og anlægsøkonomi fremgår af programoplægget.

Specialskolen (Skolen ved Nordens Plads)

Som nævnt er der tæt sammenhæng mellem de to indsatser på idrætsområdet og specialskoleområdet, jf. Budgetaftalen 2020. Det samme gælder med snitfladen til arbejdet med en samlet masterplan for bygningsmassen på skoleområdet og helhedsplanen for selve Nordens Plads.

Den nuværende specialskole (Skolen ved Nordens Plads) er nedslidt såvel indvendigt som udvendigt, utidssvarende og ikke-optimalt/effektivt indrettet til brug for specialundervisning. Og netop denne potentielle organisatoriske og bygningsmæssige udvikling af specialskoleområdet er en central del af samlet og tværgående nytænkning af grund 71f, som scenarie B eksemplificerer.

Specialskolen har nogle af de mest svage og sårbare børn i Frederiksberg Kommune med særlige behov for ro, trygge rammer, regelmæssighed og intime udemiljøer. Det ville en plan med udgangspunkt i scenarie B kunne tage højde for

(anbefalet placering, udemiljøer, lokal synergi mv.). Det samme har scenariets nye trafikløsning, hvor en tryk og adskilt trafikløsning for specialskolen er afgørende. Der henvises til programoplægget for en uddybning heraf.

Derimod vil scenarie A have en række betydelige, negative virkninger på den nuværende specialskoles tilbud, drift, elever og uderum/skolegård, hvorfor dette scenarie frarådes ud fra specialskolebørnenes behov.

I dag har specialskolen ca. 200 elever. I scenarie B indgår en ny og m²-optimeret specialskole til ca. 120 elever (5.580 m² med tilhørende opholdsareal på 2.800 m² svarende til 50 % af 5.580 m²). I scenarie B er forudsætningen derfor, at en ny specialskole skal rumme de mest sårbare elever (120 elever), der ikke kan integreres på byens folkeskoler, mens at de øvrige elever (60-80 elever) inkluderes som en del af en facilitetsmæssig opgradering/løsning af specialskoleområdet på andre af byens skoler- såkaldte mellemtilbud inden for specialundervisningsområdet.

Ovenstående forudsætning indebærer derfor også, at der i scenarie B er skitseret et "grønt byrum" (med bevaring af de nuværende store træer mv.) mellem en ny specialskole og Nordens Plads Hallen. Dette areal reserveres til byggefelt til en mulig fremtidig udvidelse af en ny specialskole (2.500 m² bygning og opholdsareal), hvis det viser sig på sigt, at en ny specialskole vil være for lille til et fremtidigt behov. Hvis dette behov for udvidelse ikke viser sig aktuelt, også jf. ovenfor mht. en synergi med andre skoler, vil byggefeltet kunne bruges til andet formål.

I forhold til lokal synergi er der forvaltningens vurdering, at en ny specialskole ikke vil bruge faciliteterne i hverken Nordens Plads Hallen eller i en ny ungdomsskole. Derimod vil specialskolen have synergi med især det nye Betty 3, som får faciliteter i stueplan til bl.a. børneterapi, som specialskolen tiltænker benytte. Denne nærløse synergi har, foruden den mere "skærmede" og rolige placering bagerst på grunden, også haft betydning i forhold til den anbefalede placering af en ny specialskole på en nytænkt grund.

Ungdomsskolen

Skolen ved Nordens Plads rummer i dag også ungdomsskolen, som har opbevaringsfaciliteter og benytter nogle af specialskolens lokaler uden for skoletid (i alt ca. 1.380 m²). Scenarie B indeholder derfor en genopførelse af en ny ungdomsskole på 1.380 m² (inkl. opholdsarealer). Scenarie A indeholder også en reetablering af de skolefaciliteter (300-400 m²) tilknyttet primært ungdomsskolen, som det vurderes ville være nødvendigt at rive ned for at kunne få plads til etablering af ny idrætshal på den nuværende grund 71f med nuværende bebyggelse.

I forhold til lokal synergi vurderes det, at en ny ungdomsskole (modsat specialskolen) vil benytte Nordens Plads Hallens faciliteter, hvorfor en ny ungdomsskole i Scenarie B foreslås genetableret i østlig tilknytning til Nordens Plads Hallen - og ud til Sofus Francks Vænge, jf. også ungdomsskolens køretøjer og udendørs grejbank mv. til ture. Et alternativ vil også være at flytte ungdomsskolens kontor og aktiviteter til anden kommunal placering (fx til Tre Falke Skolen), men blot bevare opbevaringsfaciliteter på Nordens Plads.

Boliger

I scenarie B med en samlet nytænkning af hele grunden er der skitseret forslag til mulig disponering af boliger (2.473 m² bolig i B1 og 2.731 m² bolig i B2). Skitsering skal ses som en del af en mulig kommende udvikling, hvor der er fokus på den menneskelige skala, grønne karakter og livet mellem husene. Heri ligger også, at ny boligstruktur på grunden og i området generelt bør komplementere områdets nuværende boligstruktur samt danne en såvel mere grøn som "blødere" overgang og bedre sammenhæng med nabobebyggelserne (skala, type mv.).

Med en kommunalt ejet grund vil salg af byggeriet, med henblik på en fremtidig etablering af boliger, kunne indgå i en samlet, økonomisk finansieringsmodel og bidrage til finansiering af de ønskede kommunale institutioner på en nytænkt grund. Der henvises til økonomiafsnittet.

Ny og forbedret trafik- og parkeringsløsning

I programoplægget indgår et forslag til en anbefalet trafik- og parkeringsløsning til en nytænkt grund, hvor den nuværende Sofus Francks Vænge opgraderet med forbedrede trafik- og adgangsforhold til en ny specialskole inkl. opfyldelse af ønsker til bl.a. forbedret ankomstområde og vendeplads, tryk og adskilt færden/drop off, parkering til cykler, biler, busser, handicap og personale. Løsningen kommer også med bud på håndtering af parkering/trafik til Nordens Plads Hallen, ny Ungdomsskole og boliger - uden at genere en ny specialskoles trafik og elever.

Konklusion efter programoplæg - vurdering og anbefaling til videre proces

Som det fremgår af programoplægget og de faglige tilkendegivelser, kan scenarie A med en ny idrætshal etableret på eksisterende grund helt tæt på den nuværende specialskole ikke anbefales.

Forvaltningen vurderer derimod, at Scenarie B kunne være en løsning, men at der også er flere andre muligheder for at placere en idrætshal i området, som der kan arbejdes videre med i tæt sammenhæng med øvrige planer i området ved

Nordens Plads, en kommende helhedsplan for selve Nordens Plads samt i forhold til masterplansarbejdet på specialskoleområdet.

Mulige alternativer, som ligger ud over opdraget for programoplægget, kunne som nævnt være at "flytte" Nordens Plads Hallen baseret på kravsspecifikationerne til idrætshallens program, udtryk og udearealer ud på selve Nordens Plads (privatejet grund) eller indtænke andre tiltag i forbindelse med en nytænkning af den kommunale grund.

Forvaltningen anbefaler derfor, at programoplæg om en ny idrætshal ved Nordens Plads og mulige anlægsscenarier - inkl. ny specialskole og nytænkning af området - tages til efterretning, idet forvaltningen henover det kommende år arbejder videre med at se på mulighederne for placering af en idrætshal i området - dette set i tæt sammenhæng med øvrige planer i området ved Nordens Plads, en kommende helhedsplan for selve Nordens Plads samt i forhold til masterplansarbejdet på specialskoleområdet.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

For så vidt de estimerede anlægsudgifter i de skitserede scenarier A og B (nytænkt grund), henvises der til sagens bilag 3 og programoplæggets økonomiafsnit for generelle anlægssøkonomiske betragtninger hertil samt for en oversigt med scenariernes anlægssøkonomi - herunder for Nordens Plads Hallen.

Programoplæg

I Budgetaftalen for 2019 blev der afsat 1,0 mio. kr. til udarbejdelse af programoplæg til en ny idrætshal ved Rolighedsvej, og hvor et restbeløb herfra på 0,4 mio. kr. er anvendt til udarbejdelse af programoplæg for en ny idrætshal ved Nordens Plads (ekstern rådgivning).

Nordens Plads Hallen

Programoplægget tager afsæt i en anlægsudgift på 25.000 kr./m² for en funktionel og tidssvarende Nordens Plads Hal på terræn. Dette vurderes at være minimumsudgiften for at opfylde ønsker og krav til hallens indhold, arkitektonisk kvalitet inkl. grønt tag og lokale tilpasning til byområdet ved Nordens Plads. Hvis (dele af) idrætshallen etableres delvis nedgravet (jf. fx scenarie A1), vurderes anlægsudgiften til 40.000 kr./nedgravet m² - afhængig af konkret projekt, herunder evt. merkrav fra lokalplan til arkitektur og materiale samt lokale faktorer som grundvandsspejl, jordforhold og afstand til nabobebyggelse. De estimerede anlægspriser pr. m² svarer til tidligere prisoverslag, der indgår i kommunens idrætshalsfaglige analyser og idéoplæg 2015-2019.

I scenarie A koster Nordens Plads Hallen (2.600 m²) i alt enten 108,6 mio. kr. (scenarie A1) eller 73,0 mio. kr. (scenarie A2) inkl. ankomstareal øst.

I scenarie B koster Nordens Plads Hallen (2.600 m²) i alt 72,6 mio. kr. (uanset scenarie B1 eller B2) inkl. ankomstareal/opholdsarealer øst/vest samt mini-skaterlandskab. Den samlede løsning i scenarie B med en nytænkt grund med ny specialskole, ny idrætshal m.m. er estimeret til at ligge mellem 316,2-340,2 mio. kr., jf. bilag 3.

Der henvises til programoplægget for en uddybning af de enkelte scenariers indhold/program (indendørs og udendørs), størrelse, lokal synergi, snitflade til byrum og næromgivelserne samt prisoverslag (også jf. bilag 3).

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Kultur- og Fritidsudvalget, By- og Miljøudvalget samt Undervisningsudvalget den 10. august 2020.

Historik

Indstilling 10. august 2020, pkt. 92:

By-, kultur- og miljøområdet indstiller,

1. at programoplæg om en ny idrætshal ved Nordens Plads og mulige anlægsscenarier - inkl. ny specialskole og nytænkning af området (scenarie B) - tages til efterretning, og
2. at det videre arbejde med mulighederne for placering af en idrætshal i området sker i tæt sammenhæng med øvrige planer i området ved Nordens Plads, en kommende helhedsplan for selve Nordens Plads samt i forhold til masterplansarbejdet på specialskoleområdet, idet det lægges til grund, at der ikke arbejdes videre med det angivne scenarie A.

Beslutning fra Undervisningsudvalget_2018-21, 10. august 2020, pkt. 92:
Undervisningsudvalget tog programoplægget til efterretning.

Undervisningsudvalget indstiller til Magistraten, at programoplægget oversendes til drøftelserne vedr. budget 2021.

Udvalget bemærkede,

1. at antalsforudsætningerne om antal elever i hhv. specialskole og særlige mellemtilbud ikke ligger fast og må forstås som et foreløbigt overslag. Udvalget afventer den besluttede analyse på specialundervisningsområdet,
2. at det tydeligere bør fremgå hvad investeringsbehovet er til specialskolebyggeri og til etablering af mellemtilbud, således at der gives et samlet overblik over økonomien.

Bilag

Bilag 2 Ny idrætshal ved Nordens Plads - udvalgte notater FIU

Bilag 1 Programoplæg Ny idrætshal ved Nordens Plads (3. juni 2020)

Bilag 3 Økonomioverblik - scenarie B (nytænkt grund)

Punkt 203: Alhambravej 13-15 - Fældning af træ

02.34.02-P19-193-18

Resume

By-, kultur- og miljøområdet har modtaget ansøgning om tilladelse til at fælde et bevaringsværdigt valnøddetræ i forbindelse med opførelse af byggeri på ejendommen. Ansøger vil plante et nyt træ, som erstatning for det træ man ønsker at fjerne. Sagen forelægges til udvalgets stillingtagen.

Beslutning

By- og Miljøudvalget udsatte sagen, idet man ønskede en besigtigelse.

Indstilling

By-, kultur- og miljøområdet indstiller

1. at der gives dispensation fra lokalplan 7 til at fælde det bevaringsværdige valnøddetræ mod, at der plantes et nyt valnøddetræ med et stammeomfang på 25-30 cm efter nærmere anvisning samt
2. at et eksisterende træ mod Alhambravej bevares eller erstattes af et tilsvarende træ.

Sagsfremstilling

By- og miljøudvalget besluttede 4. juni 2018 efter besigtigelse at tillade etablering af 13 senioregnede boliger på ejendommen Alhambravej 13-15.

Beslutningen omfatter nedrivning af bygningen Alhambravej 13 og opførelse af en ny beboelsesbygning med parkeringskælder for den samlede ejendom. Bygningen på Alhambravej 15 bevares og ombygges. På bagsiden af bygningen nedrives en lagerbygning, og der opføres en tilbygning til beboelse.

Der er givet byggetilladelse til projektet på betingelse af, at et mere end 25 år gammelt valnøddetræ på ejendommen bevares.

By-, kultur- og miljøområdet har modtaget en ansøgning om tilladelse til at fælde valnøddetræet, da det nu har vist sig, at det nye byggeri sandsynligvis ikke kan opføres uden at skade træets rodnet. Det oplyses, at træet flere gange har været beskåret for at undgå beskadigelse af bygninger på ejendommen og på naboejendommen Mynstersvej 14.

Som erstatning for det træ, der søges fældet, vil der blive plantet et nyt træ mellem de to beboelsesbygninger på Alhambravej 13 og 15. Endvidere vil et eksisterende træ mod Alhambravej blive bevaret og der plantes nye træer på grunden i henhold til tidligere godkendt beplantningsplan.

Ejendommen vil efter ombygningen have større arealer med beplantning end tidligere.

Regelgrundlag

Ejendommen er omfattet af lokalplan 7, hvor det er fastsat, at træer, der er mere end 25 år gamle ikke må fældes eller beskæres uden kommunalbestyrelsens tilladelse.

Naboorientering

De berørte naboer er orienteret om dispensationsansøgningen. Der er indkommet 2 høringssvar.

Høringssvarene omhandler:

- Forslag om rimelig og harmonisk beskæring
- Savner oplysning om erstatningstræets størrelse
- Savner oplysning om hvad der sker, hvis træ mod Alhambravej ikke kan bevares
- Bemærker, at det er Frederiksberg Kommunes politik at blive grønnere
- Det grønne udtryk mod gården til Mynstersvej 16 mistes, hvilket vil være et stort tab
- Ønsker træet bevaret, da det skærmer mod indblik til Mynstersvej 14 og mener, at et erstatningstræ vil skygge.

By-, kultur- og miljørådets vurdering

By-, kultur- og miljøområdet har besigtiget ejendommen og vurderer, at byggeprojektet ikke kan gennemføres uden beskadigelse af valnøddetræet. Forvaltningen vurderer, at træet ikke er uerstatteligt, og at der kan gives tilladelse til at fælde det eksisterende valnøddetræ mod, at der plantes et nyt valnøddetræ (*Juglans Regia*) med et stammeomfang på mindst 25-30 cm, til erstatning for det træ, der fældes.

Placering skal ske efter aftale med by-, kultur- og miljøområdet.

Såfremt det eksisterende træ mod Alhambravej ikke kan bevares, kan der stilles betingelse om, at der skal plantes et nyt træ.

Det grønne udtryk mod Mynstersvej 16 vil ændre sig, men det foreslåede erstatningstræ vil også kunne ses derfra. Med det tilladte byggeprojekt vil der blive etableret beplantning i en større udstrækning, end der er i dag, hvor den største del af ejendommens friareal er asfalteret.

Valnøddetræet er ikke indgået ved vurderingen af indbliksgener i forbindelse med byggeprojektet.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

By- og miljøudvalget

Bilag

Bilag til naboorientering om valnøddetræ

Høringsvar nr. 1 - Kirsten Kamper

Høringsvar nr. 2 - EF Mynstersvej 16/ Gl. Kongevej 115

Høringsvar nr 3 EF Mynstersvej 14

Punkt 204: Byggesagsbehandlingen, status

02.00.06-G01-1-15

Resume

Hermed følger en årlig status for byggesagsbehandlingen med særlig fokus på sagsbehandlingstiderne i forlængelse af beslutningen med budget 2018 om nedbringelse af sagsbehandlingstider og styrkelse af Frederiksberg Kommunes mange kulturmiljøer og bevaringsværdige bygninger.

Beslutning

By- og Miljøudvalget tog status om byggesagsbehandlingen til efterretning.

Indstilling

By-, kultur- og miljøområdet indstiller, at status om byggesagsbehandlingen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget får forelagt en årlig status for byggesagsbehandlingen, hvor der orienteres om sagsmængde, ressourcer, sagsbehandlingstider, gebyrer, evt. ny lovgivning mm.

Sagsbehandlingstider

En kompetent og effektiv byggesagsbehandling er vigtig, når borgere og virksomheder gerne vil bygge om og forbedre deres fysiske rammer, eller når f.eks. drømmen om en ny altan skal realiseres. I forlængelse af beslutning fra budget 2018 blev opstillet følgende mål for sagsbehandlingstiderne frem til afgørelse:

År Sagsbehandlingstid ¹	Status for 2017	Status 1.8.2018	Status 1. januar 2019	Mål pr. 1. januar 2020	Mål pr 1. januar 2021
Altansager - særsigt sagstype med liggetid inden sagsbehandling	18 uger før sagsbehandling + 9 uger = i alt 27 uger	12 uger før sagsbehandling + 8 uger = i alt 20 uger	11 uger før sagsbehandling + 7 uger = i alt 18 uger	9 uger før sagsbehandling + 5,5 uger = i alt 14,5 uger	6 uger før sagsbehandling + 4 uger = i alt 10 uger
Sager med lav kompleksitet og forespørgsler	2 uger	1 uge	1 uge	1 uge	1 uge
Andre byggesager	9 uger	8 uger	7 uger	5,5 uger	4 uger

¹ Sagsbehandlingstid for at træffe afgørelse, når ansøgningen er fyldestgørende.

De tilførte ressourcer, der med budget 2020 er blevet forlænget til 2021 har været medvirkende til, at målet for sagsbehandlingstiden pr. 1. juni 2020 er nået for kategorierne "sager med lav kompleksitet" og "andre byggesager". Det er ydermere lykkedes at afvikle puklen af "altansager" således, at disse nu behandles ligesom andre byggesager med 5 uger. Samtidig forventes det, at målet på 4 uger pr. 1. januar 2021 kan nås.

Samtidig har de tilførte ressourcer muliggjort en øget fokus på den oplevede service og formidlingen af det særlige, der udgør Frederiksberg Kommunes mange kulturmiljøer og bevaringsværdige bygninger.

Der meddeles næsten ingen afslag og hvis et projekt er "uden for skiven" indbydes til dialog om, hvad man så kan forvente at få lov til. Hvis man ikke kan få enderne til at mødes har ansøger mulighed for at få sagen forelagt for by- og miljøudvalget. Området arbejder målrettet med dialog og nem adgang. Borgere og virksomheder kan ringe eller maile for at få en snak med en sagsbehandler og afklare spørgsmål samme dag, ligesom der kan bookes dialogmøder via hjemmesiden, hvis man har behov for en dybere gennemgang af et projekt. Det er også muligt at få et dialogmøde på stedet og det er nemt for sagsbehandlerne at cykle rundt i kommunen og foretage tilsyn.

Generelt er der meget få klager over sagsbehandlingen, ligesom området overvejende får medhold i afgørelser fra klageinstanser.

Et vigtigt princip for den oplevede service er, at der skelnes mellem sagerne. Sager, der kan behandles hurtigt, skal behandles hurtigt, og samtidig foretages en daglig prioritering, således at f.eks. aktindsigtsanmodninger, mistanke om skimmelsvamp og byggesager vedr. tilgængelighed altid prioriteres.

Byggeaktiviteten på Frederiksberg er stabil med en svag stigning, og med den fortsatte lave udlånsrente og attraktive ejendomme er der intet, der tyder på, at aktiviteten er for nedadgående foreløbig.

År	2016	2017	2018	2019	2020 (estimeret)
----	------	------	------	------	------------------

Tilladelsessager ¹	1.180	1.230	1.146	1.260	1.068 ²
Heraf altansager	210	141	149	176	114
Øvrige sager	556	513	562	551	500 ³
I alt	1.768	1.761	1.708	1.840	1568

1. Antallet af byggesager/tilladelsessager har ligget stabilt på ca. 1.200 sager om året. Gennemsnitlig antal nye byggesager pr. arbejdsdag målt 2016-2019 er 6,54.

2. Pr. 1. marts 2020 er Bygningsreglement 2018 blevet ændret, så flere sagstyper er blevet undtaget fra byggesagsbehandling. Formålet med ændringen er at lempe reglerne for ombygninger i eksisterende byggeri. Frederiksberg Kommune har årligt haft omkring 300 sager, typisk i det hurtige spor, inden for den kategori, som nu bortfalder.

3. Øvrige sager dækker over klager, aktindsigtsanmodninger, planmæssige tilladelse, forespørgsler der ikke fører til byggeansøgning, deklarationer, skimmelsvampssager mv. Denne kategori har samlet stabiliseret sig til at udgøre ca. 30% af sagerne over de senere år. I 2018 var der tillige en stigende tendens i klagesager - i alt 139, primært klager over anden part (89), men også skimmelsvampssager (28). Denne tendens er fortsat i 2019 med samlet antal klagesager på 137, heraf primært klager over anden part (107) og skimmelsvampssager (48). Området har i 2019 modtaget 1 klage over gebyrstørrelse.

KL Aftale for fælles servicemål

I forbindelse med økonomiaftalen for 2015 indgik KL og Regeringen aftale om, at sagsbehandlingstiden for erhvervsrettede myndighedsopgaver i kommunerne skal reduceres med en tredjedel. Reduktionen skal blandt andet opnås ved at indføre servicemål for bl.a. byggesagsbehandlingen. Samtidig blev obligatorisk brug af BOM - den digitale byggeansøgningsportal - indført (senest 1. januar 2019). Det betyder, at det nu er muligt at måle på sagsbehandlingstiderne i hele landet på en sammenlignelig måde. Til forskel fra de tidligere servicemål, der var udtryk for, hvornår der blev udstedt byggetilladelse, måler KL på den samlede sagsbehandlingstid - fra indsendelse til ibrugtagningstilladelse.

KL har i efteråret 2019 gennemført en survey i kommunerne, der afdækkede et ekstraordinært stort arbejdspress i den kommunale byggesagsbehandling på grund af flere forhold til sammen: En generelt høj byggeaktivitet, Skatteministeriets lovgivningslovsforslag, implementeringen af BR18 og certificeringsordningerne samt rekrutteringsvanskeligheder. Det slår nu også igennem i de opgjorte sagsbehandlingstider (bilagt).

Hele landet	Simple konstruktioner	Enfamiliehuse	Industri- og lagerbygninger	Etagebyggeri, Erhverv	Etagebyggeri, Bolig
KL servicemål	40 dage	40 dage	50 dage	55 dage	60 dage
DK 2018 ¹	42 dage	39 dage	55 dage	57 dage	50 dage
DK 2019 ²	43 dage	43 dage	56 dage	69 dage	60 dage

Frederiksberg Kommune	Simple konstruktioner		Enfamiliehuse		Industri- og lagerbygninger		Etagebyggeri, Erhverv		Etagebyggeri, Bolig	
	Sager	Dage	Sager	Dage	Sager	Dage	Sager	Dage	Sager	Dage
2018	12	35	18	95	3	31	262	113	270	29
2019	11	101	24	99	2	14	101	197	486	35

1. Der opgøres statistik på sager indsendt fra 1. juli 2016 som er afgjort og afsluttet i perioden 1. januar 2018 - 31. december 2018

2. Der opgøres statistik på sager indsendt fra 1. juli 2016 som er afgjort og afsluttet i perioden 1. januar 2019 - 31. december 2019

Der er opsat landsdækkende mål på fra 40 dage (kategori 1 byggeri) til 60 kalenderdage for kategori 5 byggeri (ca. 80% af byggesager på Frederiksberg). Der udsendes opgørelse i februar måned og forvaltningen vil fremover benytte denne

statistik i den årlige statussag. Der er tale om statistik, der er trukket fra BOM – den digitale ansøgningsplatform. KL bemærker i evalueringsrapport af servicemålaftalen, at de offentliggjorte sagsbehandlingstider kan være behæftet med usikkerhed, da logning af sagsbehandlingen er så ny, at der endnu ikke kan drages faste konklusioner. Der er dog ingen tvivl om, at systemet over tid vil blive et præcist måleværktøj. Desuden ses, at urbaniseringsgraden også har indflydelse på sagsbehandlingstiderne, så sagsbehandlingstiden er højest i bykommuner.

Frederiksberg Kommune har langt de fleste af sine byggesager i kategori 5: Etagebyggeri, Bolig – her ligger 486 af de 624 sager – næsthøjest i hele landet. Denne kategori har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 35 dage (mål er 60 dage) – tæt på tallene fra 2018 der var 29 dage. Her slår ”hurtig”-sporet igennem. Alle nye sager screenes dagligt og ca. 40% af de indkomne sager kan behandles umiddelbart. De resterende fordeles efter type (eks. altan eller brandforhold), område (særlig lokalplan eller kulturmiljø), bevaringsværdi eller bygherre (eks. CBS) til allokerede grupper af sagsbehandlere, således at den viden og praksis der er nødvendig for at behandle plan- og byggesager opretholdes og finpudses.

Tallene er uændrede på kategori 2 enfamiliehuse og forbedrede på kategori 3. Specielt kategorien enfamiliehuse er særlig for Frederiksberg, der til forskel fra resten af landet kun har 4% af boligerne i denne kategori. Desuden er enfamiliehusene ofte bygget på små grunde, er generelt nogle fine huse med høj bevaringsværdi og ændringer berører næsten altid naboer, og dette afspejles i KL's tal.

Tallene har ændret sig på kategori 1 og 4. Kategori 1 omhandler simple konstruktioner og i denne kategori har Frederiksberg Kommune afsluttet 11 sager i 2019 – ca. halvdelen er klaret inden for de 40 dage (servicemålaftalen) men der er altså 5 sager, der har været længere undervejs. I lighed med enfamiliehuse er skure til forskel fra resten af landet vanskelige at byggesagsbehandle på Frederiksberg, da ejendommene generelt er fuldt udbyggede og der oftest laves partshøring og/ eller naboorientering.

Kategori 4 'etagebyggeri, erhverv' er blevet markant dårligere – kun 38% af de 101 sager i denne kategori klarer de aftalte 55 dage. Der er fuldt fokus på byggesagerne i denne gruppe og området har med nyansættelse af byggesagsbehandler fokus på netop disse erhvervssager og institutionsbyggerier, der skal forbedres. Det forventes, at dette fokus vil vise sig i tallene for 2020.

By-, kultur- og miljøområdet arbejder målrettet med at implementere KL's servicemål for de forskellige kategorier, men der skal til stadighed være fokus på den formidlende rolle som byggesagsbehandlingen også varetager, både ved udformning af retningslinjer, dialogmøder, præmieringsordning og facadeudvalg, bevaringsværdier og i rollen som "guide", der skal hjælpe borgere og ansøgere med at navigere i de mere end 20 love, byggesagsbehandlingen administrerer.

Forelæggelser for udvalget

Antallet af sager, der forelægges by- og miljøudvalget er næsten fordoblet fra 38 forelæggelser i 2014 til 74 forelæggelser i 2018. Niveaueet fortsætter med ca. 70 årlige forelæggelser. Der er typisk tale om sager, hvor der dispenseres fra lokalplanens bestemmelser, i større omfang altanprojekter, der afviger fra altanmanualen eller hvor der opsættes altaner/etableres tagterrasser synlig fra vej i områder omfattet af bevarende lokalplan samt ejendomme beliggende ud til hovedstrøg, og i stort omfang sager om konvertering fra erhverv til bolig og indretning af nye boliger i tagetager, som typisk kræver dispensation fra etablering af parkering og opholdsareal. Mange sager forelægges flere gange ligesom der også foretages en del besigtigelser.

År	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 (estimeret)
----	------	------	------	------	------	------	------------------

Forelæggelser for BMU	38	82	86	58	74	68	75
-----------------------	----	----	----	----	----	----	----

Hvis en byggesag skal i partshøring efter bygge- eller forvaltningsloven eller i naboorientering efter planloven forlænger dette sagsbehandlingstiden med ca. en måned.

Hvis en byggesag skal behandles i by- og miljøudvalget og der evt. skal være besigtigelse forlænger dette ofte sagsbehandlingstiden væsentligt.

Ny byggelov og nyt bygningsreglement 2018

Arbejdet med det nye bygningsreglement afføder kontinuerligt rettelser og ændringer. Senest blev der den 1. marts 2020 indført endnu en ændring til BR18, som betyder, at indvendige ombygninger i lejligheder, som ikke vedrører konstruktioner og brand, kan foretages uden byggetilladelse. Derfor kan man nu etablere nyt badeværelse eller flytte køkken til et andet rum uden byggetilladelse. De tekniske bestemmelser skal fortsat overholdes.

De nye bestemmelser giver anledning til en del henvendelser fra borgere, og hjemmesiden er tilrettet, så man her kan finde svar på de fleste spørgsmål. Det forventes også, at de nye regler vil betyde en stigning i antallet af lovliggørelsessager.

På trods af dette er det alligevel nødvendigt at sende en del mangelbreve ud, når en færdigmelding af byggearbejdet modtages, hvilket faktisk er med til at forlænge den tid, der reelt bruges på hver enkelt sag. Kommunen skal foretage stikprøvekontrol i 10% af de sager, hvor der er givet ibrugtagningstilladelse. Ved stikprøvekontrollen skal kommunen kontrollere om byggeriet overholder bygningsreglementet. Der er i perioden 1. januar 2019 til 31. december 2019 udført stikprøvekontrol af 19 sager. Der har ikke været bemærkninger til kontrollen, som primært har omfattet mindre sager. Brandkrav som tidligere lå i beredskabslovgivningen er blevet flyttet til byggelovgivningen. Der samarbejdes kontinuerligt med Hovedstadens Beredskab med kvartalsmøder og ugentlige møder med sagsbehandlerne således, at der

kan opretholdes et forsvarligt sikkerhedsniveau i alle byggerier som udføres på Frederiksberg. Lovgivningen bliver løbende justeret senest i forbindelse med midlertidige konstruktioner, telte, overnatning på skoler og tiltag i forbindelse med corona.

Dialog og synlighed

Udover en daglig telefon og mailbetjening og mulighed for en halv times dialogmøde med en byggesagsbehandler, som bookes på hjemmesiden, er det muligt for borgerne at "møde en byggesagsbehandler" ved flere lejligheder. To gange årligt afholdes der velkomstmøder på rådhuset for nye borgere i kommunen og her er byggesagskontoret altid repræsenteret ved to byggesagsbehandlere, der står klar med udlevering af altan- og skiltemanualen og med svar på spørgsmål om kommende byggeprojekter. Samme koncept er anvendt ved afholdelsen af Frederiksberg Erhvervskonference. Når lejligheden byder sig indgå i dialoger med Frederiksberg Erhverv, Dansk Byggeri, GI, andre kommuner osv. Ved den årlige præmieringsordning, hhv. facade- og bygningspræmiering holdes en stolt tradition i hævde og arbejdet med kvalitet i kommunen synliggøres. Desuden er der de senere år etableret et godt samarbejde med FBLF - Foreningen for Bygnings- og Landskabskultur på Frederiksberg - hvor specielt arbejdet med de bevaringsværdige ejendomme og synliggørelsen af de kvaliteter, de bibringer til miljøet og oplevelsen af Frederiksberg som en ganske særlig plet på landkortet, er i fokus.

Økonomi

Nej

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

By- og Miljøudvalget

Bilag

Byggesurvey artikel Teknik og Miljøbladet.pdf

KL's servicema°lsstatistik 2019.pdf

Mødereferat BMU mødet 3. juni 2019 kl. 2105

Udvikling i byggesager 01.01.2018-20.04.2020.docx

Punkt 205: Forslag til beslutning fra rådmand Balder Mørk Andersen om krav til entreprenører

01.02.05-G01-29-19

Resume

Rådmand Balder Mørk Andersen har stillet beslutningsforslag om krav til entreprenører om bod eller ombygning, hvis et projekt ikke lever op til de stillede krav. By- og miljøudvalget skal tage stilling til forslaget.

Beslutning

By- og Miljøudvalget indstiller, at beslutningsforslaget om at indskrive ufravigelige krav til entreprenører om bod eller ombygning ikke tiltrædes, idet håndhævelse af lokalplanen sker som angivet i sagen, og der i lokalplanerne sker en tydeliggørelse af konsekvenserne ved overtrædelser af lokalplanens bestemmelser.

Indstilling

By-, kultur- og miljøområdet indstiller, at beslutningsforslaget om at indskrive ufravigelige krav til entreprenører om bod eller ombygning, såfremt projektet ikke lever op til de stillede krav ikke tiltrædes, idet håndhævelse af lokalplanen sker som angivet i sagen

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen oversendte den 30. september 2019 følgende forslag fra rådmand Balder Mørk Andersen om krav til entreprenører.

"SF foreslår, at Frederiksberg Kommune beslutter at indskrive ufravigelige krav til entreprenører om bod eller ombygning, såfremt projektet ikke lever op til de stillede krav.

Begrundelse:

Der er behov for, at kommunen øger sin kontrol i forhold til, at bygherrer til fulde lever op til det aftalte. Det skal sikres, at bygherrer ikke ud fra økonomiske kalkuler går på kompromis i forhold til det aftalte og til lokalplanen. Der skal på ingen måde kunne ske fremme af en tilgang, hvor det af bygherre vurderes at være mere opportunt at bede om forladelse end om tilladelse.

Ønsker om ændringer af enhver karakter skal forelægges forvaltningen til godkendelse, og såfremt dette ikke sker skal det medføre en bod på et markant og forebyggende niveau, og subsidiært krav om ombygning.

Ydermere bør forvaltningen i endnu højere grad vurdere, om der i en bevarende lokalplan skal stilles krav om, at huse skal være fuldmurede i mursten, såfremt det ellers er den historiske byggestil i det givne område."

Bemærkninger til forslaget

En lokalplans bestemmelser ligger sammen med byggeloven til grund for kommunens byggesagsbehandling. Når der gives byggetilladelse sikres det derfor, at det indsendte projektmateriale overholder bestemmelserne i lokalplanen. Og senest når der gives ibrugtagningstilladelse, skal alle eventuelle udeståender i forhold til byggetilladelsen være bragt i orden, ellers kan ibrugtagningstilladelsen ikke udstedes.

Ud over at tilbageholde en ibrugtagningstilladelse med de konsekvenser, det har for en bygherre i forhold til finansiering og udlejning, kan kommunen håndhæve byggetilladelsen og lokalplanen med påbud. Efterleves et påbud ikke, kan der ske politianmeldelse, hvorefter sagen føres som en straffesag. Det vil således i den sidste ende være politi og domstole, der efterforsker, vurderer skyldsspørgsmål og udmåler straf. Kommunen kan ikke udstede bøder for overtrædelse af lokalplan eller byggetilladelse.

En bygherre kan søge dispensation fra en bestemmelse i en lokalplan, hvis ændringerne ikke er i strid med lokalplanens principper. En dispensationsansøgning behandles enten administrativt, hvor kompetencen er delegeret til forvaltningen eller politisk af by- og miljøudvalget. Med Frederiksberg Kommunes praksis med at lave meget detaljerede lokalplanbestemmelser, er det vigtigt at kunne give dispensationer, da ikke alle detaljer i et projekt kan overskues i lokalplanfasen. Der vil næsten altid dukke uforudsete udfordringer op i projekteringsfasen, men med de detaljerede bestemmelser har kommunen styr på projektudviklingen og hjemler til at håndhæve lokalplanen.

I f.eks. sagen om Falkoner Centret er der ikke givet endelig ibrugtagningstilladelse, da der stadig mangler afklaring af visse forhold for facadematerialerne. Bygherren er således blevet pålagt at opsætte mock-up af forskellige løsninger til

by- og miljøudvalgets besigtigelse, inden der træffes beslutning om evt. dispensation.

By-, kultur- og miljøområdets vurdering

Forvaltningen vurderer ikke, at kommunen kan pålægge private bygherrer bod eller bøde for overtrædelse af lokalplaners bestemmelser eller andre krav i en byggetilladelse. Håndhævelsen for kommunens vedkomne ligger i påbud og i at tilbageholde ibrugtagningstilladelse indtil evt. ulovlige forhold er bragt i orden. Al øvrig retshåndhævelse foregår via politi og domstole.

Forvaltningen vurderer, at kommunen har den nødvendige kontrol med såvel projekt som endelig bygning gennem meget detaljerede lokalplanbestemmelser. Desuden vurderes det, at der gennem tilblivelsen af meget detaljerede lokalplaner er så tæt en dialog med bygherren, at der sker en solid forventningsafstemning om kravene til byggeriet. Derfor vurderes det ikke nødvendigt at skrive ind i lokalplanen hvordan vi vil håndhæve overtrædelser.

Økonomi

nej

Borgmesterpåtegning

nej

Behandling

By- og miljøudvalget, M, K

Punkt 206: Puljen til åbne idrætsanlæg 2020 - disponering af restmidler

04.00.00-P20-2-20

Resume

Frederiksberg Kommune har en årlig anlægspulje under kultur- og fritidsudvalget til etablering af ”åbne idrætsanlæg”. I 2020 er denne anlægspulje på 2,0 mio. kr., hvor der indtil videre er taget stilling til disponering af 1,2 mio. kr. Denne sag omhandler forslag til disponering af puljens restbeløb på 0,8 mio. kr. samt de 0,2 mio. kr. fra Puljen til åbne idrætsanlæg 2021, der er fremrykket til 2020 som følge af covid-19. Derudover indeholder sagen også en kort status på forvaltningens afdækning af flere skaterfaciliteter på Frederiksberg, jf. Budgetaftalen 2020.

Beslutning

By- og Miljøudvalget tog sagen til efterretning, idet udvalget bemærkede, at beachvolleybaner og samlede petanque-anlæg med flere baner, ønskes fremmet.

Indstilling

By-, kultur- og miljøområdet indstiller til kultur- og fritidsudvalget,

1. at der fra Puljen til åbne idrætsanlæg 2020 disponeres 67.000 kr. til tilkøb af idrætslig option relateret til opgradering af Kærlighedsstien (etape 1 af Generationernes Bånd),
2. at der fra Puljen til åbne idrætsanlæg 2020 disponeres 400.000 kr. til medfinansiering af Boldstien (etape 2 af Generationernes Bånd - del af Generationernes Frederiksberg),
3. at der fra Puljen til åbne idrætsanlæg 2020 disponeres 233.000 kr. til etablering af et udendørs skakmiljø i Aksel Møllers Have,
4. at der afsættes yderligere rådighedsbeløb i 2020 og anlægsbevilling på 100.000 kr. i udgifter til etablering af udendørs skakmiljø i Aksel Møllers Have,
5. at der afsættes indtægtsbudget i 2020 og meddeles anlægsbevilling på 100.000 kr. fra Skak for Sjøv,
6. at der fra Puljen til åbne idrætsanlæg 2020 disponeres 300.000 kr. til etablering af midlertidige faciliteter til motion, bevægelse og skateraktiviteter på Hospitalsgrunden, og
7. at der meddeles anlægsbevilling på 100.000 kr. afsat som rådighedsbeløb i Budgetaftalen 2020 til medfinansiering af et midlertidigt udeareal til motion, bevægelse og skateraktiviteter på Hospitalsgrunden.

By-, kultur- og miljøområdet indstiller til by- og miljøudvalget, at sagen tages til orientering.

Sagsfremstilling

Der er en årlig anlægspulje på 500.000 kr. under kultur- og fritidsudvalget til ”åbne idrætsanlæg”. Et åbent idrætsanlæg er en udendørs motions- og bevægelsesfremmende facilitet anlagt i byens rum, permanent eller midlertidigt, som er offentligt tilgængelige og frit kan benyttes af byens borgere og besøgende. Indholdet og typen af de enkelte anlæg varierer alt efter placering, tiltænkte brug og målgrupper (fx individuel træning, foreninger, motionsfællesskaber, familier/forældre, ældre/voksne, unge/børn, streetidrætsudøvere, funktionsnedsatte og institutioner).

Fokus på udvikling af byens rum til idræt, motion og bevægelse er også blandt fokusområderne i Frederiksbergstrategien 2020, Frederiksbergs Idræts- og Bevægelsespolitik 2019-2022 og Sundhedspolitik 2019-2022 samt i visionsaftalen om ”Bevæg dig for livet”.

Puljen til åbne idrætsanlæg 2020

Denne sag omhandler forslag til disponering af de resterende midler fra Puljen til åbne idrætsanlæg 2020, som ekstraordinært i 2020 er på 2,0 mio. kr., jf. Budgetaftalen 2019. Samtidig er 0,2 mio. kr. fra Puljen til åbne idrætsanlæg 2021 blevet fremrykket til 2020 grundet fremrykning af anlæg som følge af covid-19 og afskaffelse af anlægsloftet i 2020. Af de 2,2 mio. kr. er der indtil videre disponeret 1,2 mio. kr. til medfinansiering af den motions- og aktivitetsfremmende opgradering af Kærlighedsstien (etape 1 af ”Generationernes Bånd”).

De resterende 1,0 mio. kr. fra Puljen til åbne idrætsanlæg 2020 foreslås med denne indstilling disponeret i tråd med oversigten nedenfor. Projekterne er uddybet efterfølgende i særskilte afsnit.

Projekt

Beløb

A. Tilkøb af idrætslig option relateret til opgradering af Kærlighedsstien (etape 1 af "Generationernes Bånd")	67.000 kr.
B. Restfinansiering af Boldstien (etape 2 af Generationernes Bånd - del af Generationernes Frederiksberg-projektet)	400.000 kr.
C. Udendørs skakmiljø i Aksel Møllers Have, udgift	333.000 kr.
C. Udendørs skakmiljø i Aksel Møllers Have, indtægt	-100.000 kr.
D. Midlertidige faciliteter til motion, bevægelse og skateraktiviteter på Hospitalsgrunden (reservation)	300.000 kr.
I alt	1.000.000 kr.

Sidst i sagsfremstillingen er der desuden en kort status på forvaltningens foreløbige afdækning af mulighederne for etablering af flere skaterfaciliteter på Frederiksberg, jf. Budgetaftalen 2020, hvoraf det fremgår, at partierne ønsker, at der etableres flere skaterfaciliteter på Frederiksberg med et tilhørende afsat rådighedsbeløb i 2020 i budgetaftalen på 100.000 kr. Dette skal ses i sammenhæng med, at forvaltningen lægger op til, at de 100.000 kr. indgår i et af de indstillede projekter i oversigten.

A. Tilkøb af idrætslig option relateret til Kærlighedsstien (etape 1 af Generationernes Bånd)

Den etapevise etablering af den nye og sammenhængende motions- og aktivitetsrute "Generationernes Bånd", rundt om idrætsanlæggene ved Jens Jessens Vej, er i gang. Kultur- og fritidsudvalget samt by- og miljøudvalget godkendte på møde den 2. marts 2020 hovedprojekt til opgradering af Kærlighedsstien, der er etape 1 af dette "bånd" med en tilhørende anlægsfase fra august til ultimo oktober 2020.

Der er skrevet kontrakt med den vindende entreprenør (OK Nygaard) med låsning af projektets indhold og anlægsbudget (3,2 mio. kr. ekskl. rådgivning). Inden for dette anlægsbudget er der ikke midler til et ønsket tilkøb af den sidste option i entreprisetilbuddet.

Denne option, prissat til 67.000 kr., består af gummikugler i varierende størrelser til træning, ophold og leg samt en yderligere bestykning af afstandsmarkører (kugler) til løb, intervaløvelser og træning, så der vil være afstandsmarkører pr. 50 m langs hele stien og ikke kun på dele heraf, sådan som det pt. indgår i projektet. Disse markører ønskes både af både kommunen og de lokale aktører (idrætslivet og skolerne). Samtidig har kuglerne også en arkitektonisk funktion som del af stiforløbets æstetiske udtryk.

Forvaltningen indstiller på baggrund af ovenstående, at der fra Puljen til åbne idrætsanlæg 2020 disponeres 67.000 kr. til tilkøb af denne idrætslige option relateret til opgradering af Kærlighedsstien.

B. Realisering af den reviderede Boldsti (etape 2 af "Generationernes Bånd")

Etape 2 af "Generationernes Bånd" består af en etablering af "Boldstien", der er stiforløbet langs boldbanerne fra Rådmand Steins Allé i syd op til projekt "Generationernes Frederiksberg" med nyt Ingeborggården, nyt klubhus til Frederiksberg Boldklub og nye byrum inkl. "Boldstien".

Boldstien er en tidligere tilkøbt option i "Generationernes Frederiksberg", og hvor der i dette projekt overordnet er afsat 1,2 mio. kr. med en etablering heraf i 2021 eller 2022. I tråd med den politiske beslutning i maj 2019 har kvalificeringen af Boldstien været en del af projekteringen af projekt "Generationernes Bånd", og hvor indholdet af den reviderede Boldstien efter gennemført kvalificering blev godkendt af kultur- og fritidsudvalget og by- og miljøudvalget den 2. marts 2020. Denne kvalificering af Boldstien var ikke gennemført, da kommunen i sin tid tilkøbte optionen til 1,2 mio. kr.

Som nævnt i sagen i marts 2020 er hovedgrebet langs både en opgraderet Kærlighedssti og en revideret Boldstien den flerfunktionelle betonplint, rydning af underbeplantning, bevaring af træer, opsætning af intervalkugler/afstandsmarkører, aktivitetsredskaber i stål med samme farve samt ens byrumsinventar som affaldskurve, bænke og hundeposestativer i tråd med kommunens designmanual.

Efter den nævnte, politiske godkendelse i foråret 2020 af den opgraderede Kærlighedssti og en revideret Boldstien har kommunen været i dialog/forhandling med G.V.L. (totalentreprenør på "Generationernes Frederiksberg") om fælles kvalificering af denne option. Status er, at der udestår et restbehov på 400.000 kr., udover de afsatte 1,2 mio. kr., hvis den

reviderede og politisk tiltrådte Boldstien skal realiseres. De 400.000 kr. dækker over bl.a. udgift til yderligere bestykning/tilpasning af betonplint på stiforløbet, til rydning/fældning/beskæring af buske/træer, tilpasning af hegn mellem stien og boldbanerne samt supplerende byinventar.

Forvaltningen indstiller på baggrund af ovenstående, at der fra Puljen til åbne idrætsanlæg 2020 disponeres 400.000 kr. til restfinansiering af Boldstien (etape 2 af "Generationernes Bånd"). Såfremt at restbehovet disponeres til projektet, vil kontrakten mellem kommunen og G.V.L. blive revideret i regi af Generationernes Frederiksberg-projektet med endelig låsning af denne options indhold og økonomi.

C. Udendørs skakmiljø i Aksel Møllers Have

Forvaltningen orienterede den 30. marts 2020 kultur- og fritidsudvalget og by- og miljøudvalget om forvaltningens dialog med den folkeoplysende forening "Skak for Sjøv" om deres ønske om etablering af et udendørs skakmiljø på Frederiksberg i Aksel Møllers Have. Forvaltningen og Skak for Sjøv har i forlængelse heraf kvalificeret forslaget yderligere i forhold til indhold, lokal tilpasning, økonomi samt ordning med skakbrikker.

Skak for Sjøv er med sine omkring 300 medlemmer Danmarks største skakklub samt medlem af Dansk Skoleskak og Dansk Skak Union. Foreningen, der er lokalt forankret på Frederiksberg og har til huse i et mindre lokale på Hostrupsvej, har til formål at tilbyde skakundervisning for børn og unge samt at igangsætte og støtte lokale skakaktiviteter i fritids- og skoleregi.

Inspireret af skakmiljøer rundt om i verden - med Washington Square i New York som mest kendt eksempel - er det formålet at skabe et levende udendørs skakmiljø på Frederiksberg, som vil bidrage til at udvikle og synliggøre skak som fritidsaktivitet og styrke et rekreativt byliv.

Skakmiljøet (vedlagt sagen som bilag 1) kommer til at bestå af et kæmpeskak (3,60 x 3,60 m) i naturstensfliser i granit og med brikker på 60 cm samt skakborde med i alt 8-9 skakbrætter/plads til 16-18 spillere. Bordene udføres i støbt terrazzo med ben og tilhørende enkle bænke i farven frederiksberggrøn.

Forudens medlemmer og gæster tilknyttet Skak for Sjøv vil skakmiljøets målgruppe være byens skoler og institutioner samt byens borgere og besøgende, som på egen hånd (via lån af brikker) vil kunne spille skak ved bordene. Forvaltningen er i dialog med Skak for Sjøv om en god og fleksibel ordning om administration, udlån og genanskaffelse af mistede skakbrikker. Det frit tilgængelige skakmiljø kan ikke bookes til faste arrangementer på uge-, måneds- eller årsbasis, og skakmiljøets borde og bænke kan også bruges til almindeligt ophold og lokal rekreation.

Det skitserede skakmiljø koster 333.000 kr. Skak for Sjøv har i juni 2020 modtaget et tilskud fra Frederiksbergfonden på 150.000 kr. til projektet, hvor de 100.000 kr. tiltænkes tilgå kommunens anlægsløsning og de 50.000 kr. til finansiering af de konsulenttydelser, som foreningen har haft i forbindelse med forslagens indledende projektering og design af skitseforslag.

Forvaltningen vurderer, at skakmiljøet såvel formålsmæssigt som designmæssigt vil passe fint ind i Aksel Møllers Have og indstiller på baggrund af ovenstående, at der fra Puljen til åbne idrætsanlæg 2020 disponeres 233.000 kr. til etablering af et udendørs skakmiljø i Aksel Møllers Have - med henblik på en indvielse af skakmiljøet inden udgangen af 2020.

Det helt endelige indhold af skakmiljøet færdiggøres i august i tæt dialog med Skak for Sjøv. Det gælder i forhold til dels endeligt budget og dels foreningens ønske om et særligt topersoners skakmøbel (jf. bilag 1), som Skak for Sjøv tiltænker selv at finansiere via yderligere fondsstøtte, såfremt der er ikke råd til møblet i endeligt anlægsbudget. Dette forholdsvist store, specialdesignede møbel vil kunne bruges til særlige skakkampe, og forvaltningen er i fortsat tæt dialog med foreningen om muligheden for en æstetisk placering heraf som del af skakmiljøet.

D. Midlertidige faciliteter til motion, bevægelse og skateraktiviteter på Hospitalsgrunden (reservation af midler)

Visionen for udviklingen af Frederiksberg Hospital peger på, at der skal ske en midlertidig aktivering af området, jf. delvisionen "Liv fra dag 1". Frem mod Frederiksberg Hospitals lukning og i den efterfølgende vurderingsproces er det derfor et ønske at igangsætte en udvikling af midlertidige aktiviteter i området - og med fysiske rammer hertil.

I forhold til at afdække mulighederne for midlertidige udearealer til idræt, motion og bevægelse er forvaltningen i gang med at kvalificere et muligt forslag hertil. Denne afdækning foregår parallelt med den igangsværende drøftelse mellem kommunen og Region Hovedstaden om den overordnede ramme, strategi og proces for en midlertidig aktivering af området.

I første omgang kunne det dreje sig om to udpegede udearealer, som kunne indrettes til motion, bevægelse og skateraktiviteter - med hvert deres indhold, fokus og målgrupper. Forslagene udarbejdes i samarbejde med udvalgte

aktører på området (Sundhedscentret, Frederiksberg Idræts-Union (FIU), Bevæg dig for livet-projektet, DGI Storkøbenhavn og faglige skateraktører).

Forvaltningen indstiller på baggrund af ovenstående, at der i 2020 disponeres i alt 400.000 kr. til etablering af midlertidige faciliteter til motion, bevægelse og skateraktiviteter på Hospitalsgrunden - og som kunne være på disse to udpegede udearealer. De 400.000 kr. er fordelt med 300.000 kr. fra Puljen til åbne idrætsanlæg 2020 og 100.000 kr. fra Budgetaftalen 2020, hvori der i 2020 er afsat et rådighedsbeløb på 100.000 kr. til etablering af skaterfaciliteter på Frederiksberg, jf. også afsnit nedenfor og bilag 2.

I første omgang reserveres de 400.000 kr. til det nævnte formål. En sag med forvaltningens endelige forslag til denne idrætslige anvendelse af det disponerede beløb på de to mulige udearealer tiltænkes forelagt Hospitalsgrundudvalget i efteråret 2020 som led i en samlet drøftelse og stillingtagen til en samlet strategi og proces for den midlertidige aktivering af grunden. Sagen tiltænkes samtidig forelagt kultur- og fritidsudvalget samt by- og miljøudvalget til orientering.

Puljen til åbne idrætsanlæg 2021 og årene frem

I forhold til potentielle projekter for Puljen for åbne idrætsanlæg 2021 og årene frem kan det afslutningsvis nævnes, at der på tværs af forvaltningen ses på følgende muligheder:

- Puljen for 2021: Hospitalsgrunden - som led i etablering af byrum til idræt, motion og bevægelse i området (både midlertidigt og permanent på sigt).
- Puljen for 2021: Fuglebakkekvarteret - som del af et kombineret anlægsprojekt med ny legeplads og ny motionsplads (åbent idrætsanlæg) på Egernvej.
- Generationernes Bånd - som en del af det videre arbejde med "båndet" i form af etape 3 og 4 samt yderligere "bindende" potentialer til bl.a. Nordens Plads-området (syd) og Frederiksberg Idrætspark/Sønderjyllands Allé (nord).
- Områdeudvikling Finsensvej Vest 2020-2025 - som et idrætsmæssigt supplement til de udvalgte indsatser i områdeudviklingen (særligt indsatsen ved Frederiksberg Idrætspark og Sønderjyllands Allé).
- Nordens Plads-området - som en del af den igangværende og fremtidige udvikling af byområdet.
- Nyt byrum bag Frederiksberg Rådhus - faciliteter til urban motion, bevægelse og leg som del af nyt byrum.
- Rolighedsvej Bycampus - som et idrætsmæssigt supplement i den kommende park (i samspil med Den Grønne Sti og en ny idrætshal).
- Nye Søndervang - som et motionsfremmende supplement til de nye uderum i dette projekt (i samspil med Kedelhallen).
- Klimatilpasning, byrum og idræt - som en flerfunktionel anlægsløsning i forbindelse med klimatilpasningsprojekter (flere steder).

Skaterfaciliteter på Frederiksberg - status på afdækning

Denne sag indeholder som nævnt også en kort status på forvaltningens foreløbige afdækning af mulighederne for etablering af flere skaterfaciliteter på Frederiksberg, jf. Budgetaftalen 2020. Der henvises til sagens bilag 2 for en uddybende status på afdækningen.

Forvaltningen indstiller på baggrund af den foreløbige afdækning - og set i sammenhæng med afsnit om Hospitalsgrunden ovenfor - at der meddeles anlægsbevilling på de 100.000 kr. afsat som rådighedsbeløb i Budgetaftalen 2020. Midlerne foreslås i første omgang reserveret med henblik på at indgå som medfinansiering af et kommende konkret forslag, der pt. er under udarbejdelse, om etablering af midlertidige udearealer til motion, bevægelse og skateraktiviteter på Hospitalsgrunden, jf. ovenfor.

Økonomi

Anlæg

Puljen til åbne idrætsanlæg 2020

Frederiksberg Kommune har en årlig anlægspulje på 500.000 kr. under kultur- og fritidsudvalget til etablering af "åbne idrætsanlæg" i byen. I 2019 og 2020 har puljen dog været på 2,0 mio. kr. årligt., jf. beslutning herom i Budgetaftalen 2019.

Af de 2,0 mio. kr. er der indtil videre taget stilling til disponering af 1,2 mio. kr. Samtidig er 0,2 mio. kr. fra Puljen til åbne idrætsanlæg 2021 blevet fremrykket til 2020 grundet fremrykning af anlæg som følge af covid-19 og afskaffelse af anlægsloftet i 2020.

Forvaltningen indstiller, at de resterende i alt 1,0 mio. kr. fra Puljen til åbne idrætsanlæg 2020 disponeres til følgende projekter:

Projekt	Beløb
A. Tilkøb af idrætslig option relateret til opgradering af Kærlighedsstien (etape 1 af "Generationernes Bånd")	67.000 kr.
B. Restfinansiering af Boldstien (etape 2 af Generationernes Bånd - del af Generationernes Frederiksberg-projektet)	400.000 kr.
C. Udendørs skakmiljø i Aksel Møllers Have, udgift	333.000 kr.
C. Udendørs skakmiljø i Aksel Møllers Have, indtægt	-100.000 kr.
D. Midlertidige faciliteter til motion, bevægelse og skateraktiviteter på Hospitalsgrunden (reservation)	300.000 kr.
I alt	1.000.000 kr.

Skaterfaciliteter

Derudover indstiller forvaltningen, at der meddeles anlægsbevilling på de 100.000 kr. afsat som rådighedsbeløb i Budgetaftalen 2020, som i første omgang reserveres med henblik på at indgå som medfinansiering af et kommende konkret forslag, der pt. er under udarbejdelse, om etablering af midlertidige udearealer til motion, bevægelse og skateraktiviteter på Hospitalsgrunden.

Drift

Det forudsættes som udgangspunkt, at en mulig afledt driftsudgift i 2020 til de nævnte forslag vil blive håndteret inden for dels de 50.000 kr., der i anlægsplanen (under kultur- og fritidsudvalget) årligt i anlægspuljen er afsat til drift og vedligehold af den åbne idrætsanlæg, og dels inden for kommunens budget (under by- og miljøudvalget) til drift og vedligehold af grønne arealer. Imidlertid indgår kvalificering af afledt drift i de enkelte projekter i den videre konkretisering af forslagene.

Hvis indstillingen tiltrædes, vil det udendørs skakmiljø i Aksel Møllers Have etableres inden udgangen af 2020, mens en mulig etablering af midlertidige faciliteter til motion, bevægelse og skateraktiviteter på Hospitalsgrunden afventer en endelig godkendelse af forslagene i Hospitalsgrundudvalget, jf. afsnit herom.

Drift og vedligehold af den opgraderede Kærlighedssti (etape 1 af "Generationernes Bånd") inkl. den afledte merdriftsudgift på 150.000 kr. hertil fra og med 2021, sammenlignet med den eksisterende Kærlighedssti, håndteres særskilt i budgetprocessen for Budget 2021, jf. også sagen i marts 2020. Tilsvarende er en fremtidig drift og vedligehold af af de nye byrum inkl. Boldstien, der etableres som del af Generationernes Frederiksberg-projektet, ved at blive afdækket på tværs af forvaltningen og i dialog med G.V.L. - samt i regi af Generationernes Frederiksberg-projektet.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Kultur- og fritidsudvalget samt by- og miljøudvalget (til orientering) den 10. august 2020, M og K

Bilag

Bilag 2 Skaterfaciliteter på Frederiksberg - afdækning

Bilag 1 Udendørs skakmiljø i Aksel Møllers Have

Punkt 207: Orientering om cykelparkeringsanalyse 2020 og beslutning af måltal for cykelparkering

05.00.00-G01-66-20

Resume

Der fremlægges resultater af den gennemførte cykelparkeringsanalyse i forhold til registreringen af cykelstativer, anvendelsen af dem samt brugerinterviews. Der gives forslag til måltal på cykelparkeringsområdet, som udvalget skal tage stilling til. Desuden gives der forslag til virkemidler til forbedring af cykelparkeringen i Frederiksberg Kommune, som kan bidrage til at opfylde de måltal, der besluttet for cykelparkering.

Beslutning

By- og Miljøudvalget vedtog,

1. at resultaterne af cykelparkeringsanalysen tages til efterretning,
2. at måltal på cykelparkeringsområdet fastsættes til 1.200 nye cykelparkeringspladser frem mod 2025

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller

1. at resultaterne af cykelparkeringsanalysen tages til efterretning,
2. at By- og Miljøudvalget beslutter måltal på cykelparkeringsområdet.

Sagsfremstilling

På by- og miljøudvalgets møde den 8. juni 2020 blev forvaltningen bedt om at vurdere muligheden for at ændre målet om, at der er etableret 1.500 nye cykelparkeringspladser på offentligt areal i 2025 i stedet for 1.200 som foreslået.

Udgangspunktet for placering af nye cykelparkeringspladser er, at der skal være et behov og efterspørgsel på dem det pågældende sted. Samtidig skal den fysiske plads findes til de nye cykelstativer, hvilket ofte er en udfordring, da der de fleste steder, hvor der er behov for flere cykelstativer, også er brug for pladsen til andre formål. Cykelparkeringen skal desuden opsættes i relativ nærhed af cyklisternes destination. Det foreslåede måltal på 1.200 er foretaget ud fra en vurdering af disse forhold.

Det er muligt at øge måltallet, men hvis det øges, bør følgende forhold overvejes:

- På grund af presset på pladsen skal der tænkes i nye løsninger for cykelparkering, som både kan kræve ekstra forberedelser i forhold til at passe ind i byrummet samt være dyrere end traditionelle cykelparkeringspladser. Det bør f.eks. overvejes, om der skal opsættes 2-etagers cykelparkering udvalgte steder, f.eks. ved trafikale knudepunkter.
- Det er vigtigt at have fokus på, at der er en effektiv udnyttelse af eksisterende stativer. Jævnlig oprydning kan frigøre op til 5-10 % af pladserne. Der bør derfor afsættes ressourcer hertil, så brugen af eksisterende pladser udnyttes optimalt.
- Uanset hvilket måltal der besluttet vil opfyldelsen af målet samt implementeringsgraden af målet afhænge af, hvor mange midler, der kan afsættes til etableringen. En gennemsnitspris for opsætning af cykelstativer har indtil videre været ca. 2.500 kr. pr. plads. Hvis måltallet øges vil enhedsprisen forventeligt stige, efterhånden som det ikke bare vil være indkøb og opsætning af cykelstativer, men også ombygning af byrum, flytning af andet byrumsinventar mv. - afhængigt af de konkrete steder i byen. Cykelparkeringsanalysen indeholder andre forslag til virkemidler end etablering af mere cykelparkering. Det blev besluttet at iværksætte nogle af dem på mødet den 27. april 2020. Der vil således skulle påregnes udgifter til flere aktiviteter end kun etablering af cykelparkering.

By-, kultur- og miljøområdets vurdering

Forvaltningen vurderer, at de måltal, der besluttet bør hænge sammen med, hvilken størrelse budgettet til formålet har eller vil få fremadrettet. Det er vigtigt at have in mente, at forbedring af cykelparkeringsforholdene ikke alene handler om opsætning af flere cykelstativer, men at der også er mange andre virkemidler som beskrevet i cykelparkeringsanalysen - f.eks. oprydning og at oplyse om cykelparkering længere væk fra målet, og evt. gøre den mere attraktiv. Opsætning af flere cykelstativer kan derfor ikke alene løse udfordringerne, men bør gå hånd i hånd med en kontinuerlig indsats på andre områder.

Tidligere sagsfremstilling

På mødet den 27. april 2020 besluttede by- og miljøudvalget, at Cyklistforbundet skulle høres om analysen og forslag til måltal. På samme møde blev midlerne i 2020 til cykelparkering og cykelsikkerhed disponeret.

Forvaltningen har modtaget de vedlagte bemærkninger fra Cyklistforbundet, som overordnet set tilkendegiver, at cykelparkeringsanalysen er et flot gennemarbejdet dokument. Cyklistforbundet bemærker, at det er positivt, at

Frederiksberg Kommune ønsker samme antal parkeringspladser til cykler som til biler, og at udover at etablere det manglende antal cykelparkeringspladser, kan antallet af bilparkeringspladser reduceres og inddrages til cykelparkering.

Cyklistforbundet tilkendegiver, at det er en god idé at afprøve muligheden for fastlåsning af cykler, for at få cyklisterne til at parkere lidt længere væk fra målet. Samtidig foreslår de også, at cykelparkering i to etager kunne være en mulighed. Ligeledes tilkendegiver Cyklistforbundet, at det er en god idé med en cykelbutler-ordning, hvor cyklerne stilles ordentlig samt at hyppigere oprydning/fjernelse af cykler kan frigøre plads i stativerne. Cyklistforbundet synes, at det lyder interessant at forsøge med tidsbegrænsning for parkering af cykler, ligesom de synes, at cykelgader er en god idé, da de vil bidrage til et bedre bymiljø med de bløde trafikanter i centrum. Cyklistforbundet har ikke umiddelbart nogen holdning til måltallene, som de synes ser ambitiøse ud i forhold til de aktuelle tal.

Det er forvaltningens vurdering, at kommentarerne understøtter analysen, og ikke giver anledning til ændringer i forvaltningens forslag til måltal. Forvaltningen vil tage Cyklistforbundets kommentarer med i det videre arbejde med at forbedre cykelparkeringen i Frederiksberg Kommune.

På udvalgs mødet blev der i øvrigt spurgt til stabiliteten af Nørreport stativer, der f.eks. er anvendt på Solbjerg Plads. Ud fra de nuværende erfaringer er det ikke forvaltningens opfattelse, at denne stativtype er mere ustabil end den stativtype, der normalvis anvendes i kommunen. Forvaltningen har spurgt Københavns Kommune om deres erfaringer med stativet, og de svarer til Frederiksberg Kommunes egne erfaringer - altså, at der ikke er forskel i stabiliteten i forhold til, at flere cykler skulle vælte. Det er dog sådan, at stativerne er lavet til en almindelig cykel. Hvis der f.eks. står en cykel med cykelkurv i stativet, og den næste, som vil parkere, ikke kan få sit cykelhjul ind i holderen og parkerer sin cykel på støttefoden, vil den lettere kunne vælte, hvis det blæser eller nogen rammer den. Dette gør sig gældende uanset hvilken type stativ, der er tale om.

Tidligere sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget vedtog den 23. september 2019, at der skulle gennemføres en analyse af behovet og muligheden for etablering af yderligere cykelparkeringspladser med særligt fokus på områder omkring trafikknudepunkter, uddannelsesinstitutioner, indkøbscentre og handelsstrøg, samt at der i forlængelse heraf skal fastsættes et måltal for cykelparkeringspladser. Planen for gennemførelsen af cykelparkeringsanalysen blev taget til efterretning på by- og miljøudvalgets møde den 25. november 2019.

I den efterfølgende sag om disponering af midler til cykelparkering og cykelsikkerhed i 2020 foreslås, hvilke virkemidler der kan tages i anvendelse for at bidrage til at opnå måltallene, der beslutes i indeværende sag.

Cykelparkeringsanalysen indeholder:

- resultater af cykelparkeringsregistreringen herunder iagttagelser omkring elløbehjul, samt forsøg med mærkning af cykler på Solbjerg Plads
- resultater af interviewundersøgelse blandt cykelparkeringsbrugere
- forslag til måltal
- forslag til virkemidler

Resultater af cykelparkeringsregistreringen

Cykelparkeringsregistreringen er gennemført på hverdage (tirsdag, onsdag, torsdag) i slutningen af januar og begyndelsen af februar. Tidspunktet på året kan have betydning for antallet af registrerede cykler, men det vurderes ikke at være markant, da det har været en mild vinter. Registreringen har omfattet mange parametre, hvor placeringen og antallet af cykelparkeringspladser er det essentielle tillige med belægningsgraden.

I 2016 blev der ligeledes gennemført en cykelparkeringsregistrering. En sammenligning af antal registrerede cykelparkeringspladser ser således ud:

	2016	2020
Antal lokaliteter	871	1.030
Offentligt tilgængelige cykelstativer på:		
- offentlige arealer	7.838	12.377
- private arealer	6.148	7.563

Antal lokaliteter er altså steget med godt 18 %, hvilket både skyldes, at der er opsat mange cykelstativer i den mellemliggende periode, men også at registreringen i 2020 har været mere omfattende. Belægningsprocenten ved de to registreringer er nogenlunde konstant på knap 73 %.

Registreringen har bl.a. givet følgende resultater:

- Ved mange af de større trafikale knudepunkter er belægningen over eller tæt på 100 %.
- Knap 0,7 % af de parkerede cykler er ladcykler.
- Elcykler udgør kun 0,1 %.
- Antallet af fastlåste cykler til stativer eller andet byudstyr er knap 2 %.
- En generel observation er, at cyklisterne foretrækker at parkere deres cykler lige ved målet, uanset at der er ledig kapacitet lidt længere væk.
- Der er kun registreret ca. 2 % deciderede cykellig, altså hvor cyklen er ubrugelig i den nuværende tilstand.
- Væltede cykler giver nogle steder et rodet indtryk.

At der ikke registreres flere el- eller ladcykler kan hænge sammen med, at det er dyre cykler, som parkeres i kældre, skure eller gårdrum.

Iagttagelser omkring elløbehjul

Det generelle indtryk på registreringstidspunktet var, at elløbehjul ikke dominerer bybilledet på Frederiksberg, hvilket kan skyldes, at flere operatører ikke har så mange elløbehjul på gaden i vinterperioden. Billedet vil formentlig se noget anderledes ud i sommermånederne. Der blev registreret i alt 165 løbehjul på 98 lokaliteter, hvoraf 87 var parkerede løbehjul fra operatørerne, mens de resterende var parkeret af brugerne.

Når løbehjulene parkeres hensynsfuldt er de ikke et problem for hverken de gående eller æstetikken i byrummet. Elløbehjulene vælter dog nemt, når først de er parkeret. I de tilfælde udgør de ofte et stort problem, da de kan blokere adgangsveje for fodgængere, svagtseende m.fl.

Mærkning af cykler på og omkring Solbjerg Plads

By- og Miljøudvalgets besluttede den 28. oktober 2019 at igangsætte en kampagne rettet mod både cyklister, som sætter deres cykler korrekt i cykelstativerne, og de cyklister, som sætter deres cykler uden for stativer.

I en periode på godt to måneder fra umiddelbart før jul 2019 til og med februar 2020 blev cykler på og omkring Solbjerg Plads mærket af to gange om ugen. Dem, der stod i cykelstativ, fik et grønt mærke med en glad smiley samt en oplysning om pladserne i cykelkælderen under Frederiksberg Gymnasium. Dem, der stod udenfor cykelstativ, fik et rødt mærke med en sur smiley, fordi cyklen var parkeret udenfor stativ. Samtidig blev der givet oplysning om de mange cykelparkeringspladser i området (ca. 2.900), og cykelkælderen under gymnasiet.

Der blev i perioden hængt hhv. 8.558 grønne mærker og 3.432 røde mærker på cyklerne. Der blev registreret, hvor mange mærker, der var hængt på cyklerne på otte lokaliteter på og omkring pladsen, f.eks. den store og den lille cirkel, omkring den hvide have og nedenfor den hvide trappe (mellem Falkoner Plads og Solbjergvej). Der var en tendens til, at lidt færre parkerede rundt om den hvide have og nedenfor den hvide trappe i løbet af perioden, men overordnet ses det ikke ud af tallene, at kampagnen har haft den ønskede effekt; at få flere til at parkere cyklen i et cykelstativ.

Resultater af interviewundersøgelsen

I interviewundersøgelsen er 246 brugere af cykelparkeringen på udvalgte trafikale knudepunkter blevet stillet en række spørgsmål med henblik på at kortlægge deres adfærd (kort- eller langtidsparkering), præferencer (mulighed for fastlåsning, overdækning mm) og generel tilfredshed med cykelparkeringen. Overordnet set er 56 % af cyklisterne tilfredse med cykelparkeringen ved de trafikale knudepunkter, mens 67 % er tilfredse med cykelparkeringsforholdene ved deres hjem (i etagebebyggelse) på Frederiksberg. Langt de fleste cyklister, der har udtrykt utilfredshed, begrundet det med manglen på cykelparkeringspladser tæt ved deres mål. 13 % af cyklisterne tilkendegiver, at bedre servicefaciliteter (overdækning samt mulighed for at fastlåse cyklen) kunne få dem til at parkere længere væk fra målet.

Korttidsparkering (under en time) har i langt de fleste tilfælde haft et indkøbsformål, mens størstedelen af de cyklister, der har parkeret i mere end 4 timer har benyttet den kollektive trafik.

Forslag til måltal

Etablering af cykelparkering med gode cykelstativer er vigtigt for at sikre ordnede byrum, hvor der ikke står cykler og flyder til gene for de forbipasserende og æstetikken i byrummet, men det er ikke nødvendigvis antallet af cykelparkeringspladser alene, der skal være en parameter for den gode cykelparkering. Kvaliteten af cykelparkeringen kan også spille ind, som f.eks. mulighed for fastlåsning af sin cykel. Det foreslås at formulere måltal for cykelparkeringen, der omfatter både antal og kvalitet, samt at disse følges op ved at måle på brugertilfredshed.

Afhængig af hvilke måltal, der fastsættes er det vigtigt at have for øje, at de foreslåede virkemidler skal tages i brug og der skal afsættes midler, så der er realistisk muligt at opnå måltallene.

Følgende måltal foreslås formuleret for antallet, kvaliteten og tilfredsheden med cykelparkeringen for Frederiksberg Kommune frem mod 2025:

Måltal - antal cykelstativer

Følgende delmål foreslås formuleret i relation til antallet af cykelparkeringspladser:

- At antallet af cykelstativer og regulære cykelparkeringspladser øges med 10 procent - svarende til ca. 1.200 nye pladser på offentligt areal. Den primære udbygning med ny cykelparkering sker ved større trafikale knudepunkter, uddannelsessteder og langs etagebebyggelser.
- At belægningsgraden på mere fjernt beliggende cykelparkeringspladser øges med 25 procent gennem fortsat oprydning af herreløse cykler og - som en forsøgsordning i bymidten - fjernelse af ulovligt parkerede cykler.

Måltal - kvalitet af cykelparkeringen

Følgende delmål foreslås formuleret i relation til kvaliteten af cykelparkeringspladser:

- At der etableres supplerende mulighed for fastlåsning af cyklen ved 5 trafikale knudepunkter fjernere fra målet, så cykelparkeringspladserne fremstår mere attraktive.
- At der etableres cykelparkeringspladser tæt på målet ved midlertidige og permanente omdannelser af 2-4 veje til cykelgader.

Måltal - tilfredshed med cykelparkeringen

Følgende delmål foreslås formuleret i relation til tilfredsheden med cykelparkeringen:

- At mindst 75 % af cyklisterne er tilfredse med muligheden for at finde et ledigt stativ ved trafikale knudepunkter.
- At mindst 75 % af cyklisterne er tilfredse med standarden af cykelparkeringen ved trafikale knudepunkter

Forslag til virkemidler

Med de senere års udbygning af cykelparkeringen er mange af de nemme løsninger taget i brug. Særligt ved de trafikale knudepunkter og større mål som f.eks. uddannelsesinstitutioner er det en stor udfordring at etablere det antal cykelparkeringspladser, der efterspørges lige ved målet/indgangene.

Cykelparkeringsanalysen giver derfor forslag til både adfærdsregulerende virkemidler, så cykelparkeringspladser med ledig kapacitet bruges mere, samt midlertidige fysiske løsningsforslag, der kan testes og evalueres inden de eventuelt implementeres som permanente tiltag.

Fjernelse af cykler: Der kan laves en forsøgsordning med fjernelse af ulovligt parkerede cykler i et nærmere defineret geografisk område (Solbjerg Plads/Frederiksberg metroforplads), som skiltes med, at der kun må parkeres i cykelstativ. Hvis man parkerer udenfor cykelstativ bliver cyklen fjernet, idet det er beskrevet på skiltene, hvor cyklerne flyttes hen. Dette kræver transportministeriets tilladelse.

Oprydning af cykler: Der kan etableres et 'cykelkorps', der nogle gange om ugen (f.eks. 2-3 gange) går alle større cykelparkeringsanlæg igennem for at rydde op i væltede cykler og uhensigtsmæssigt parkerede cykler, hvilket København og Århus har gode erfaringer med.

Etablering af cykelgader: Selv om en vej skiltes som en cykelgade er der stadig mulighed for opretholde enkelt- eller dobbeltrettet biltrafik. Men færdsel med biltrafik skal på cykelgader ske på de cyklendes præmisser. Ved at omdanne veje til cykelgader er der mulighed for at indrette sidearealerne til andre formål, som f.eks. cykelparkering eller udeservering. I cykelparkeringsanalysen foreslås Solbjergvej på forsøgsbasis indrettet som cykelgade.

Udvidelse af cykelparkering ved trafikale knudepunkter: De trafikale knudepunkter har en høj belægningsprocent, og der gives konkrete forslag til, hvordan der kan etableres mere cykelparkering på to af lokaliteterne (Fasanvej St. og Frederiksberg St./bymidten).

Forbedring af cykelparkering på boligveje med etagebebyggelse: For at få mere cykelparkering langs vejene kan udvalgte bilparkeringspladser konverteres til cykelparkering, hvilket vil give plads til 8-10 cykler på hver bilparkeringsplads. Der kan også findes plads til mere cykelparkering ved ombygning/udbygning af fortovshjørner. Der foreslås en systematisk gennemgang af boligveje med etagebebyggelse for at udpege lokaliteter med mulighed for udbygning med ny cykelparkering.

Fastlåsning af cykler: Der er umiddelbart ikke så mange af de interviewede, der har tilkendegivet et stort behov for at kunne fastlåse deres cykler, ligesom der heller ikke er registreret mange fastlåste cykler. Dette kan dog skyldes, at der simpelthen ikke findes gode muligheder for fastlåsning. Der foreslås derfor et forsøg med opsætning af fastlåsningsstativer på udvalgte metrostationer, hvor de placeres ved de fjernest beliggende cykelstativer. På den måde kan det undersøges om cyklisterne er villige til at parkere lidt længere væk, hvis der er mulighed for fastlåsning.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

Cykelparkeringsanalysen viser, at der overordnet set er et tilstrækkeligt antal stativer i Frederiksberg Kommune med en belægningsprocent på 73. Udfordringen er, at der på trafikale knudepunkter og på steder, der er velbesøgte af cyklister, ikke kan gives mulighed for, at alle kan parkere deres cykel lige udenfor døren. Ved at anvende en kombination af de foreslåede virkemidler vurderer forvaltningen, at cyklisterne kan påvirkes til også at anvende cykelstativer lidt længere væk, så kapaciteten udnyttes bedre.

Samtidig er det også vigtigt, at der i videst mulige omfang tilbydes mulighed for at parkere cyklen i stativ, der hvor behovet er. Forvaltningen vurderer, at for at nå de opsatte mål, bør hele paletten af virkemidler tages i brug.

Økonomi

Der er ikke økonomi i indeværende sag. Der er anvendt 145.000 kr. til udarbejdelse af cykelparkeringsanalysen. Hvilke udgifter, der kommer efterfølgende, afhænger af hvilke måltal der besluttes, og hvilke virkemidler der ønskes taget i anvendelse for at opnå måltallene.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

By- og Miljøudvalget

Historik

Indstilling 27. april 2020, pkt. 111:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller

1. at resultaterne af cykelparkeringsanalysen tages til efterretning,
2. at by- og miljøudvalget beslutter måltal på cykelparkeringsområdet.

By- og Miljøudvalget 2018-21, 27. april 2020, pkt. 111:

By- og Miljøudvalget udsatte sagen, idet forvaltningen blev anmodet om at høre Cyklistforbundet om såvel analysen som forslag til måltal.

Indstilling 8. juni 2020, pkt. 146:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller

1. at resultaterne af cykelparkeringsanalysen tages til efterretning,
2. at By- og Miljøudvalget beslutter måltal på cykelparkeringsområdet.

By- og Miljøudvalget 2018-21, 8. juni 2020, pkt. 146:

By- og Miljøudvalget udsatte sagen efter drøftelse.

Bilag

Cykelparkeringsanalyse Frederiksberg 20.4.2020

Cyklistforbundet vedr. Cykelparkeringsanalyse 2020

Cyklistforbundet vedr. Cykelparkeringsanalyse 2020 - komm BKM

Punkt 208: Høring om delvis fredningsophævelse Allégade 7, 9 og 11

01.10.00-K04-1-20

Resume

Slots- og kulturstyrelsen har sendt et forslag til delvis ophævelse af bygningsfredningen af Allégade nr. 5-11, hvor ophævelsen omhandler husrækken Allégade nr. 7, 9 og 11. By- og miljøudvalget skal tage stilling til, om Frederiksberg Kommunes høringssvar til slots- og kulturstyrelsen kan godkendes.

Beslutning

By- og Miljøudvalget godkendte det reviderede høringssvar til Slots- og kulturstyrelsen vedrørende delvis ophævelse af bygningsfredningen af Allégade nr. 5-11, hvor ophævelsen omhandler husrækken Allégade nr. 7, 9 og 11.

Indstilling

By-, kultur-, og miljøområdet indstiller, at høringssvar til Slots- og kulturstyrelsen vedrørende delvis ophævelse af bygningsfredningen af Allégade nr. 5-11, hvor ophævelsen omhandler husrækken Allégade nr. 7, 9 og 11 godkendes med henblik på afsendelse.

Sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget udsatte sagen på mødet den 8. juni 2020. Udvalget ønskede et høringssvar, der går imod en affredning af de pågældende ejendomme, særligt med henvisning til ønsket om at beskytte de kulturhistoriske værdier i bygningernes interior. Forvaltningen har derfor udarbejdet et nyt udkast til høringssvar.

Tidligere sagsfremstilling

Slots- og kulturstyrelsen har sendt Frederiksberg Kommune et høringsbrev om delvis ophævelse af bygningsfredningen af Allégade nr. 5-11, hvor ophævelsen omhandler husrækken Allégade nr. 7, 9 og 11. Høringen løber til den 31. august 2020, hvorefter Slots- og kulturstyrelsen vil beslutte, om fredningen skal ophæves. Indtil spørgsmålet om ophævelse er afgjort er bygningerne stadig fredede.

Slots- og kulturstyrelsen er myndighed for fredede bygninger, mens kommunerne er myndighed for bevaringsværdige bygninger. Registreringen af de fredede bygninger er Slots- og kulturstyrelsens ansvar, og den finder sted i henhold til Lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger. Fredede bygninger er bygninger af national arkitektonisk eller kulturhistorisk værdi. Alle fredede bygninger er fredet både ind- og udvendigt. Det betyder, at man ikke må ændre på bygningen uden Slots- og kulturstyrelsens tilladelse.

Den nuværende fredning omfatter Allégade nr. 5, 7, 9 og 11. Forslaget om delvis fredningsophævelse omfatter nr. 7, 9, og 11 (Lorry, Riddersalen og Grock), der udgør en sammenbygget husrække. Slots- og kulturstyrelsen vurderer, at Allégade 5, Riises Landsted, i dag Alhambra museet, har tilstrækkelige værdier til en opretholdelse af fredningen.

Det Særlige Bygningssyn har på et møde den 6. februar 2020 udtalt sig om en delvis ophævelse af bygningsfredningen af Allégade nr. 5-11, hvor ophævelsen omhandler husrækken Allégade nr. 7, 9 og 11.

Det Særlige Bygningssyn finder ikke, at forhusene Allégade 7, 9 og 11 ud fra en samlet vurdering, har de tilstrækkelige arkitektoniske værdier, der kan begrunde en fortsat fredning. Blandt andet vurderes det, at der særligt i det indre er foretaget bygningsændringer, der har forringet den arkitektoniske værdi. Det Særlige Bygningssyn anbefaler, at Frederiksberg Kommune udarbejder en bevarende lokalplan for de aktuelle ejendomme.

I udkastet til høringssvar fremhæves Allégades kulturhistoriske betydning for fortællingen om Frederiksberg og hovedstadens udvikling fra landsby til storby og det udtrykkes, at Frederiksberg Kommune deler Det Særlige Bygningssyns vurdering af, at der er tale om et traditionsrigt spise- og forlystelsesetablisement, der i sin helhed har en kulturhistorisk værdi. Frederiksberg Kommune har ikke tilstrækkeligt grundlag til at vurdere de indre bevaringsværdier i bygningerne og tager derfor Det Særlige Bygningssyns vurdering til efterretning og dermed indstillingen om affredning. Endeligt fremlægges det, hvordan Frederiksberg Kommune vil sikre de ydre bevaringsværdier med en temalokalplan.

Kommunerne kan ifølge bygningsfredningsloven udpege bygninger som bevaringsværdige i en lokalplan. Udpegningen kan forhindre nedrivning og ydre ændringer af en bygning. Kommunen kan ikke sikre de indre bevaringsværdier.

By- og miljøudvalget behandler parallelt med denne sag en sag om en temalokalplan for bevaringsværdige bygninger med højest bevaringsværdi på Frederiksberg, herunder Allégade 5-11. I udkastet til forslag til temalokalplan udpeges følgende bygninger som bevaringsværdige:

- Bygninger med SAVE-værdi 1-2, som er udpeget i Kommuneplan 2017
- Bygninger der i dag er fredet af Slots- og kulturstyrelsen samt Allégade 10, der blev affredet i 2015
- Kirker omfattet af Lov om kirkebygninger og kirkegårde

De udpegede bygninger har forskellig karakter og der fastsættes derfor ikke retningslinjer eller detaljerede bestemmelser for bygningernes ydre fremtræden i lokalplanen. Lokalplanen fastsætter et forbud mod, at bygningerne nedrives og der fastsættes et forbud mod, at bygningerne på nogen måde ændres i deres ydre udformning uden kommunalbestyrelsens tilladelse. Kompetencenormen skal sikre, at der i tilladelser fra kommunalbestyrelsen fastsættes vilkår, der sikrer, at udvendig renovering og vedligeholdelse og eventuelle ændringer eller ombygninger sker nænsomt og med respekt for den eksisterende bygnings bevaringsværdier og arkitektur og det omgivende miljø.

Hvis den delvise ophævelse af fredningen Allégade 5-11 bliver vedtaget vil bygningerne være omfattet af udkastet til temalokalplanen, som kan sikre de ydre bevaringsværdier. Forhaverne på Allégade er sikret af en tingslyst servitut.

Temalokalplanen fastsætter ikke bestemmelser om anvendelse.

By-, kultur- og miljøområdet vurderer

By-, kultur- og miljøområdet vurderer, at Allégade 5-11 har stor kulturhistorisk værdi for Frederiksberg og fortæller historien om Frederiksbergs og hovedstadens udvikling fra landsby til storby. Frederiksbergs egenart som kommune og by er i høj grad knyttet til bygningernes bevaringsværdier, og det er derfor også af afgørende betydning, at sikre fastholdelsen af de kvaliteter, der gør dem bevaringsværdige. Forvaltningen vurderer, at Frederiksberg Kommune kan sikre bygningerne mod nedrivning og ydre ændringer ved at vedtage en temalokalplan, der udpeger bygningerne som bevaringsværdige.

Økonomi

Nej

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

By- og miljøudvalget

Historik

Indstilling 8. juni 2020, pkt. 137:

By-, kultur-, og miljøområdet indstiller,

at høringssvar til Slots- og kulturstyrelsen vedrørende delvis ophævelse af bygningsfredningen af Allégade nr. 5-11, hvor ophævelsen omhandler husrækken Allégade nr. 7, 9 og 11 godkendes med henblik på afsendelse.

By- og Miljøudvalget 2018-21, 8. juni 2020, pkt. 137:

By- og Miljøudvalget udsatte sagen, idet udvalget anmodede om et nyt høringssvar til Slots- og kulturstyrelsen.

Bilag

Nyt udkast til høringssvar fra Frederiksberg Kommune

Udkast til høringssvar fra Frederiksberg Kommune

Høringsbrev fra Slots- og Kulturstyrelsen Allégade

Bilag fra Slots- og Kulturstyrelsen Allégade

Punkt 209: Forslag til beslutning fra 2. viceborgmester Michael Vindfeldt og rådmand Thyge Enevoldsen om fredning af Den Sønderjyske By

01.00.00-G01-28-19

Resume

2. viceborgmester Michael Vindfeldt og rådmand Thyge Enevoldsen har stillet forslag om at frede Den Sønderjyske By, hvilket kommunalbestyrelsen skal tage stilling til. Denne sag redegør for muligheden for at rejse en fredningssag for Slots- og Kulturstyrelsen samt mulige alternativer.

Beslutning

By- og Miljøudvalget udsatte sagen.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, hvorvidt Kommunalbestyrelsen beslutter, at det undersøges i forbindelse med genforeningsjubilæet at rejse fredningssag vedrørende Den Sønderjyske By på Frederiksberg.

Sagsfremstilling

På mødet den 8. juni 2020 besluttede magistraten at sende sagen retur i by- og miljøudvalget. Samme dag vedtog by- og miljøudvalget at sende "Forslag til lokalplan 228 - Temalokalplan for bevaringsværdige bygninger" i høring. Dette lokalplanforslag omfatter bl a. Den Sønderjyske By, der således vil være beskyttet mod uhensigtsmæssige ændringer fra og med offentliggørelsen af lokalplanforslaget.

Tidligere sagsfremstilling

Magistraten tog på mødet den 12. august 2019 sagen til første behandling, idet forvaltningen blev anmodet om at høre beboerrepræsentationen og om en bygningsfaglig vurdering af en eventuel fredning.

I den forløbne tid har By-, Kultur- og Miljøområdet besigtiget området for en bygningsfaglig vurdering og har været i dialog med Slots- og Kulturstyrelsen, der i givet fald ville skulle behandle en fredningssag. Forvaltningen vurderer, at der er tale om en bebyggelse med høj bevaringsværdi, men at der gennem tiden er sket så store forandringer, at der ikke er tale om en fredningsværdig bebyggelse. Slots- og Kulturstyrelsen er enig i denne vurdering og har tilkendegivet, at de ikke vil starte en fredningssag (jf. bilag 2). Da Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur (By og Land) har tilkendegivet det samme (jf. bilag 1), synes mulighederne for at rejse en fredningssag udtømte.

Forvaltningen har primo 2020 kontaktet beboerrepræsentationen for at få bestyrelsens holdning. Da der er tale om en frivillig organisation, der kun mødes en gang om måneden, og da kontaktpersonen desværre er gået bort i forløbet, har korrespondancen været udfordret. Beboerrepræsentationen havde lovet et svar med udgangen af uge 17, men efter forvaltningens seneste opfølgende henvendelser af henholdsvis 30. april og 14. maj er status fortsat, at beboerrepræsentationen ikke har fremsendt sin holdning.

By-, Kultur- og Miljørådets vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer på ovenstående baggrund, at der ikke er grundlag for at ansøge Slots- og Kulturstyrelsen om at rejse en fredningssag. Forvaltningen vurderer i stedet, at det rigtige redskab, til beskyttelse af bebyggelsen, er den temalokalplan for bevaringsværdige bygninger, der behandles på By- og Miljøudvalgets møde i dag, og som omfatter Den Sønderjyske By.

Tidligere sagsfremstilling:

Kommunalbestyrelsen oversendte den 18. marts 2019 følgende forslag fra 2. viceborgmester Michael Vindfeldt og rådmand Thyge Enevoldsen om fredning af Den Sønderjyske By.

"Forslag om fredning af Den Sønderjyske By

Kommunalbestyrelsen beslutter, at det undersøges i forbindelse med genforeningsjubilæet at rejse fredningssag vedrørende Den Sønderjyske By på Frederiksberg.

Begrundelse:

Den Sønderjyske By har med sin lange historie og særegne karakter en særlig plads på Frederiksberg. I anledning af 100-året for, at Sønderjylland vendte hjem til Danmark, bør der etableres et muligt grundlag for at frede bydelen, således at der for fremtiden kun kan ombygges og renoveres med Kulturstyrelsens tilladelse."

Bemærkninger til forslaget

Et fredningsforslag skal indsendes til Slots- og Kulturstyrelsen (SLKS) som vurderer, om den foreslåede bebyggelse rummer bærende fredningsværdier af national betydning. Hvis det vurderes at være tilfældet, kan SLKS forelægge sagen

for Det Særlige Bygningssyn, som skal godkende forslaget, før en fredning kan gennemføres. Såfremt et fredningsforslag er indsendt af Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur (By og Land) er SLKS forpligtiget til at forelægge sagen for Det Særlige Bygningssyn, idet By og Land har en særlig ret til at rejse bygningsfredningssag. SLKS er dog ikke forpligtiget til at følge Det Særlige Bygningssyns indstilling. En fredning kræver således, at både Det Særlige Bygningssyn og SLKS godkender forslaget.

En evt. fredning af Den Sønderjyske By vil således bero på, om bebyggelsen vurderes at rumme arkitektoniske og kulturhistoriske værdier af national betydning. Desuden vil en fredning normalt kun komme i betragtning, hvis boligerne også rummer indre fredningsværdier. Hvis en fredning ikke vurderes relevant, kan bebyggelsen i stedet sikres med en bevarende lokalplan.

Forvaltningen har taget kontakt til By og Lands lokalafdeling FBLF, der sammen med By og Lands ”Udvalget for fredede og bevaringsværdige bygninger” har vurderet Den Sønderjyske By. Foreningen er enig i, at Den Sønderjyske By har mange kvaliteter, men mener også, at der desværre er sket nogle forringelser rent arkitektonisk. Fx fremhæves det, at stort set alle skorstene er nedrevet, vinduerne er blevet udskiftet og der er etableret terrassedøre, som har en udformning, der ikke er tilpasset den enkelte bygning. Foreningen kan således ikke anbefale en fredning, men anbefaler, at der snarest udarbejdes en bevarende lokalplan. (se bilag).

By- og Miljøudvalget besluttede den 25. marts 2019, at der skal udarbejdes en temalokalplan, der sikrer bevaringsværdige bygninger med SAVE-værdi 1 og 2. Da Den Sønderjyske By har værdien 2, vil den være omfattet af den kommende temalokalplan.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer

Forvaltningen vurderer ikke, at Slots- og Kulturstyrelsen vil nå frem til en anden konklusion end By og Land.

Forvaltningen vil således ikke anbefale, at kommunen udarbejder et fredningsforslag og fremsætter det direkte til SLKS.

Forvaltningen vurderer, at en sikring bør ske via den besluttede temalokalplan, så udvendige ændringer skal godkendes af kommunen. Senere kan der suppleres med en egentlig bevarende lokalplan med udførlige bestemmelser, som vil være et godt redskab til at bevare det særlige bymiljø i Den Sønderjyske By.

Økonomi

Indstillingen har ingen økonomiske konsekvenser.

En evt. fredning vil alt andet lige betyde en stor økonomisk fordel for ejerne af bebyggelsen. Dels kan der opnås fritagelse for grundskyld, dels giver fredningen adgang til at udstykke ejendommene i ejerlejligheder. For Frederiksberg Kommune kan en evt. fredning og fritagelse for grundskyld have økonomiske konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke

Behandling

By- og Miljøudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen.

JD/LRM

Historik

Indstilling 3. juni 2019, pkt. 215:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

hvorvidt Kommunalbestyrelsen beslutter, at det undersøges i forbindelse med genforeningsjubilæet at rejse fredningssag vedrørende Den Sønderjyske By på Frederiksberg.

Indstilling 12. august 2019, pkt. 307:

Et flertal i By- og Miljøudvalget (Jan E. Jørgensen, Brian Holm, Nikolaj Bøgh, Flemming Brank og Alexandra Dessoy) indstiller, at Kommunalbestyrelsen beslutter ikke at undersøge i forbindelse med genforeningsjubilæet at rejse fredningssag vedrørende Den Sønderjyske By på Frederiksberg.

Et mindretal (Ruben Kidde, Gunvor Wibroe og Thyge Enevoldsen) stemte for.

Et mindretal (Balder Mørk Andersen) tog forbehold.

Magistraten 2018-21, 12. august 2019, pkt. 307:

Magistraten tog sagen til 1. behandling, idet forvaltningen blev anmodet om at høre Beboerrepræsentationen og om en bygningsfaglig vurdering af en eventuel fredning.

Magistraten 8. juni 2019, pkt. 211:

Magistraten sendte sagen retur til by- og miljøudvalget.

Bilag

Bilag 2

Bilag 1

Punkt 210: Klage over afslag på tilladelse til fældning af træ

04.01.00-G01-80-20

Resume

By-, kultur- og miljøområdet har behandlet en ansøgning om tilladelse til at fælde et lindetræ på Lindevej 11 og givet afslag, idet træet er beskyttet mod fældning og beskæring af lokalplanen for området. Træet er desuden i god trivsel. Ansøger har klaget over afgørelsen til kommunalbestyrelsen, hvorfor by- og miljøudvalget, der er klageinstans for forvaltningens afgørelser om beskyttelse af træer i lokalplaner, skal tage stilling til afgørelsen.

Beslutning

By- og Miljøudvalget udsatte sagen, idet man ønskede en besigtigelse.

Indstilling

By-, kultur- og miljøområdet indstiller, at der ikke gives tilladelse til at fælde træet og dermed dispenseres fra reglerne om beskyttelse af træer over 25 år.

Sagsfremstilling

Borgeren på Lindevej 11 har ansøgt om tilladelse til at fælde et lindetræ i haven, der står i skellet ind mod naboen i nr. 9 og et par meter fra vejen. Træets grene rammer el-ledninger, der går fra nabohuset til lyskablerne på vejen, og borgeren har derfor jævnligt haft udgifter til beskæring af grenene. Borgeren ønsker træet fældet, dels for at få denne tilbagevendende udgift ophørt, men også fordi der i følge borgeren forudses problemer med husets tag og eventuelle sætningsskader på grund af rodnettet i takt med, at træet vokser sig større.

Forvaltningen har forud for sin afgørelse den 30. april 2020 besigtiget træet og har her vurderet, at træet, der er over 25 år, er sundt og frodigt. Træet bidrager desuden positivt til det grønne udtryk på Lindevej, og forvaltningen har derfor givet afslag på ansøgningen om fældning. Træet ses på bilag 1, og dets betydning for vejens udtryk ses på bilag 2.

Forvaltningen har samtidig givet tilladelse til en lidt kraftigere beskæring af grenene end det tidligere udførte for at nedbringe behovet for en årlig tilbagevendende beskæring og de deraf følgende udgifter.

Beskyttelse af træer over 25 år

By-, kultur- og miljøområdet har fået delegeret kompetencen til at udstede tilladelser og afslag til fældning og beskæring af træer over 25 år. Dette sker med hjemmel i kommuneplanen, der udstikker rammerne for lokalplanlægningen. I kommuneplanen fremgår det, at "Træer, der er over 25 år, må, på såvel offentligt som privat areal, ikke fældes eller beskæres uden Kommunalbestyrelsens tilladelse" og at "Værdifulde privatejede træer og beplantningsstrukturer skal beskyttes gennem bevaringsbestemmelser i lokalplaner".

Lindetræet på Lindevej 11 er beskyttet af lokalplan nr. 108, hvoraf det fremgår, at "Træer, der er mere end 25 år gamle, må ikke fældes eller beskæres uden Kommunalbestyrelsens tilladelse".

Træets alder

Forvaltningen har vurderet træet til at være mere end 25 år gammelt. Ifølge borgeren er i der imidlertid tale om et yngre, selvsået træ, der ikke stod i haven, da borgeren flyttede ind i huset i 1995. Som følge heraf burde træet være under 25 år gammelt og dermed ikke beskyttet gennem gældende lokalplan. Borgeren har alene af formelle årsager ansøgt om tilladelse til fældning af træet. På den baggrund har forvaltningen indhentet en ekstern vurdering af træets alder med henblik på en uvildig vurdering, og her blev træet også vurderet til at være over 25 år gammelt.

Vejtræerne på Lindevej

Forvaltningen blev ved besigtigelsen tillige adspurgt om planer for vejtræerne på Lindevej. Træerne på Lindevej hører til blandt de ældste vejtræer på Frederiksberg, og de udgør en væsentlig del af det grønne Frederiksberg med deres alder og størrelse. Træerne er gennem et stykke tid blevet fulgt tæt, da de qua deres alder ikke er så vitale længere. Der er derfor inden for de sidste par år fældet et par af de mest svækkede træer. Træerne er endnu ikke blevet udskiftet, da de har stået i skellet mellem vejen og matriklerne på Lindevej. Nye træer vil ikke kunne plantes på fortovet, da dette er for smalt. En nyplantning kræver derfor en aftale med hver enkelt matrikelejer om nyplætning samme sted, som de eksisterende træer. Denne dialog vil blive pågyndt efter sommerferien med henblik på en plætning i vintersæsonen 2020/2021. Alternativet er, at der skabes plads hertil på vejarealet, hvilket vil medføre nedlæggelse af en parkeringsplads pr. træ, og der er i dag er 12 træer på vejen.

By- og miljøudvalget er klageinstans for forvaltningens afgørelser, hvorfor udvalget skal tage stilling til sagen. Det bemærkes, at udvalgets beslutning kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

By-, kultur- og miljøområdets vurdering

By-, kultur- og miljøområdet vurderer, at der ikke bør gives tilladelse til fældning af lindetræet, da træet er sundt, frodigt og i god vækst, hvorfor det udgør en del af det grønne Frederiksberg. Det indstilles derfor, at der i dette tilfælde ikke dispenseres for beskyttelse af træer over 25 år i forhold til en fældning.

Økonomi

Sagen har i sig selv ingen økonomiske konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

By- og miljøudvalget

Bilag

Bilag 1_Lindetræet

Bilag 2_Lindetræet, markeret i vejforløbet

Bilag 3_Lindevej, set mod nord

Bilag 4_Lindevej, set mod syd

Punkt 211: Godkendelse af ændret finansiering for skybrudsprojekt på Mariendalsvej, etape tre

05.01.02-G01-2-19

Resume

By- og miljøudvalget godkendte den 3. juni 2019 projektforslaget for skybrudsprojektet på Mariendalsvej etape tre. Projektet er blevet forsinket på grund af tekniske og beredskabsmæssige ændringer. Derfor har det vist sig vanskeligt at gennemføre projektet inden for det oprindelige budget og den planlagte tidsplan. Derfor fremlægges en sag om tillægsbevilling på 1,15 mio. kr. takstfinansieret til godkendelse.

Beslutning

By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at der meddeles tillægsanlægsbevilling på 1,15 mio. kr. i takstfinansierede midler til skybrudsprojektet på Mariendalsvej etape tre,
2. at der afsættes yderligere rådighedsbeløb på 1,15 mio. kr. i takstfinansierede midler i 2020 til skybrudsprojektet på Mariendalsvej etape tre,
3. at rådighedsbeløbet finansieres ved fremrykning af 1,15 mio. kr. fra 2021 til 2020 og tilsvarende fremrykning af lånoptagelse fra 2021 til 2020,
4. at de takstfinansierede anlægsudgifter midlertidigt finansieres via byggekreditter, der omlægges til endelige lån i takt med, at projekterne afsluttes.

Indstilling

By-, kultur- og miljøområdet indstiller,

1. at der meddeles tillægsanlægsbevilling på 1,15 mio. kr. i takstfinansierede midler til skybrudsprojektet på Mariendalsvej etape tre,
2. at der afsættes yderligere rådighedsbeløb på 1,15 mio. kr. i takstfinansierede midler i 2020 til skybrudsprojektet på Mariendalsvej etape tre,
3. at rådighedsbeløbet finansieres ved fremrykning af 1,15 mio. kr. fra 2021 til 2020 og tilsvarende fremrykning af lånoptagelse fra 2021 til 2020,
4. at de takstfinansierede anlægsudgifter midlertidigt finansieres via byggekreditter, der omlægges til endelige lån i takt med, at projekterne afsluttes.

Sagsfremstilling

Skybrudsprojektet på Mariendalsvej etape tre er en del af kommunens målsætninger for klimatilpasning af Frederiksberg, hvor der er opnået mulighed for finansiering af en lang række skybrudsprojekter via den fælles rammeansøgning med Frederiksberg Forsyning.

By- og miljøudvalget godkendte den 3. juni 2019 projektforslaget for tredje etape af Mariendalsvej, som omfatter tilbageholdelse af skybrudsvand, optimering af parkering, plantning af flere træer samt renovering af vejens asfaltslidlag og fortove, som er nedslidte efter færdiggørelsen af byggeriet ved Stjernen.

Skybrudsprojektet bliver anlagt som en forsinkelsesvej, hvilket vil sige, at regnvand tilbageholdes og forsinkes før det når til kloakken, hvorved der skabes en øget kapacitet i kloakken ved spidsbelastningshændelser som skybrud.

Projektet er blevet dyrere end forventet på grund af tekniske ændringer og forsinket på grund af uforudsete ændringer i øvrige anlægsprojekter på vejen samt beredskabsmæssige ændringer.

Tekniske ændringer

Det har ved indledende tests vist sig, at den valgte tekniske løsning ikke levede op til forventningerne i forhold til, hvor stort et regnvandsvolumen løsningen kunne forsinke/tilbageholde. Det oprindeligt valgte produkt til opsamling af regnvand har i realiteten vist sig at have en reduceret kapacitet fra lovet 95 procent til 78 procent vandindhold. Derudover har bærelagsmaterialet også en lavere kapacitet end forventet - fra 28 procent til 13 procent. Det er derfor undervejs valgt at udskifte de to produkter med materialer, som stort set kan levere det volumen, der oprindeligt var planlagt. Det volumen, der anlægges er således 32 m3 mindre end oprindeligt planlagt, og medfører kun en mindre reduktion i det samlede projekt - fra 935 m3 til 903 m3.

Ændringer i tidsplaner og ændret procedure vedrørende beredskab

Der er indledende i projektet koordineret med andre anlægsprojekter og ledningsejere på vejen. Undervejs har der af forskellige årsager været en række uforudsete ændringer i de øvrige projekter, som har bevirket, at skybrudsprojektet er

blevet forsinket. Det drejer sig både om byggeriet ved Stjernen og to projekter hos Frederiksberg Forsyning.

Herudover har Hovedstadens Beredskab og Frederiksberg Kommune som opfølgning på bygningsreglement BR18 ændret procedure for adgangsforhold for brandveje. Dette har betydet, at der undervejs i projektet er ændret på kravene til byggepladsens indretning og etapeplanen for udførelsen. Arbejdet er derfor blevet udført i mindre etaper end først planlagt, hvilket har gjort anlægsarbejdet mere omstændigt og tidskrævende.

Skybrudsprojektet er som følge heraf blevet tilrettet og forlænget med ca. otte måneder, hvilket betyder, at projektet forventes at være afsluttet september 2020.

Ændret budget

Det forventes, at den samlede fordyrelse af projektet vil være på 1,15 mio. kr. takstfinansiering i færdiggørelsen af projektet. Merbevillingen har været forelagt skybrudsstyregruppen, som godkendte bevillingen den 10. juni 2020. Herudover bliver merbevillingen forelagt sideløbende for Frederiksberg Forsynings bestyrelse.

By-, kultur- og miljøområdets vurdering

By-, kultur- og miljøområdet vurderer, at forøgelsen af budgettet for skybrudsprojektet på Mariendalsvej vil muliggøre, at projektet kan færdiggøres, således at der kan etableres det nødvendige forsinkelsesvolumen for at minimere risikoen for oversvømmelser i området. Projektet vil på trods af medudgiften forsat være en omkostningseffektiv i forhold til m3/prisen og en traditionel kloakløsning.

Økonomi

Der er tidligere meddelt anlægsbevilling på 9,25 mio. kr. i takstfinansierede midler og 2,95 mio. kr. i skattefinansierede midler til skybrudsprojektet Mariendalsvej etape tre. Såfremt indstillingen tiltrædes vil den samlede bevilling udgøre i alt 10,4 mio. kr. i takstfinansierede midler og 2,95 mio. kr. i skattefinansierede midler (idet der ikke ændres på bevillingen på det skattefinansierede område).

Tillægget til anlægsbevilling finansieres via en fremrykning af rådighedsbeløb på 1,15 mio. kr. fra 2021 til 2020, idet der er afsat 63 mio.kr. i takstfinansierede midler i budgettet for 2021 (overslagsår i B2020). Fremrykningen betyder en tilsvarende fremrykning af lånoptagelse på 1,15 mio. kr. fra 2021 til 2020.

De takstfinansierede anlægsudgifter finansieres ved kommunens optagelse af byggekredit i anlægsperioden.

Byggekreditten omlægges til endelig belåning i takt med afslutning af de enkelte projekter. Ydelserne på de endelige lån betales i første omgang af Frederiksberg Kommune og viderefaktureres efterfølgende til Frederiksberg Forsyning.

Merbevillingen påvirker således hverken anlægsrammen eller kommunens likviditet.

Den afledte drift på projektet vurderes forsat til at være 15.000 kr. pr. år. Udgiften er foreløbig afsat i et samlet budget til afledt drift og omplaceres til driften af de konkrete skybrudsprojekter i takt med, at projekterne afsluttes.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

By- og miljøudvalget, m, k

Punkt 212: Cykelstier og klimatilpasning på Frederiksberg Allé øst

05.01.00-G01-20-20

Resume

Hermed forelægges forslag om etablering af cykelstier på Frederiksberg Allé imellem Vesterbrogade og Sankt Thomas Plads til udvalgets godkendelse. I forbindelse med etableringen af cykelstierne vil strækningen også blive klimatilpasset således, at en 10 års regnhændelse i fremtiden kan håndteres lokalt.

Beslutning

By- og Miljøudvalget vedtog,

1. at det reviderede projektforslag for cykelstier på Frederiksberg Allé godkendes,
2. at forslaget til klimatilpasning for området tages til efterretning.

Indstilling

By-, kultur- og miljøområdet indstiller,

1. at projektforslaget for cykelstier på Frederiksberg Allé godkendes,
2. at forslaget til klimatilpasning for området tages til efterretning.

Sagsfremstilling

På mødet den 15. juni 2020 udsatte by- og miljøudvalget sagen og efterspurgte et nyt forslag, som indeholdt flere nye træer end de otte, som var en del af oprindelige forslag.

Med denne indstilling fremlægges et revideret forslag for strækningen. I forhold til den tidligere indstilling forslås det, at det oprindelige forslag suppleres med syv ekstra træer, fordelt med 4 træer placeret på alléens nordlige side og tre træer placeret i parkeringssporet i alléens sydlige side.

Med det nye forslag plantes der samlet set 15 nye træer på strækningen således, at allé-beplantningen på resten af Frederiksberg Allé forlænges til også at omfatte strækningen øst for Sankt Thomas Plads. Op mod tilslutningen til Vesterbrogade plantes træerne tættere for at skabe en visuel grøn port for de trafikanter, som kører ind i kommunen fra Vesterbrogade.

Det reviderede forslag vil reducere antallet af parkeringspladser til 17 stk, mod de nuværende 26. Der er ikke mulighed for kompenserende bilparkeringspladser i området.

Forslaget vil fordyre projektet, men det vil ikke forringe effekten heraf. Skybrudsprojektet er finansieret af takstmidler. Plantningen af de ekstra træer vil kræve en tilpasning af skybrudsprojektet, som vil fordyre projektet med 0,5 mio. kr. Det forslås at finansiere disse ekstraomkostninger fra 2021 Puljen til begrønning og udskiftning af træer, som er blevet fremrykket til 2020. Derudover vil plantningen af 15 nye træer øge kommunens årlige udgifter til den grønne drift med ca. 21.000 kr.

Frederiksberg Allé er fredet i hele sin udstrækning, og projektet skal derfor godkendes af Slots- og Kulturstyrelsen, før det kan realiseres. Forvaltningen er i dialog med styrelsen og forventer at få godkendt forslaget.

By-, kultur- og miljøudvalgets vurdering

Forvaltningen vurderer, at det med det reviderede projektforslag vil være muligt at anlægge skybrudsprojektet, etablere cykelstier og opnå en mere visuel grøn effekt på den del af alléen, end med det oprindelige forslag. Forudsætningen er dog, at bilparkeringspladserne reduceres fra 26 pladser til 17 pladser, og der vil ikke være mulighed for kompenserende bilparkeringspladser i området.

Tidligere sagsfremstilling

I forbindelse med vedtagelsen af kommunens budget for 2020 blev der afsat 4 mio kr. til etableringen af cykelstier på Frederiksberg Allé imellem Vesterbrogade og Sankt Thomas Plads, samt til etableringen af en cykelstrimmel fra Sankt Thomas Plads til Pile Allé. Denne indstilling omhandler kun strækningen imellem kommunegrænsen ved Vesterbrogade og Sankt Thomas Plads. Samtidig indgår Frederiksberg Allé i kommunens rammeansøgning for skybrudsprojekter. I den er Frederiksberg Allé imellem Sankt Thomas Plads og Vesterbrogade udpeget som en forsinkelsesvej. Etableringen af cykelstier på Frederiksberg Allé har sit afsæt i Kommuneplan 2017, hvoraf det fremgår at "Cykelstinettet skal udbygges, så alle trafikveje har cykelstier i 2020"

Eksisterende Forhold (Se bilag Eksisterende forhold)

Projektstrækningen består i dag af fortove og kørebaner. Vejprofilet er meget bredt fra Vesterbrogade og frem til Hotel Sct. Thomas, hvor der er plads til kantstensparkering samt to kørebaner i hver retning. Fra hotellet og frem til Sankt Thomas Plads snævres vejarealet ind til en kørebane i hver retning for at give plads til begyndelsen af den klassiske allé beplantning, der er karakteristisk for resten af Frederiksberg Allé.

Cyklister deler i dag vejarealet med biltrafikken og færdes på yder siden af de parkerede biler.

Projektforslaget (Se bilag Projektforslag)

Det foreslås at etablere cykelstier i begge sider af Frederiksberg Allé. De nye cykelstier vil få en bredde på 2,20 m på det meste af strækningen. Bredden vil frem mod Sankt Thomas Plads blive reduceret til 2,0 meter. Der anlægges også en busperron lige efter Værnedamsvej for passagerne på linje 7A således, at af og påstigning kan ske uden konflikter med cykeltrafikken. For at skabe plads til cykelstien reduceres antallet af kørebaner til to på den første del af strækningen. På de sidste 40 meter af strækningen, fra Sct. Thomas Hotel til Sankt Thomas Plads, nedlægges bil-parkeringen i begge sider af vejen for at give plads til de nye cykelstier. Vejprofilet for Frederiksberg Allé er på denne strækningen snævret ind som følge af allé beplantningen.

Den eksisterende beplantning på strækningen vil ikke blive påvirket af projektet.

Parkering

Projektet vil reducere antallet af parkeringspladser til 22 stk, mod de nuværende 26. Der er ikke mulighed for kompenserende bilparkeringspladser.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at der siden januar 2020, efter nedlæggelsen af linje 7As stoppested ud for Frederiksberg Allé nr. 3-5, har været etableret 4 midlertidige parkeringspladser ved det gamle stoppested. Disse pladser indgår ikke i ovenstående regnskab.

Begrønning

Sammen med cykelstierne er det planen at plante 8 nye træer, som skal være med til at skabe en visuel grøn port for de trafikanter, som kører ind i kommunen fra Vesterbrogade. Med etableringen af cykelstierne og de nye træer vil Frederiksberg Allé syd for Sankt Thomas Plads rent visuelt få en bedre sammenhæng med resten af Frederiksberg Allé.

Trafikafvikling

Med de nye cykelstier reduceres antallet af kørebaner for biltrafik i retning mod Vesterbrogade fra 2 til 1, og venstresvingsbanerne mod hhv. Vesterbrogade og Værnedamsvej samles til et spor. Det vil kunne reducere fremkommeligheden for den venstresvingende biltrafik fra Frederiksberg Allé til Vesterbrogade i myldretidstrafikken. Udfordringen vil opstå, når en bil skal foretage et ureguleret venstresving fra Frederiksberg Allé til Værnedamsvej. Denne bil forhindrer, at biler bagfra kan komme frem til krydset ved Vesterbrogade. En trafiktælling fra februar 2015 viste, at der i den trafikale spidstime om henholdsvis morgenen og eftermiddagen var 61 og 40 biler, som skulle fra Frederiksberg Allé til Værnedamsvej. Det svarer i tidsrummet til hhv. 26 % og 16 % af den østgående biltrafik på projektstrækningen.

Klimasikring

Samtidig med anlæggelsen af cykelstien er det planen at klimasikre Frederiksberg Allé ved at etablere en række underjordiske regnvandsmagasiner. Magasinerne vil primært blive etableret under fortovet og i den nye cykelsti. Magasinerne vil forsinke regnvand i forbindelse med skybrud og på den måde reducere presset på kloaksystemet. Regnvand fra Frederiksberg Allé ledes i dag via kloakken under Værnedamsvej til Gammel Kongevej. Der har tidligere været udfordringer med opstuvende kloakvand på Værnedamsvej i forbindelse med skybrud. Projektet på Frederiksberg Allé vil medvirke til at reducere dette problem.

Myndighedsforhold

Projektforslaget er godkendt af politiet.

Frederiksberg Allé er fredet i hele sin udstrækning, og projektet skal derfor godkendes af Slots- og Kulturstyrelsen før det kan gennemføres. Forvaltningen er i dialog med styrelsen og forventer at få godkendt forslaget, eftersom de bevaringsværdige værdier på Frederiksberg Allé alle er at finde vest for projektområdet.

By-, kultur- og miljøområdets vurdering

Det er forvaltningens vurdering, at etableringen af cykelstierne vil forbedre sikkerheden og trygheden for cyklisterne på strækningen. Sammenlægningen af svingbanerne mod henholdsvis Vesterbrogade og Værnedamsvej vil reducere fremkommeligheden i myldretiden for den venstresvingende biltrafik mod Vesterbrogade, men forvaltningen vurderer, at dette overordnet set ikke vil give problemer for trafikafviklingen grundet den relativt beskedne trafik mod Værnedamsvej. Plantningen af otte nye træer på strækningen vil være med til at forskønne området samt binde det bedre sammen med resten af Frederiksberg Allé. Ligeledes vurderes det, at etableringen af regnvandsmagasiner til håndtering af regnvand vil bidrage til klimatilpasningen på Frederiksberg samt lokalt være med til at aflaste kloak nettet under Værnedamsvej.

Økonomi

Projektet for etablering af cykelstier på Frederiksberg Allé imellem Sankt Thomas plads og Vesterbrogade finansieres med 3. mio kr. fra cykel puljen budget 2020.

Plantningen af 8 træer på Frederiksberg Allé er finansieret af puljen til etablering af flere vejtræer med inddragelse af borgere. Der blev anlægsbevilget 1,5 mio kr. til ”etablering af flere vejtræer med inddragelse af borgere” på by og miljøudvalgets møde den 28. maj 2018 (pkt. 182). Den 17. september 2018 blev 0,27 mio kr. af disse disponeret til at blive brugt på Frederiksberg Allé. (pkt. 296)

Borgmesterpåtegning

nej

Behandling

By- og miljøudvalget

Historik

Indstilling 15. juni 2020, pkt. 174:

By-, kultur- og miljøområdet indstiller,

1. at projektforslaget for cykelstier på Frederiksberg Allé godkendes,
2. at forslaget til klimatilpasning for området tages til efterretning.

By- og Miljøudvalget 2018-21, 15. juni 2020, pkt. 174:

By- og Miljøudvalget udsatte sagen efter drøftelse, idet udvalget ønskede udarbejdet revideret forslag med flere træer.

Bilag

Eksisterende forhold

K11_N1101, rev. juli19

Punkt 213: Cykelsikkerhed - oplæg til kampagne

05.13.00-G01-2-20

Resume

By- og miljøudvalget har den 27. april 2020 disponeret 350.000 kr. af midlerne til 'Cykelparkering og cykelsikkerhed' til gennemførelse af en kampagne rettet mod højresvingsuheld og uheld med åbning af bildøre med cyklister involveret. I sagen forelægges forslag til elementer og budskaber i kampagnen til by- og miljøudvalgets beslutning.

Beslutning

By- og Miljøudvalget godkendte det reviderede oplæg til kampagne til forbedring af cyklisters sikkerhed.

Indstilling

By-, kultur- og miljøområdet indstiller, at det beskrevne oplæg til kampagne til forbedring af cyklisters sikkerhed godkendes.

Sagsfremstilling

By- og miljøudvalget udsatte sagen efter drøftelse på mødet den 15. juni 2020, idet udvalget anmodede forvaltningen om reviderede forslag til budskaber.

Formålet med kampagnen især er at skabe fokus på situationer, hvor bilister drejer til højre over cykelstier, og hvor bildøre åbnes i forbindelse med parkering, særligt langs cykelstier. Disse to uheldssituationer er, udover venstresvingsuheld, de situationer, hvor flest cyklister er kommet til skade de seneste 10 år. Det er nødvendigt at gennemføre adfærdskampanjer, bl.a. fordi nogle trafikanter er uopmærksomme eller glemmer reglerne/færdselsloven, og at de derfor har brug for at blive mindet om, hvordan man færdes i trafikken via budskaber, der for andre virker som almindeligheder og en selvfølgelighed.

Rådet for Sikker Trafik og Cyklistforbundet er igen blevet inddraget i arbejdet med at kvalificere de foreslåede budskaber. Begge organisationer har understreget vigtigheden af at gøre budskaber konkrete og handlingsanvisende, samtidig med at budskaberne skal placeres der, hvor de farlige situationer opstår. Budskaberne skal desuden være korte og præcise, så modtagerne kan nå at læse og forstå budskabet. Rådet for Sikker Trafik påpeger desuden, at der er en forventning fra borgerne om, at kommunen anviser, hvordan man skal agere. Hensigten med budskaberne er dermed, at trafikanterne skal tænke over deres egen adfærd.

Forvaltningen har testet de syv budskaber på syv personer, som kunne forstå og forholde sig til de konkrete handlingsanvisende budskaber, mens en mindre andel af deltagerne synes bedst om de bløde generelle budskaber.

På baggrund af dialogen med ovenstående aktører samt tilbagemeldingerne fra testpersonerne foreslås det, at budskaberne rettes til som følger og indgår i kampagnen:

- Venlige trafikanter passer på hinanden - uændret
- Venlige trafikanter holder afstand - ændres til Venlige trafikanter giver plads
- Venlige bilister ser over højre skulder - uændret
- Venlige bilister åbner bildøren forsigtigt - uændret
- Venlige bilister viser hensyn ved højresving - ændres til Venlige bilister ser sig for ved højresving
- Venlige cyklister rækker hånden ud og op - uændret

Kampagnen er planlagt til at blive gennemført fra uge 38, som er velegnet i forhold til tidspunkt på året samt brug af infostanderne, som er booket på dette tidspunkt. Gennemførelse af kampagnen i uge 38 forudsætter, at budskaberne godkendes på dette møde.

By-, kultur- og miljørådets vurdering

Det er forvaltningens vurdering, at kampagnen, for at kunne rette sig mod to typer specifikke uheldssituationer, bør indeholde budskaber, som anviser hvordan trafikanterne, i dette tilfælde særligt bilisterne, skal agere i situationerne. Disse konkrete budskaber kan suppleres med mere generelle budskaber, som henvender sig til alle i trafikken. Med det reviderede forslag til budskaber vurderer forvaltningen, at budskaberne er målrettet mod de rigtige modtagere og at budskaberne er dækkende for de situationer, hvor der er udfordringer med adfærden.

Forvaltningen har også vurderet om elløbehjulsbrugere skal inkluderes i kampagnen. Men set i lyset af de uheldssituationer, som kampagnen retter sig mod og kampagnens koncept, vurderes det, at kampagnen vil blive for bred til at nå de før omtalte målgrupper på en effektiv måde. Det er derfor forvaltningens anbefaling, at der på et senere tidspunkt gennemføres en særskilt kampagne rettet mod elløbehjulsbrugere. Dette kunne f.eks. med fordel ske, når der er taget stilling til en løbehjuls ordning. Forvaltningen forventer at fremlægge en sag om dette i løbet af efteråret, baseret på ny lovgivning, som forventes at træde i kraft ved årsskiftet.

Tidligere sagsfremstilling

By- og miljøudvalget disponerede den 27. april 2020 350.000 kr. af midlerne til 'Cykelparkering og cykelsikkerhed' til en kampagne, der fokuserer på højresvingssuheld og åbning af bildøre. Udvalget bad om at få forelagt konkrete forslag til kampagnen, at der gennemføres før/efter-analyser, og at Cyklistforbundet og Rådet for Sikker Trafik inddrages i planlægningen.

Som beskrevet i sagen i april foreslås dette års kampagne at bygge videre på konceptet fra den gennemførte kampagne i 2019 (Venlige cyklister), så der opnås genkendelighed. Målet er at forbedre trafikssikkerheden for cyklisterne, men det er bilisterne, der er den primære målgruppe i kampagnen. Årets kampagne foreslås derfor at gå under sloganet 'Venlige trafikanter', og indeholde handlingsanvisende budskaber uden kritik og løftede pegefingre. Det overordnede budskab er, at 'Venlige trafikanter viser hensyn'.

Der har været afholdt to møder med deltagelse af Cyklistforbundet og Rådet for Sikker Trafik, hvor de har bidraget med idéer til den kommende kampagne og viden om gennemførelse af trafikssikkerhedskampaner. Overordnet mener både Rådet for Sikker Trafik og Cyklistforbundet, at det er godt og vigtigt med handlingsanvisende budskaber, som der foreslås i kampagnen. Rådet for Sikker Trafik har desuden tilkendegivet, at 'outdoor'-elementer er vigtige, så trafikanterne møder budskaberne i virkeligheden - der hvor tingene sker, eller er lige ved at ske.

I forslaget til kampagneelementer er der derfor lagt stor vægt på 'outdoor' i form af vejplakater og annoncering på busbagender til bilister, asfaltfolier og vejplakater til cyklister samt plakater i infostandere og en event til alle trafikanter. Derudover foreslås der udarbejdet to gif-illustrationer til kommunens Facebook-side. En der illustrerer åbning af bildøre med hånden længst væk fra døren, så man uvilkårligt drejer sig, samt en der illustrerer, hvad man skal være opmærksom på ved højresving. I den videre udvikling af kampagnen vil der kunne ske enkelte justeringer af de foreslåede elementer.

Kampagnen er planlagt til at skulle gennemføres i uge 38-40 (fra den 14. september). Der vil i øvrigt være ekstra fokus på cykling i september, da kampagnerne Vi Cykler Til Arbejde, Alle Børn Cykler og Vi kan cykle (daginstitutioner) tillige løber af stablen.

Før-/efteranalyse

Forslaget om at fokusere på højresvingssuheld og åbning af bildøre i dette års kampagne er baseret på 10 års uheldsregistreringer. Rådet for Sikker Trafik har påpeget, at det ikke er muligt at dokumentere en effekt på antallet af uheld for en enkelt kampagne.

Kommunikationsbureauet og forvaltningen har derfor drøftet mulighederne for en før-/efteranalyse med Rådet for Sikker Trafik, som har stor erfaring indenfor dette felt. Et af rådets budskaber var, at det er dyrt at gennemføre tests og analyser, og at indsatsen bør være afstemt med kampagnebudgettet, så der er midler til at gennemføre selve kampagnen.

Det foreslås derfor, at kampagnens elementer/budskaber testes på en gruppe af trafikanter – både cyklister og bilister - inden produktion af kampagnematerialer, så der opnås en viden om, hvorvidt budskaberne kan afkodes og forstås. Afhængig af resultatet tilrettes budskaberne.

Umiddelbart efter afslutning af kampagnen gennemføres en kendskabsanalyse blandt et repræsentativt udsnit af borgerne, hvor de bliver spurgt til, om de har set kampagnen, og om det har givet anledning til, at de har overvejet deres adfærd i de givne situationer.

By-, kultur- og miljøområdet vurdering

Det er forvaltningens vurdering, at det er vigtigt, at trafikanterne, hvad enten der er tale om bilister eller cyklister, møder budskaber, som er nemme at forstå, og samtidig, at budskaberne præsenteres på de relevante lokaliteter – altså der hvor risikoen for uheld er eller hvor der faktisk er sket uheld. Ligeledes er det vigtigt, at budskaberne 'sendes' i en ordentlig tone, hvilket efter forvaltningens opfattelse er tilfældet med forslaget til kampagnen 'Venlige trafikanter'. Samlet set vurderer forvaltningen, at det er en god idé at gennemføre kampagnen med den foreslåede tone og budskaber.

Økonomi

By- og miljøudvalget disponerede på mødet den 27. april 2020 350.000 kr. til en kampagne af midlerne til 'Cykelsikkerhed og cykelparkering'.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

By- og miljøudvalget

Historik

Indstilling 15. juni 2020, pkt. 176:

By-, kultur- og miljøområdet indstiller,

at det beskrevne oplæg til kampagne til forbedring af cyklisteres sikkerhed godkendes.

By- og Miljøudvalget 2018-21, 15. juni 2020, pkt. 176:

By- og Miljøudvalget udsatte sagen efter drøftelse.

Bilag

Præsentation_Venlige trafikanter_2 rev

Punkt 214: Orientering om graffitimåling nr. 15, forår 2020

04.01.00-G01-54-20

Resume

By-, kultur- og miljøområdet har modtaget den nyeste graffitimåling, som er nummer 15 i rækken. Resultatet er endnu en gang positivt, idet antallet af registrerede stykker graffiti er faldet med knap 2 procent i forhold til sidste måling i foråret 2019. Resultatet er hermed det absolut laveste i alle 15 målinger, og udviklingen fortsætter med at falde støt. Målingen er udført umiddelbart efter Corona-hjemsendelsen, men imidlertid ses det ikke af resultatet af målingen. Sagen forelægges til udvalgets orientering.

Beslutning

By- og Miljøudvalget tog orientering om graffitimåling nr. 15, forår 2020 til efterretning.

Indstilling

By-, kultur- og miljøområdet indstiller, at orientering om graffitimåling nr. 15, forår 2020 tages til efterretning.

Sagsfremstilling

By-, kultur- og miljøområdet har siden efteråret 2012 fået foretaget en graffitimåling to gange årligt - og siden 2019 én gang årligt - på seks udvalgte vejstrækninger. Denne 15. måling er gennemført i foråret 2020 (rapporten er vedlagt som bilag 1). Der tælles graffiti på begge side af de seks ruter, som hver udgør en vejstrækning på én kilometer, hvilket betyder, at der i alt registreres graffiti på to kilometer facade/byustyr for hver rute.

Denne måling er udført i april 2020, nærmere bestemt i uge 17, hvor stort set al mandskab i Frederikserg Gartner- og Vejservice, som renser graffiti af på kommunens byudstyr, var tilbage på fuld kraft efter at have været hjemsendt som følge af Corona. Der har som følge heraf været et efterslæb på afrensningsopgaver, idet der i hjemsendelsesperioden ikke blev renset graffiti af på byudstyret. Dette efterslæb er dog hurtigt blevet indhentet.

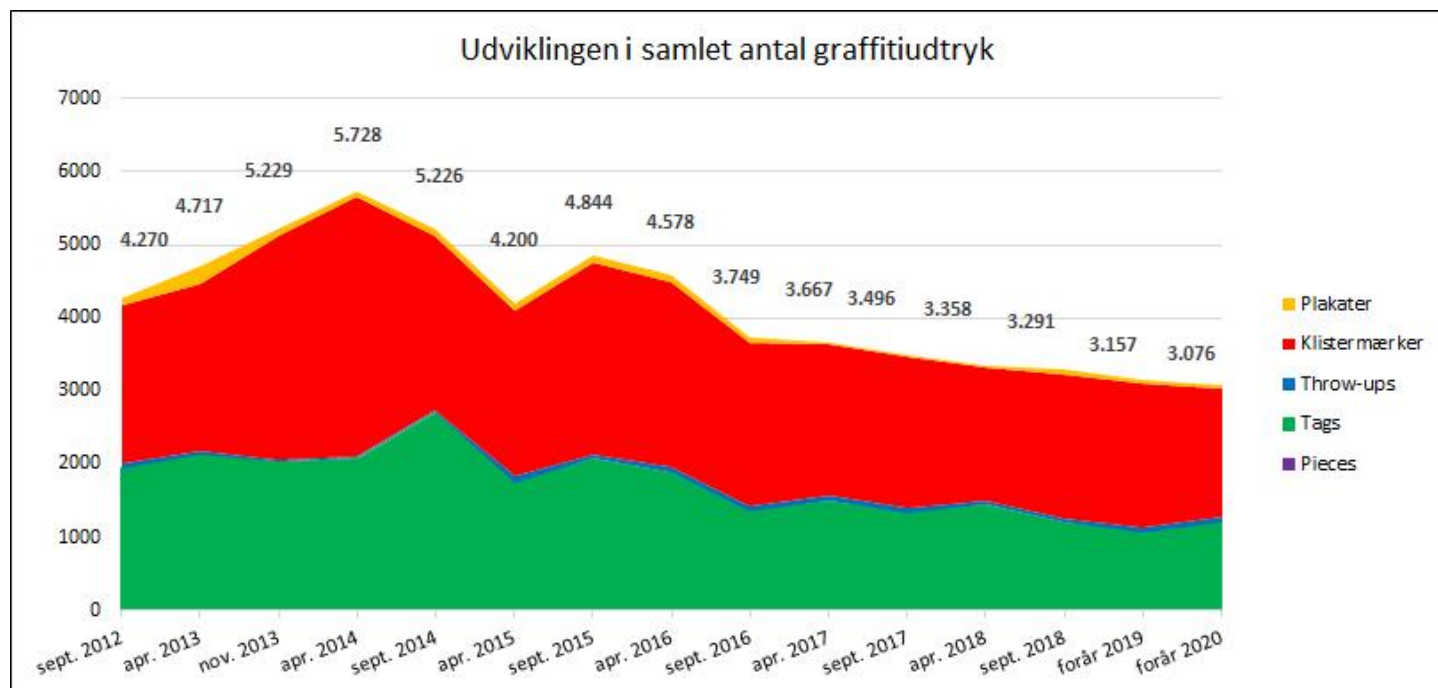
I forhold til afrensning af øvrigt udstyr som forsyningskabe m.v. har forvaltningen konstateret et normalt omfang af graffiti på byudstyret under Corona-hjemsendelsen, og der er i perioden renset af i normalt omfang. Hvad angår graffiti på buslæskærme mv., som AFA JCDecaux administrerer, har forvaltningen oplevet lidt længere reponstid under Corona. Herudover var der på enkelte bygninger mere graffitiaktivitet, som blev renset af ligeså hurtigt som almindeligvis. Alt i alt vurderes det, at Corona-hjemsendelsen ikke har haft den store indflydelse på dette års resultat.

Målingens resultater

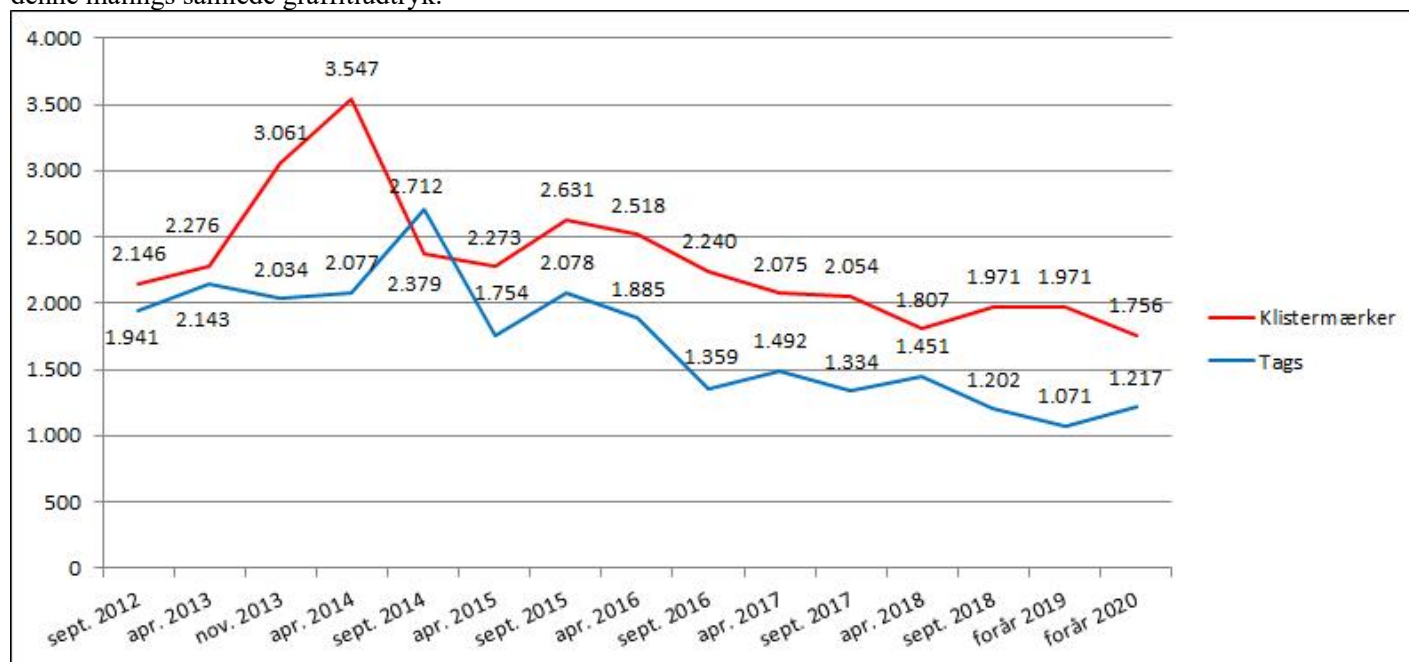
Denne 15. graffitimåling viser, at byens samlede graffitiudtryk endnu en gang er faldet - denne gang med knap 2 procent i forhold til sidste måling i foråret 2019. Målingens samlede antal graffitiudtryk tæller således 3.076 styk, hvilket er det laveste antal i samtlige 15 målinger.

Både antallet af klistermærker og plakater er faldet (med henholdsvis 10 procent og 38 procent), mens der er sket en stigning i antallet af tags og throw-ups (med henholdsvis 14 procent og 21 procent), mens antallet af pieces er det samme som i sidste måling (2 styk).

I figuren herunder ses udviklingen i mængden af graffitiudtryk og fordelingen mellem dem siden første måling i 2012.

Det fremgår af ovenstående figur, at der ud af målingens samlede antal graffitiudtryk på 3.076 styk er registreret flest klistermærker (1.756 styk), hvilket svarer til 57 procent, og dernæst tags (1.217 styk), som udgør 40 procent. Throw-ups (63 styk) udgør 2 procent, plakater (38 styk) svarer til 1 procent, mens de to pieces kun står for 0,1 procent af graffitiudtrykkene. Dermed er klistermærker og tags fortsat de to graffiti typer, der dominerer gadebilledet, med tilsammen cirka 97 procent af denne målings samlede graffitiudtryk.

Ovenstående figur viser, at mens klistermærker er faldet en smule, er tags steget tilsvarende en smule i denne måling, men overordnet er tendensen for begge graffitiudtryk støt faldende.

Ruternes fordeling

Rute 4 har stort set i samtlige 15 målinger haft flest registrerede graffitiudtryk af alle seks ruter. Det gælder også i den aktuelle måling, hvor der - trods et stort fald (26 procent) i graffiti mængden på ruten siden sidste optælling - er registreret 24 procent af det samlede antal graffitiudtryk. Lige i hælene på rute 4 er rute 1 med knap 24 procent af målingens samlede graffiti mængde, selv om også denne rute er faldet med 8 procent siden sidste måling. Forvaltningen er fortsat særligt opmærksom på området omkring rute 4 og rute 1.

Med kun 210 graffitiudtryk har rute 6 i lighed med mange af de tidligere målinger det laveste antal graffitiudtryk (7 procent af alle ruter). Dog er rutens samlede antal graffitiudtryk steget med 9 procent i forhold til sidste optælling, men dette svarer kun til 18 styk i absolutte tal. Til sammenligning er der registreret 502 klistermærker på rute 4, mens der på rute 6 kun er optalt 25 klistermærker.

Graffitiindsatser

I efteråret 2018 gennemførte forvaltningen en række kommunikationsindsatser med henblik på at gøre opmærksom på Frederiksberg Kommunes graffiti afrensingsordning. Indsatsen vurderes at have haft en positiv effekt, idet blandt andet flere

borgere og virksomheder tilmeldte sig ordningen, ligesom kampagnen afledte positiv opmærksomhed på kommunens digitale kommunikationskanaler. Som følge af Corona er kampagnen ikke blevet gentaget i foråret 2020.

Desuden er der indgået en aftale med de store ledningsejere, der har forsyningsskabe opsat, om, at de nu afrenser graffiti løbende. Herudover er der indgået aftale med Banedanmark om, at forvaltningen kan afrense graffiti på bygningsdele, og i max tre meters højde. Der er ligeledes indledt et samarbejde med SSP Frederiksberg, som informerer forvaltningen, hvis de opdager, at en ung borger bliver tiltalt for graffitihærværk på kommunalt byudstyr eller ejendom. På den måde vil forvaltningen kunne gøre eventuelt erstatningskrav gældende over for borgeren.

By-, kultur- og miljørådets vurdering

By-, kultur- og miljørådet vurderer på baggrund af det endnu en gang flotte resultat i denne 15. graffitimåling, at det er lykkedes at holde graffiti trykket nede på trods af Corona-situationen i løbet af foråret 2020. Det vurderes samtidig, at kommunens samlede graffitiindsats gør en mærkbar forskel i forhold til graffiti bekæmpelsen, og at den derfor fortsat bør prioriteres for at opretholde kommunens målrettede arbejde mod en graffiti fri by.

Økonomi

Sagen har i sig selv ingen økonomiske konsekvenser for kommunen.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

By- og miljøområdet

Bilag

Bilag 1. Graffiti rapport nr. 15, forår 2020

Punkt 215: Områdeudvikling Finsensvej Vest oprettes som områdefornyelse

01.00.05-P00-13-19

Resume

Nærværende sag forelægges med henblik på, at udvalgene skal tage stilling til, om Områdeudvikling Finsensvej Vest skal oprettes som et områdefornyelsesprojekt hos Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen på baggrund af de i sagen præsenterede fordele herved.

Beslutning

By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at Områdeudviklingen Finsensvej Vest oprettes som områdefornyelsesprojekt med lovhjemmel i Byfornyelsesloven,
2. at bilag til program med budget og tidsplan for Områdeudvikling Finsensvej Vest godkendes.

Indstilling

By-, kultur- og miljøområdet indstiller til by- og miljøudvalget, bolig- og ejendomsudvalget og socialudvalget

1. at Områdeudviklingen Finsensvej Vest oprettes som områdefornyelsesprojekt med lovhjemmel i Byfornyelsesloven,
2. at bilag til program med budget og tidsplan for Områdeudvikling Finsensvej Vest godkendes.

By-, kultur- og miljøområdet indstiller til sundheds- og forebyggelsesudvalget,

3. at sagen tages til orientering.

Sagsfremstilling

By- og miljøudvalget, bolig- og ejendomsudvalget, socialudvalget og sundheds- og forebyggelsesudvalget har den 3. juni 2019 besluttet at igangsætte Områdeudvikling af Finsensvej Vest. Områdeudviklingen er påbegyndt de seneste år, og de første indsatser er igangsat. Selvom områdedeviklingen ikke modtager statslige midler, har det vist sig at være en fordel at oprette områdedeviklingen som en områdefornyelse hos Trafik- Bygge- og Boligstyrelsen. Ved at oprette Områdedevikling Finsensvej Vest som en områdefornyelse kan Byfornyelsesloven benyttes. Byfornyelsesloven giver lovhjemmel til at gennemføre indsatser på privat grund. Ydermere giver Byfornyelsesloven låneadgang, hvilket kan være nyttigt eksempelvis i forbindelse med udvikling af de kommunale beboelsesejendomme ved Christian Paulsens Vej.

For at oprette Områdedevikling Finsensvej Vest som en områdefornyelse kræves det, at programmet, der er godkendt i fagudvalgene den 3. juni 2019, udbygges med en tidsplan og budget. Programmet, inkl. bilag med budget og tidsplan, er vedlagt som bilag. Med budgettet og tidsplanen overholder programmet i en helhed Byfornyelseslovens krav til et byfornyelsesprogram, og Frederiksberg Kommune kan udvikle Områdedevikling Finsensvej Vest som et områdefornyelsesprojekt inden for Byfornyelseslovens rammer. Det er også et krav, at kommunalbestyrelsen godkender byfornyelsesprogrammet.

Områdedeviklingen Finsensvej Vest er en femårig indsats. Formålet med områdedeviklingen er at koordinere og sammentænke igangværende og nye indsatser i en helhedsorienteret indsats. Områdedeviklingen skal give et samlet løft af kvarteret og skabe en sammenhængende attraktiv bydel i Frederiksberg, hvor Frederiksbergs særlige identitet og byliv styrkes. Programmet for områdedeviklingen er udarbejdet på baggrund af inddragelse af lokale aktører, brugere og borgere. Programmet beskriver området ved Finsensvej Vest og peger på seks temaer, der er områdedeviklingens overordnede målsætninger. De seks temaer er:

- Stærke fortællinger med en målsætning om at tydeliggøre kvarterets kvaliteter og udflugtsmål.
- Kvalitet i gade- og byrum med en målsætning om at løfte kvaliteten udvalgte steder i kvarteret.
- Fællesskaber og grønne netværk med en målsætning om at styrke fællesskaber, der spiller sammen med klimaløsninger og understøtter miljømæssig og social bæredygtighed.
- Synligt liv og aktivitet med målsætning om at skabe gode rammer for liv og aktivitet i byens rum.
- Plads til unge med en målsætning om at skabe plads til unge i samarbejde med de unge.
- En tryk bydel med en målsætning om, at kvarteret opleves trygt.

Temaerne danner rammen for fem udpegede indsatser. Indsatserne er udpeget på baggrund af indledende analyser og inddragelse af borgerne. De fem indsatser er:

- Kvarteret ved Christian Paulsens Vej (tidligere angivet som Finsens Have): Fokus på såvel et samlet løft af boligområdet som en udvikling af de kommunale beboelsesejendomme med henblik på at skabe et velfungerende boligområde, hvor en understøttelse af kommunens eksisterende tryghedsskabende og boligsociale indsatser indgår som et centralt element. Der er igangsat en dialogproces med beboere og aktører i kvarteret. Dialogprocessen er opstarten på et samarbejde om at udvikle kvarteret ved Christian Paulsens Vej med fokus på udearealer samt sociale- og kulturelle aktiviteter.
- Lindevangsparken: Fokus på øget aktivitet samt at styrke vinterbrug og sammenhæng med Finsensvej. Lindevangsparken udvikles som en del af sundhedsfremmende aktiviteter, der har et ophæng i Sund By Netværk og Europæiske WHO Healthy Cities Network, hvor et internationalt værktøj til kortlægning og inddragelse afprøves til at fremme udviklingen af kvaliteten i byrum.
- KU.BE og Solbjerg Have: Fokus på øget sammenhæng mellem KU.BE og Solbjerg Have, forbindelser samt øget aktivitet.
- Finsensvej: Fokus på grønne lommer, små opholdsrum og styrkelse af forbindelsen til Grøndalsparken.
- Området ved Frederiksberg Idrætspark: Fokus på at skabe større åbenhed, sammenhæng samt en bevægelsesakse langs Sønderjyllands Allé.

Områdeudviklingen Finsensvej Vest løber i perioden 2020 til og med 2024. Områdeudviklingen gennemgår i den femårige periode overordnet set tre faser. Først udvikling af indsatser, dernæst implementering og anlæg og afslutningsvis forankring og evaluering.

Ved udvikling af indsatser skabes fundamentet for områdeudviklingen med inddragelse af lokale aktører og beboere, så indsatserne imødekommer lokale behov. I den næste fase, implementering og anlæg, konkretiseres indsatserne i samarbejde med relevante aktører, hvorefter de udføres som enten anlæg eller aktiviteter. I den sidste fase, forankring og evaluering, arbejdes med at forankre indsatserne, så de har en blivende effekt efter områdeudviklingen er afsluttet. Som det fremgår af tidsplanen i vedlagte bilag 2, vil de fleste indsatser være i spil i store dele af områdeudviklingens forløb. De første prioriterede indsatser er kvarteret ved Christian Paulsens Vej og Lindevangsparken. Områdeudviklingens projektledelse, koordinering, fundraising, kommunikation, facilitering og inddragelse løber igennem hele perioden, men vil variere i omfang sideløbende med indsatsernes omfang.

By-, kultur- og miljøområdet vurdering

By-, kultur- og miljøområdet vurderer, at det er vigtigt at oprette Områdeudvikling Finsensvej Vest som en områdefornyelse hos Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen. Derved kan Frederiksberg Kommune gøre brug af Byfornyelsesloven, der er en nyttig lovhjemmel til byudviklingsprojekter. Eksempelvis giver Byfornyelsesloven hjemmel til at udvikle projekter på privat grund. Ydermere har Frederiksberg Kommune låneadgang, hvilket kan blive en fordel i udviklingen af indsatser ved de kommunale beboelsesejendomme ved Christian Paulsens Vej.

Økonomi

Områdeudviklingen finansieres af byfornyelsesrammen i perioden 2020-2024 med 1 mio. kr. i 2020 stigende til 7 mio. kr. i 2024. Der er i alt afsat 21,1 mio. kr. i hele perioden. Det fremgår af vedlagte budget, hvordan beløbet fordeles på områdeudviklingens seks temaer med tilhørende indsatser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

By- og miljøudvalget, bolig- og ejendomsudvalget, socialudvalget, sundhed- og forebyggelsesudvalget, m, k

Bilag

Områdeudvikling_Program_2019

Bilag til program, budget og tidsplan

Punkt 216: Forsøg med inddæmning af mikroplast og brug af alternativ tømiddel på kunstgræsbaner

04.00.00-P08-1-20

Resume

I Budget 2020 er afsat 940.000 kr. til to pilotforsøg. Herunder 500.000 kr. til forsøg med inddæmning af granulat samt 440.000 kr. til forsøg med alternativ tømiddel i forbindelse med vinterbekæmpelsen på banerne. Projekterne skulle evalueres inden budgetdrøftelserne for 2021, hvilket sker i denne sag, som gør status. På mødet den 15. juni 2020 udsatte by- og miljøudvalget behandling af sagen efter drøftelse, idet der i samarbejde med FIU skal vurderes mulighederne for yderligere begrænsning af spredning af granulat. Supplerende oplysninger er derfor tilføjet denne udgave af sagen.

Beslutning

By- og Miljøudvalget udsatte sagen.

Indstilling

By-, kultur- og miljøområdet indstiller,

1. at forsøget med inddæmning af granulat fra banerne på Jens Jessens Vej forlænges frem til forsommeren 2021, og
2. at forsøgsperioden for vinterbekæmpelse med alternativt tømiddel ligeledes forlænges, og som minimum frem til prøvetagningen af drænvand ultimo februar 2021 - dette forudsat, at det i budgetdrøftelserne beslutes at overføre bevillingen.

Sagsfremstilling

By- og miljøudvalget udsatte sagen på møde den 15. juni 2020, idet forvaltningen blev bedt om i samarbejde med FIU at vurdere mulighederne for yderligere begrænsning af spredning af granulat.

Forvaltningen har efterfølgende været i dialog med FIU, som deler forvaltningens holdning om, at de tre valgte tiltag bunder i nøje vurderinger af, hvad der menes at have bedst effekt på byens kunstgræsbaner. På grund af Covid-19, med blandt andet nedlukning af foreningsaktivitet som følge, har erfaringerne fra de etablerede tiltag været meget begrænsede, og der findes endnu ikke tal herfor. KB har dog tilkendegivet, at man oplever mindre granulat på gange og i omklædningsrum efter etableringen af en rist mellem KB's anlæg og kunstgræsbanerne.

FIU har på forvaltningens foranledning udarbejdet kampagnemateriale, som ventes opsat og uddelt i den kommende tid.

Udover de valgte tre tiltag gør nogle producenter og DBU i deres vejledninger ift. inddæmning af granulat opmærksom på, at såkaldte "granulat-fælder" ligeledes er en mulighed.

Dette tiltag er imidlertid - eller i første omgang - fravalgt, da forvaltningen, FIU og FGV i drøftelserne heraf har haft fokus på inddæmning af granulat fra banerne og ikke på den marginale del, som (dette til trods) bæres med videre til f.eks. omklædningsrum eller gangarealer uden for anlægget. Derudover er "granulat-fælder" foreløbig fravalgt pga. metoden for vinterbekæmpelse. "Granulat-fælder" i kloakken synes at have størst effekt de steder, hvor store koncentrationer skyller i kloakken som følge af, at snemængder (med en del granulat) samles bestemte steder i kloakken ifm. snerydning. Metoden for vinterbekæmpelse alene med saltning gør, at der ikke på samme vis samles og koncentrerer store granulatmængder uden for banerne.

Således ser forvaltningen sammen med FIU frem til, at der med en forlængelse af forsøgsperioden, kan skabes et validt datasæt i forhold til, hvilke tiltag der virker. På baggrund heraf er det samtidig indstillingen, at forsøgsperioden koncentrerer sig om de tre valgte tiltag, samt at eventuelle øvrige tiltag vil blive vurderet i forbindelse af forsøgets afrapportering i 2021.

Tidligere sagsfremstilling:

I Budget 2020 er afsat 940.000 kr. til to pilotforsøg. Herunder 500.000 kr. til forsøg med inddæmning af granulat samt 440.000 kr. til forsøg med alternativ tømiddel i forbindelse med vinterbekæmpelsen på banerne.

På kommunalbestyrelsens møde den 24. januar 2020 blev sag om miljømæssige forhold i bred forstand i forbindelse med etablering og drift af kunstgræsbaner på Frederiksberg behandlet. I forbindelse med denne behandling blev stillet spørgsmål til bl.a. drænvandsprøver, adfærdskampagne og mængden af den granulat som årligt tilføres kunstgræsbanerne. Forhold hvor de to planlagte pilotforsøg vil kunne underbygge med kvantitative og kvalitative svar.

En vinter uden nævneværdig frost samt et forår præget af nedlukning pga. coronavirus har imidlertid betydet, at det ikke har været muligt at teste effekten af de tiltag, som er igangsat i forbindelse med pilotforsøgene. Derfor anbefales det, forsøgsperioden for henholdsvis inddæmning af granulat samt brug af alternativ tømiddel forlænges indtil 1. halvår af 2021. Nedenfor redegøres kort for de gennemførte tre tiltag:

Om tiltag til inddæmning af granulat:

Forsøg med inddæmning af granulat er igangsat ved kunstgræsbanerne på Jens Jessens Vej. I den forbindelse er valgt tre tiltag.

Det første tiltag omhandler etablering af riste ved tre ind- og udgange fra banerne samt på kørselsvejen foran garagen til de maskiner, som anvendes til pleje af banerne. Ristene er etableret med små børster således, at spillere, tilskuere m.fl. kan banke og børste fodtøj af, mens ristene passerer. De tre ind- og udgange er ved hjørnet til kunstgræsbane 1, ved FB's klubhus, samt ved gangarealet ind til KB. Forud for forsøget var anlagt en lignende risteløsning ved ind- og udgangen til de nyligt anlagte kunstgræsbaner. Erfaringen herfra er, at en vis mængde granulat samles i risten.

Et andet tiltag er forsøg med en pladeløsning på ydersiden af det eksisterende hegn mellem "kærlighedsstien" og kunstgræsbane 9. Ved denne løsning ønskes undersøgt, hvorvidt en fast kant af et plademateriale er med til at mindske spredningen af mikroplast. Derudover hvilke praktiske og støjmæssige gener en pladeløsning forårsager.

Endelig igangsættes en kampagne som et tredje tiltag i forhold til at påvirke adfærd hos spillere, ledere og tilskuere, således de husker at banke sko, støvler og tøj af over de etablerede riste.

Erfaringerne fra de kommuner og anlæg som har etableret forskellige foranstaltninger til at inddæmme udledningen af granulat fra kunstgræsbanerne er fortsat af meget subjektiv karakter. Alle steder bliver det fremhævet, at man oplever, at der ikke forsvinder eller efterlades samme mængder granulat på befæstede arealer, i omklædningsrum mv. Men på nuværende tidspunkt er der ikke gjort kvantitative erfaringer, altså bl.a. om hvor meget granulat der opsamles i ristene, eller hvor meget granulat man kan føre tilbage på banearalerne.

Det foreløbige evalueringsnotat for pilotforsøgene følger som bilag til denne sag. Her redegøres yderligere for erfaringer fra andre kommuner og anlæg.

Om forsøg med alternativ tømiddel ifm. vinterbekæmpelsen

Som anført ovenfor har den varme vinter betydet, at forsøget med alternativt tømiddel, CMA, til vinterbekæmpelse på kunstgræsbanerne 1 og 2 på Jens Jessens Vej kun er sket i minimalt omfang, og således har der ikke kunne måles en effekt herved.

Derfor er det anbefalingen, at forsøgsperioden for vinterbekæmpelse ligeledes forlænges, og som minimum frem til prøvetagningen af drænvand ultimo februar 2021.

Økonomi

Oversigt over den foreløbige økonomi ifm. pilotforsøgene:

	Budget 2020	Forbrug 2020	Ikke disponeret
Inddæmning af mikroplast fra kunstgræsbanerne	500.000 kr.	360.000 kr.	140.000 kr.
Vinterbekæmpelse med CMA	440.000 kr.	0 kr.	440.000 kr.

Tiltag i forsøgsperioden medfører ikke merudgifter i forhold til den økonomi der oprindeligt var afsat til forsøgene i 2020. Foreløbig er der disponeret 360.000 kr. af det afsatte budget til inddæmning af mikroplast.

Der var oprindeligt afsat 440 t. kr. til finansiering af vinterbekæmpelse med alternativt tømiddel, som ikke er anvendt pga. den milde vinter. Det anbefales, at forsøgsperioden for vinterbekæmpelse med alternativt tømiddel ligeledes forlænges, og som minimum frem til prøvetagningen af drænvand ultimo februar 2021 - dette forudsat, at det i budgetdrøftelserne besluttes at overføre bevillingen.

Borgmesterpåtegning

nej

Behandling

Kultur- og fritidsudvalget, by- og miljøudvalget.

Historik

Indstilling 15. juni 2020, pkt. 64:

By-, kultur- og miljøområdet indstiller,

1. at forsøget med inddæmning af granulat fra banerne på Jens Jessens Vej forlænges frem til forsommeren 2021,
2. at forsøgsperioden for vinterbekæmpelse med alternativt tømiddel ligeledes forlænges, og som minimum frem til prøvetagningen af drænvand ultimo februar 2021 - dette forudsat, at det i budgetdrøftelserne besluttet at overføre bevillingen.

Kultur og Fritidsudvalget_2018-21, 15. juni 2020, pkt. 64:

Kultur- og Fritidsudvalget vedtog,

1. at forsøget med inddæmning af granulat fra banerne på Jens Jessens Vej forlænges frem til forsommeren 2021,
2. at forsøgsperioden for vinterbekæmpelse med alternativt tømiddel ligeledes forlænges, og som minimum frem til prøvetagningen af drænvand ultimo februar 2021 - dette forudsat, at det i budgetdrøftelserne besluttet at overføre bevillingen.

Indstilling 15. juni 2020, pkt. 191:

By-, kultur- og miljøområdet indstiller,

1. at forsøget med inddæmning af granulat fra banerne på Jens Jessens Vej forlænges frem til forsommeren 2021,
2. at forsøgsperioden for vinterbekæmpelse med alternativt tømiddel ligeledes forlænges, og som minimum frem til prøvetagningen af drænvand ultimo februar 2021 - dette forudsat, at det i budgetdrøftelserne besluttet at overføre bevillingen.

By- og Miljøudvalget 2018-21, 15. juni 2020, pkt. 191:

By- og Miljøudvalget udsatte behandling af sagen efter drøftelse, idet der vurderes i samarbejde med FIU mulighederne for yderligere begrænsning af spredning af granulat.

Bilag

Evaluerings af pilotforsøg

Punkt 217: Godkendelse af forprojekt for skybrudsprojekt på Pelargonievej

05.01.02-G01-1-20

Resume

Skybrudsprojekt på Pelargonievej fremlægges hermed til godkendelse. Projektet omfatter Pelargonievej på strækningen mellem Magnolievej og Aurikelvej. Projektets formål er at aflaste området for oversvømmelser i skybrudssituationer. Projektet indeholder også et overfladeprojekt, hvor området begrønnes og bilparkeringsforhold optimeres.

Beslutning

By- og Miljøudvalget udsatte behandling af sagen til den 17. august, idet det nye projektforslag med leg og ophold vurderes igen, særligt med henblik på Værestedet Hellebros åbning i september 2019.

Indstilling

By-, kultur- og miljøområdet indstiller, at det fremlagte projektforslag for skybrudsprojekt på Pelargonievej godkendes.

Sagsfremstilling

By- og miljøudvalget udsatte på mødet den 10. august 2020 sagen, idet man ønsker at vurdere det nye projektforslag med leg og ophold igen, særligt med henblik at undersøge og vurdere Værestedet Hellebros åbning i september 2019.

Opfølgning på borgerhenvendelser i forbindelse med skybrudsprojekt

Ved gennemgang af de indkomne henvendelser fra beboere i projektområdet, har der i det oprindelige projektforslag været planlagt en grøn overfladeløsning, som områdets beboere har hilst velkomment begge de gange der har været kommunikation vedr. skybrudsprojektet. Etablering af et nyt grønt område ændrer projektområdets karakter og brug heraf. Det pågældende bekymringer der angår utilsigtet brug og ophold anses derfor som begrundede, med baggrund i oplysninger fra værestedet Hellebro samt Københavns Politi.

Forvaltningen har været i kontakt med ledelsen på værestedet Hellebro, der ikke mener at deres beboere/brugere er skyld i den adfærd, der skaber bekymring hos naboerne til projektområdet. Hellebro mener dog at bekymringen hos naboerne er begrundet, da der reelt er udfordringer i området af den karakter som naboerne til skybrudsprojektet beskriver.

Dialog med Københavns Politi

Forvaltningen har d. 11.08.2020 bedt Københavns Politi indsigt i mængden af sager der har påkrævet deres tilstedeværelse i projektområdet.

Skybrudsprojektets udformning

På baggrund af de to udarbejdede projektforslag, har det vist sig at et hydraulisk anlæg kan etableres uagtet om der etableres opholds- og legef faciliteter på overfladen eller ej.

By-, kultur- og miljøområdets vurdering

Forvaltningen anbefaler at forprojektets hydrauliske anlæg godkendes. På baggrund af de indkomne borgerhenvendelser i forbindelse med projektering af forprojektet, og forvaltningens opfølgende dialog med Københavns Politi og Værestedet Hellebro anbefaler forvaltningen at det oprindelige projektforslag fastholdes, sådan at skybrudsprojektet etableres med grøn beplantning på overfladen som vist i det oprindelige projektforslag forelagt udvalget på mødet den 15. juni 2020.

Tidligere sagsfremstilling

By- og miljøudvalget udsatte på mødet den 15. juni 2020 sagen, idet man ønskede et supplerende forslag til etablering af opholdsmuligheder og legef faciliteter inden for det forudsatte nye grønne område.

Revideret projektforslag

Der er udarbejdet et supplerende forslag hvor opholdsmuligheder og legef faciliteter indgår inden for det forudsatte nye grønne område. Det reviderede projektforslag har taget udgangspunkt i ønsket om mulighed for ophold og leg samtidig med, at projektområdet så vidt muligt ikke inviterer til utilsigtet brug og ophold. Forslaget tager udgangspunkt i det oprindelige projektforslag, der blev positivt modtaget blandt områdets beboere for dets grønne udtryk og funktion. Projektområdets hydrauliske funktion bevares, men tilpasses så det kan rumme opholds- og legef faciliteter.

Beboerorientering om revideret projektforslag

Der er den 26. juni 2020 udsendt supplerende borgerorientering om det kommende skybrudsprojekt, med supplerende forslag til opholds- og legef faciliteter.

Forvaltningen har modtaget 10 henvendelser fra i alt 14 borgere med kommentarer og spørgsmål fra beboere i projektområdet, samt de tilstødende veje. Overordnet set forholder alle 10 henvendelser sig fortsat positivt til udsigten til, at området skybrudssikres med en grøn overfladeløsning, der giver projektområdet et æstetisk løft. 11 af henvendelserne forholder sig dog samtidig skeptisk til forslaget om etablere opholdsmuligheder samt legef faciliteter i projektområdet, ud fra en bekymring om, at det vil tiltrække utilsigtet ophold og brug. Flere af henvendelserne henviser til et herberg/værested for unge hjemløse umiddelbart på den anden side af kommunegrænsen, hvorfra utilsigtet ophold tidligere har været et problem i projektområdet.

En grundejerforening på Azaleavej samt fem matrikler på Aurikelvej ønsker med afsæt i skybrudsprojektet at få etableret hastighedsregulerende foranstaltninger i området. Forvaltningen vil indgå i dialog omkring ønsket om disse foranstaltninger, i forbindelse med den generelle gennemgang af behov for hastighedsdæmpende tiltag i kommunen, uafhængigt af skybrudsprojektet.

En af henvendelserne opfordrer direkte til at det først foreslåede projekt uden opholds- og legefaciliteter etableres. En anden henvendelse foreslår at der åbnes op for Børnehuset Gravhundens legeplads udenfor åbningstid. Dette vil blive undersøgt nærmere af forvaltningen.

Økonomi på revideret projektforslag

Til skybrudsprojektet på Pelargonievej er der i skybrudspakke 2020 meddelt anlægsbevilling på 3,1 mio. kr. på takst og 2,0 mio. kr. på skat. Rådighedsbeløbene er afsat i 2020, idet projektet forventes færdiganlagt i år. Hvis det ønskes at etablere anlæg af opholds- og legefaciliteter, kræver dette en merudgift på 0,2 mio. kr. Merudgifterne kan finansieres af et tilsvarende forventet mindreforbrug på skybrudsprojektet på P.G. Ramms Alle, idet det har været muligt at gennemføre projektet billigere end først forventet. I tilfælde af, at det supplerende projekt besluttet, kan der derfor meddeles anlægsbevilling og rådighedsbeløb i 2020 på 0,2 mio. kr. i skattefinansierede udgifter, og anlægsbevilling og rådighedsbeløb i 2020 reduceres tilsvarende med 0,2 mio. kr. på skybrudsprojektet på P.G. Ramms Alle. Ændringerne påvirker derfor ikke anlægsrammen.

Som følge af det supplerende projekt, vil der være en merudgift til drift af ophold- og legefaciliteter på anslået 56.000 kr. årligt. Det bringer den samlede drift af projektet på 134.000 kr. årligt fra 2021. Drift af opholds- og legefaciliteter vil efter etablering af anlæg beløbe sig til 4.000 kr. i 2020. Det bemærkes, at den ramme der afsættes til afledt drift til skybrudsprojekterne, ikke omfatter drift af legeredskaber m.v. Da det er et mindre beløb, vurderes det dog, at udgifterne til den øgede afledte drift kan afholdes inden for rammen.

By-, kultur- og miljøområdets vurdering

På baggrund af de henvendelser, der er kommet, anbefaler forvaltningen at det oprindelige projektforslag fastholdes, sådan at skybrudsprojektet i det pågældende område etableres med grøn beplantning på overfladen, som vist i det oprindelige projektforslag forelagt udvalget på mødet den 15. juni 2020. Flertallet af henvendelserne som er fra de direkte naboer på Pelargonievej og Aurikelvej til projektområdet har tilkendegivet, at de ikke ønsker etablering af opholds- og legefaciliteter i projektområdet, men hilser skybrudsprojektet velkomment.

Hvis skybrudsprojektet skal realiseres i år, hvor der er bevilling til projektet, er det en forudsætning, at projektet godkendes på indeværende udvalgs møde.

Tidligere sagsfremstilling

Skybrudsprojektet på Pelargonievej er en del af kommunens målsætning for klimatilpasning af Frederiksberg, hvor der er opnået mulighed for finansiering af en række skybrudsprojekter via den fælles rammeansøgning sammen med Frederiksberg Forsyning.

Pelargonievej er i dag en mindre vej præget af villabebyggelse. Vejen er i den sydlige ende - mod Mosedalsvej og Aurikelvej uhensigtsmæssigt udformet som et T-kryds, hvilket betyder, at der ligger et større asfaltbelagt areal end nødvendigt.

I forslaget ændres vejforløbet i den sydlige del af Pelargonievej og rettes op således, at det får præg af en mindre lokalvej. I den forbindelse etableres der et skybrudsprojekt, som vil give vejen et mere grønt præg og fungere som et forsinkelsesvolumen, der aflaster området, der i skybrudssituationer er plaget af oversvømmelser.

Projektforslaget

Projektet indeholder en overfladeløsning, hvor der etableres en fordybning med en egnet beplantning, der ud over at tilbageholde vand i skybrudssituationer også er med til at danne et byrum, der forskønner området.

Vejens udformning

Den eksisterende vejudformning ændres til at være en regulær lokalvej ved at inddrage et asfaltareal, der i dag fremstår udefinerbart. Ved at ændre vejens forløb gøres det muligt at lave et grønt areal med beplantning, der samtidig kan bruges til at tilbageholde regnvand i større regnhændelser.

Beplantning

Der vil blive plantet to nye vejtræer i krydset mellem Pelargonievej og Magnolievej, hvor regnvand vil blive opsamlet og brugt til vanding af vejtræerne. Det skal bemærkes, at de to træer på den vedhæftede oversigtstegning er vist placeret i vejstrækningens østlige side. På grund af vanskelige ledningsforhold vil de dog blive placeret i den vestlige side. Det har imidlertid ikke været muligt at nå en opdatering af tegningsbilaget inden sagsforelæggelsen.

I projektområdet i den sydlige del af Pelargonievej, vil der - jf. kommunens fokus på at etablere flere grønne arealer - blive etableret et område med et grønt bassin. Her vil der blive plantet stauder, engmætter samt buske, der bidrager til og fremmer biodiversiteten med gode forhold for sommerfugle, bier og insekter.

Bilparkering

I projektområdet i den sydlige del af Pelargonievej er der i dag syv bilparkeringspladser. Ved at rette det eksisterende vejforløb til, sådan som projektforslaget lægger op til, kan der etableres to nye bilparkeringspladser i området, således at der efter anlæg vil være ni bilparkeringspladser.

Beboerorientering

Der er tirsdag d. 26.05.2020 udsendt orientering til områdets beboere om det kommende skybrudsprojekt på Pelargonievej.

By-, kultur og Miljøområdet har modtaget otte henvendelser med kommentarer og spørgsmål fra beboere i området omkring projektområdet, samt de tilstødende veje, og omfatter primært spørgsmål vedr. trafikafvikling og andre praktiske forhold. Overordnet set forholder alle otte henvendelser sig positivt til udsigten til, at området skybrudssikres, begrønnes og får et æstetisk løft. Få spørger til den trafikale afvikling mens anlægsarbejdet står på, ligesom få spørger til drift og vedligehold af det nye fortov der oprettes i projektområdet. En enkelt borger foreslår muligheden for at lukke projektområdet af, og danne en byrumsplads, hvor der kan etableres en legeplads til områdets børn.

By-, kultur- og miljøområdets vurdering

Det er forvaltningens vurdering, at projektet vil være med til at opnå byens mål om at klimasikre byen, samt give byrummet et grønt løft. Forvaltningen vurderer at et skybrudsprojekt som dette, ikke kan lukke vejen af, og derved omdanne hele projektområdet til et byrum med tilhørende legeplads, sådan som en borger i området foreslår. En sådan aflukning vil give nogle trafikale udfordringer, der kræver at man ser på området i en større sammenhæng, i forhold til trafikbetjening. Indeværende projektforslag for skybrudsprojekt udelukker ikke, at der på sigt vil kunne dannes et byrum, med legeplads.

Økonomi

Økonomi

Midlerne til anlæg af skybrudsprojektet på Pelargonievej tidligere bevilget i forbindelse med godkendelsen af Skybrudspakken for 2020.

Det samlede projekt vurderes at kunne finansieres inden for den afsatte bevilling. Det er tidligere givet anlægs- og rådighedsbevilling på 3,1 mio. kr. takstfinansierede samt 2,0 mio. skattefinansierede. De takstfinansierede har ingen betydning for anlægsrammen.

Den afledte drift kan holdes indenfor det allerede afsatte budget hertil.

Oversigt over finansieringsrammen af projektet:

	Skybrudsmidler, takstfinansieret	Skybrudsmidler, skattefinansieret	Samlet budget
Beløb	3.100.000 kr.	2.000.000 kr.	5.100.000 kr.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

By- og miljøudvalget

Historik

Indstilling 15. juni 2020, pkt. 182:

By-, kultur- og miljøområdet indstiller,

at det fremlagte projektforslag for skybrudsprojekt på Pelargonievej godkendes.

By- og Miljøudvalget 2018-21, 15. juni 2020, pkt. 182:

By- og Miljøudvalget udsatte sagen efter drøftelse, idet man ønskede et supplerende forslag til etablering af opholdsmuligheder og legefaciliteter inden for det forudsatte nye grønne område.

Bilag

Eksisterende forhold - orto 1_500

Plantegning Pelargonievej syd

Plantegning Pelargonievej midt

Borgerhenvendelse 1 - Skybrudsprojekt Pelargonievej

Opfølgende borgerhenvendelse 1 - Re Skybrudsprojekt Pelargonievej

Borgerhenvendelse 2 - Skybrudssikringsprojekt Pelargonievej

Borgerhenvendelse 3 - Skybruds projekt på Pelargonievej

Borgerhenvendelse 4 - pelargonievejprojekt

Borgerhenvendelse 5 - Skybrudprojekt pelargonievej

Borgerhenvendelse 6 - Skubrudsprojekt Pelargonievej

Borgerhenvendelse 7 - J.nr. 05.01.02-G01-1-20 - Skybrudsprojekt på Pelargonievej

Borgerhenvendelse 8 - Skybrudsprojekt på Pelargonievej - projektmateriale

Opfølgende borgerhenvendelse 8 - SV Skybrudsprojekt på Pelargonievej - projektmateriale

Kommentar 1 til Skybrudsprojekt - Pelargonievej

Vedhæftet fil til kommentar 1 - Skybrudsprojekt og trafikregulering

Kommentar 2 til Skybrudsprojekt - Pelargonievej

Kommentar 3 til Skybrudsprojekt - Pelargonievej

Kommentar 4 til Skybrudsprojekt - Pelargonievej

Kommentar 5 til Skybrudsprojekt - Pelargonievej

Kommentar 6 til Skybrudsprojekt - Pelargonievej

Kommentar 7 til Skybrudsprojekt - Pelargonievej

Kommentar 8 til Skybrudsprojekt - Pelargonievej

Kommentar 9 til Skybrudsprojekt - Pelargonievej

Kommentar 10 til Skybrudsprojekt - Pelargonievej

Vedhæftet fil til kommentar 9

Supplerende forslag for Pelargonievej Inkl. ophold og leg 10.08.2020

Pelargonievej referencebilleder 10.08.2020

Punkt 218: Lukket

05.04.06-P20-1-20